J. KALLAK A. LINTS

ELAVAD ARVUD

II

ARH

69887

A
28636

J. KALLAK A. LINTS

ELAVAD ARVUD II

5. väljaanne

KIRJASTUS „VALGUS"
TALLINN 1967

51
K 12

Kunstiliselt kujundanud
L. HÄRM

2
Tartu Riiklik Ülikooli
Raamatukogu
69887

ARHIIVKOGU

Kinnitatud
Eesti NSV Haridusministeeriumi
poolt

1x1

KLASSIS

1. Mitu õpilast istub pinkides? Mitu õpilast tuleb juurde? Mitu õpilast on nüüd klassis?

2. Klassis on ühes reas 6 pinki, teises reas 7 pinki. Mitu pinki on klassis?

3. Klassis on 9 poissi. Tüdrukuid on 5 rohkem. Mitu tüdrukut on klassis? Mitu õpilast on klassis?

4. Õpetaja tõi klassi 17 vihikut. 9 vihikut andis ta õpilastele. Mitu vihikut jäi järele?

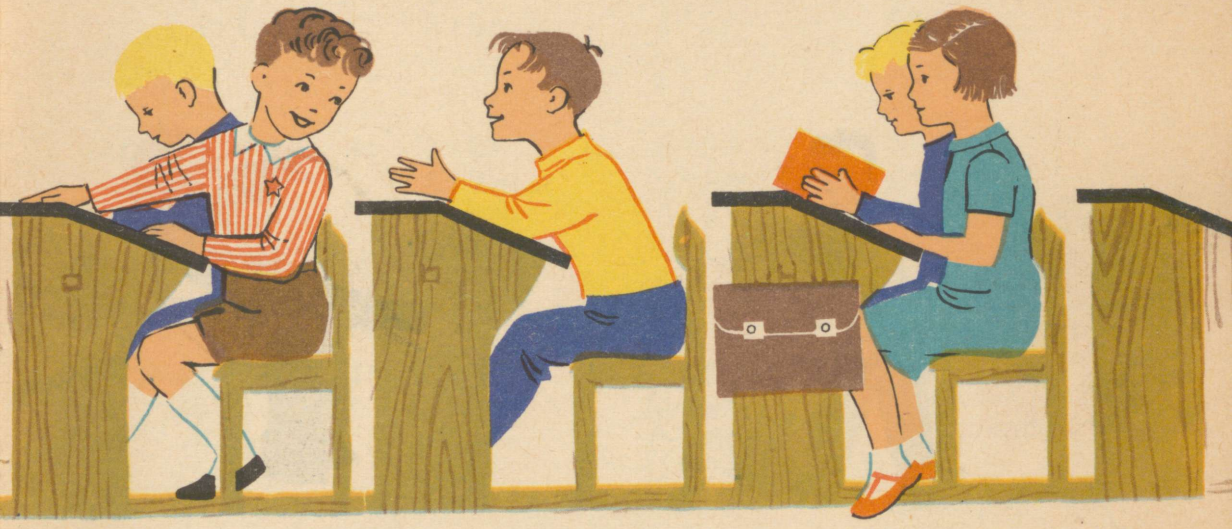

5. Reinul on kaasas 7 vihikut, Maretil 6 vihikut. Mitu vihikut on neil kokku?

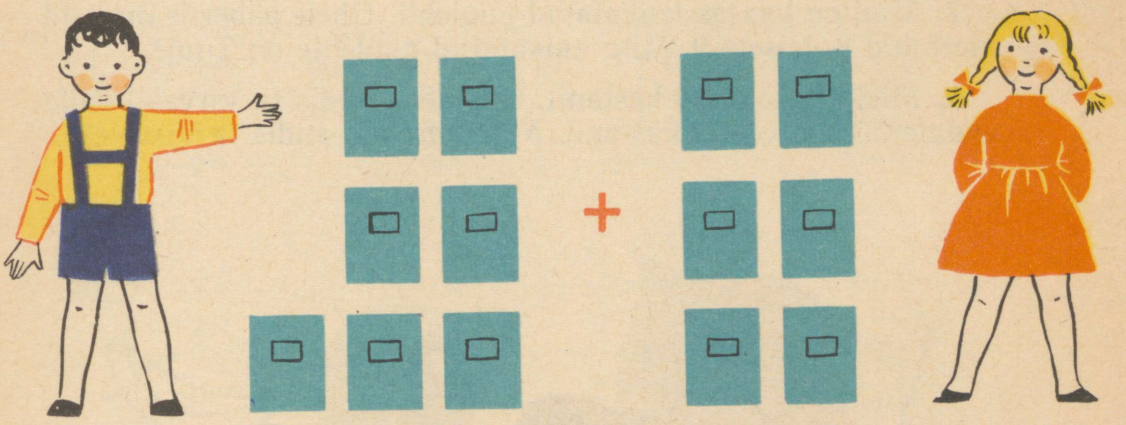

6. Vahetunnil mängisid lapsed rahvastepalli. Kokku võttis mängust osa 15 last. Ühel pool mängis 7 last. Mitu last mängis teisel poolel?

7. Tiiul on kaasas kuivatatud puulehti. Ühele paberile on neid kleebitud 8, teisele 9. Mitu kuivatatud puulehte on Tiiul?

8. Mikk tõi kooli 18 kastanit. Osa neist andis ta Virvele. Talle endale jäi siis veel 9 kastanit. Mitu kastanit andis ta Virvele?

9.
$9+5=$
$8+3=$
$7+6=$
$8+4=$

10.
$9+3=$
$6+6=$
$4+8=$
$8+5=$

11.
$4+7=$
$5+6=$
$5+7=$
$9+2=$

12.
$7+8=$
$6+7=$
$9+5=$
$2+9=$

13.
$6+9=$
$4+7=$
$8+5=$
$3+8=$

14.
$7+9=$
$8+7=$
$9+6=$
$5+7=$

15.
$5+9=$
$9+9=$
$6+8=$
$7+6=$

16.
$8+6=$
$6+5=$
$9+9=$
$7+7=$

17.
$11-2=$
$16-8=$
$15-9=$
$13-4=$

18.
$13-5=$
$12-4=$
$15-6=$
$13-9=$

19.
$12-9=$
$14-8=$
$11-6=$
$14-7=$

20.
$13-8=$
$14-6=$
$11-5=$
$14-9=$

21.
$12-5=$
$18-9=$
$14-9=$
$16-8=$

22.
$17-9=$
$11-8=$
$11-3=$
$16-7=$

23.
$14-5=$
$17-8=$
$13-7=$
$11-9=$

24.
$16-7=$
$15-8=$
$11-6=$
$13-8=$

25.
$9+8=$
$11-7=$
$3+9=$
$14-9=$

26.
$12-7=$
$3+8=$
$15-8=$
$5+6=$

27.
$7+9=$
$17-8=$
$5+7=$
$12-4=$

28.
$13-9=$
$9+7=$
$12-6=$
$5+9=$

29.
$4+8=$
$11-2=$
$2+9=$
$15-6=$

30.
$12-3=$
$6+9=$
$11-4=$
$7+8=$

31.
$9+6=$
$17-9=$
$8+7=$
$15-7=$

32.
$8+4=$
$14-9=$
$6+7=$
$13-8=$

KOOLITARVETE KAUPLUSES

1. Ainol oli 30 kopikat. Ema andis talle veel 5 kopikat. Mitu kopikat on Ainol nüüd?

2. Raamat maksab 20 kopikat ja joonlaud 4 kopikat. Mitu kopikat maksavad mõlemad kokku?

3. Karp värvipliiatseid ja sulepea maksid kokku 68 kopikat. Sulepea maksis 8 kopikat. Kui palju maksid värvipliiatsid?

4. Ühes karbis on 9 sulge, teises karbis 50 sulge. Mitu sulge on mõlemas karbis kokku?

5. Ilmaril oli 25 kopikat. Ta ostis joonistusvihiku ja maksis selle eest 5 kopikat. Mitu kopikat jäi Ilmaril järele?

6. Ühel riiulil on 8 raamatut, teisel 20 raamatut. Mitu raamatut on mõlemal riiulil kokku?

7. Karp vesivärve maksis 85 kopikat. Reinul puudus selle ostmiseks 5 kopikat. Mitu kopikat oli Reinul?

8. Pinal ja joonlaud maksid kokku 74 kopikat. Pinal maksis 70 kopikat. Mitu kopikat maksis joonlaud?

9. Koosta ülesanne, kus on vaja liita 80 ja 6.

10. Koosta ülesanne, kus on vaja 45-st lahutada 5.

11. 30+ 2=	**12.** 40+ 8=	**13.** 60+ 5=	**14.** 20+ 9=
37— 7=	25—20=	63— 3=	72— 2=
7+50=	6+20=	7+40=	2+90=
82— 2=	78—70=	59—50=	46—40=
15. 20+ 6=	**16.** 30+ 4=	**17.** 80+ 2=	**18.** 70+ 3=
56— 6=	35— 5=	93— 3=	54— 4=
4+30=	5+50=	8+60=	6+40=
29—20=	81—80=	47—40=	68—60=
19. 80+ 9=	**20.** 70+ 6=	**21.** 30+ 7=	**22.** 40+ 6=
87— 7=	28— 8=	94— 4=	55— 5=
1+70=	3+10=	2+40=	8+30=
33—30=	64—60=	62—60=	38—30=
23. 60+ 4=	**24.** 70+ 8=	**25.** 50+ 2=	**26.** 80+ 3=
27— 7=	95— 5=	79—70=	49—40=
5+30=	6+90=	9+50=	7+60=
46—40=	76—70=	52— 2=	83— 3=
27. 50+ 8=	**28.** 90+ 1=	**29.** 30+ 1=	**30.** 10+ 7=
94—90=	36— 6=	75— 5=	58—50=
4+80=	2+30=	7+20=	6+30=
32—30=	29— 9=	59— 9=	65—60=
31. 60+ 8=	**32.** 20+ 4=	**33.** 70+ 6=	**34.** 60+ 3=
43—40=	74— 4=	27— 7=	92—90=
5+40=	4+70=	3+80=	7+50=
86—80=	47— 7=	18— 8=	83—80=

MÄLESTUSI SUVEST

I

1. Maret oli suvel vanaema juures 24 tööpäeva ja 3 pühapäeva. Mitu päeva oli Maret vanaema juures?

2. Jaan oli koos emaga suvel maal 35 päeva, sealhulgas 4 pühapäeva. Mitu tööpäeva oli Jaan maal?

3. Urve ja Jüri olid tublid marjulised. Urve korjas suve jooksul 23 liitrit mustikaid. Jüri korjas 4 liitrit rohkem. Mitu liitrit mustikaid korjas Jüri suve jooksul?

4. Virve ja Endel leidsid kraavikaldalt maasikaid ja torkasid need nagu pärlid kasteheina kõrtesse. Virve kõrres oli 38 maasikat, Endli kõrres 5 maasikat vähem. Mida me võime arvutada?

5. Jaan korjas 72 kukeseent, Reet aga 6 seent rohkem. Mitu seent korjas Reet?

6. Koosta ülesanne, kus tuleb liita 43 ja 5; kus tuleb 78-st lahutada 7.

*

7. Riiulil oli 89 raamatut. Sealt võeti ära 7 raamatut. Mitu raamatut jäi riiulile?

8. Ennu isa on 44 aastat vana. Ema on isast 3 aastat noorem. Kui vana on Ennu ema?

9. Kastis oli 54 õuna. Sinna pandi veel 4 õuna. Mitu õuna on nüüd kastis?

10. Nöör oli 28 m pikk. Selle otsast lõigati ära 5 m pikkune tükk. Mitu meetrit nööri jäi järele?

11.	**12.**	**13.**
4+31=	81+ 2=	3+25=
27— 5=	57— 2=	78— 5=
5+43=	72+ 3=	4+82=
25— 3=	96— 2=	69— 4=

14. 92+ 7=
68— 3=
5+34=
49— 2=

15. 8+51=
47— 2=
3+92=
76— 3=

16. 73+ 5=
87— 4=
6+23=
29— 7=

17. 4+52=
38— 6=
61+ 5=
86— 4=

18. 52+ 6=
94— 1=
1+86=
39— 5=

19. 8+41=
48— 6=
25+ 4=
67— 2=

20. 62+ 7=
26— 3=
83+ 4=
79— 8=

21. 3+73=
98— 5=
2+57=
37— 2=

22. 65+ 2=
26— 5=
4+25=
47— 5=

23. 6+52=
39— 6=
61+ 8=
99— 8=

24. 43+ 5=
55— 4=
5+53=
28— 3=

25. 3+45=
67— 6=
26+ 2=
88— 7=

MÄLESTUSI SUVEST

II

1. Märt ujus pärivoolu 23 sammu ilma puhkamata, Tõnu aga 4 sammu rohkem. Mitu sammu ujus Tõnu?

2. Vastuvoolu ujus Tõnu 18 sammu, Märt aga 5 sammu vähem. Mitu sammu ujus Märt?

3. Jaak käis isaga kalal. Ta püüdis 32 ahvenat ja 5 särge. Mitu kala püüdis Jaak?

4. Isa püüdis 48 kala, sealhulgas 7 särge, teised olid ahvenad. Mitu ahvenat püüdis isa?

5. Pioneerilaagris oli 27 poissi, tüdrukuid aga 3 vähem. Mitu tüdrukut oli pioneerilaagris?

6. Toomas viibis pioneerilaagris 4 pühapäeva ja 24 tööpäeva. Mitu päeva oli Toomas pioneerilaagris?

7. Koosta ülesanne, kus 42-ga tuleb liita 6; kus 87-st tuleb lahutada 4.

*

8. Esimeses klassis oli sügisel 23 õpilast. Hiljem tuli 4 õpilast juurde. Mitu õpilast on nüüd klassis?

9. Õie isa läks linna. Sinna oli 37 kilomeetrit. Autobussipeatusse oli 5 km. Bussi peatusesse läks isa jalgsi, sealt edasi sõitis bussiga. Mitu kilomeetrit sõitis Õie isa autobussiga?

10. Märdil oli 52 kopikat. Isa andis talle veel 5 kopikat. Mitu kopikat on Märdil nüüd?

11. Karp vesivärve maksab 85 kopikat. Leol puudub selle ostmiseks 3 kopikat. Mitu kopikat on Leol?

12. Koolil oli 32 küülikut. Osteti juurde veel 5 küülikut. Sõnasta küsimus ja arvuta.

13. Karbis oli 58 pliiatsit. Sealt müüdi õpilastele 6 pliiatsit. Sõnasta küsimus ja arvuta.

14. Koosta ülesanne, kus 42-ga on vaja liita 3; kus 39-st on vaja lahutada 7.

15. 37+ 2=
68— 7=
4+72=
79— 6=

16. 5+54=
69— 6=
42+ 7=
59— 5=

17. 85+ 2=
56— 4=
2+34=
98— 3=

18. 3+63=
47— 3=
62+ 5=
29— 8=

19. 75— 2=
1+46=
98— 4=
85+ 3=

20. 5+82=
59— 4=
73+ 6=
57— 6=

21. 67— 6=
36+ 3=
89— 7=
1+58=

22. 52+ 3=
68— 2=
4+33=
86— 4=

23. 27— 4=
2+95=
69— 3=
47+ 2=

24. 5+63=
29— 6=
75+ 4=
58— 5=

25. 97— 3=
43+ 5=
84— 3=
3+95=

26. 84+ 4=
59— 8=
7+22=
86— 4=

VILJAPUUAIAS

1. Kolhoosi viljapuuaias kasvab 94 sügisõunapuud. Suveõunapuid on 9 vähem. Mitu suveõunapuud kasvab kolhoosi viljapuuaias?

2. Sügisõunapuudest on 43 vanad puud. Noori puid on 8 rohkem. Mitu noort sügisõunapuud kasvab aias?

3. Ploomipuid on aias 41. Neist ei õitsenud tänavu 7 puud. Mitu ploomipuud õitses tänavu aias?

4. Enne lõunat võeti maha 25 korvitäit õunu. Pärast lõunat 6 korvitäit rohkem. Mitu korvitäit õunu võeti maha pärast lõunat?

5. Ene korjas 79 õuna, Arvo 5 õuna rohkem. Mitu õuna korjas Arvo?

6. Ühte koormasse mahtus 17 korvi õunu, teise 15 korvi. Mitu korvi õunu mahtus esimesse koormasse rohkem?

7. Aia taga sööb kolhoosi kari. Lehmi on seal 87, mullikaid 8 rohkem. Mitu mullikat on kolhoosi karjas?

8. Taeva all lendavad lõuna poole kured. Ühes parves on 22 kurge, teises 5 kurge vähem. Sõnasta küsimus ja arvuta.

9.	10.	11.	12.
72 + 9 =	54 + 9 =	75 + 8 =	87 + 5 =
33 + 8 =	46 + 7 =	63 + 9 =	35 + 6 =
56 + 7 =	34 + 8 =	76 + 5 =	45 + 9 =
89 + 9 =	57 + 7 =	62 + 9 =	36 + 8 =
43 + 8 =	39 + 9 =	65 + 7 =	51 + 9 =

13.
68+ 7=
74+ 8=
64+ 9=
87+ 5=

14.
88+ 6=
73+ 9=
55+ 7=
44+ 9=

15.
53+ 9=
89+ 7=
32+ 9=
67+ 6=

16.
86+ 8=
47+ 6=
79+ 2=
68+ 4=

17.
61− 6=
94− 7=
82− 5=
65− 6=

18.
21− 9=
48− 9=
51− 6=
76− 7=

19.
86− 8=
62− 5=
85− 6=
73− 7=

20.
57− 9=
91− 6=
32− 5=
92− 7=

21.
63− 6=
85− 8=
41− 7=
68− 9=

22.
65− 8=
46− 9=
72− 6=
34− 7=

23.
82− 7=
31− 9=
92− 7=
41− 8=

24.
52− 8=
71− 9=
96− 8=
81− 5=

25.
89+ 5=
54− 9=
45+ 6=
42− 7=

26.
65− 9=
8+28=
91− 7=
6+86=

27.
48+ 9=
45− 9=
88+ 8=
62− 8=

28.
31− 6=
9+87=
52− 7=
7+76=

29.
5+77=
51− 9=
9+85=
34− 5=

30.
86− 7=
9+38=
94− 8=
5+59=

31.
65+ 6=
64− 5=
77+ 8=
31− 8=

32.
75− 8=
69+ 8=
44− 7=
35+ 8=

33.
78+ 3=
53− 8=
78+ 9=
75− 7=

34.
85+ 6=
95− 8=
18− 9=
53− 9=

35.
69+ 9=
73− 5=

KÖÖGIVILJAAIAS

1. Mikk leidis ühelt peenralt 8, teiselt 6 ja kolmandalt 9 punast tomatit. Mitu punast tomatit leidis ta kokku?

2. Luule korjas 6 liitrit, Ene 5 liitrit ja Ants 7 liitrit hernekaunu. Mitu liitrit hernekaunu korjasid nad kokku?

3. Peenral kasvas 32 kaalikat. Sealt võeti ühel päeval ära 4 kaalikat, teisel päeval 8 kaalikat ja kolmandal päeval 5 kaalikat. Mitu kaalikat jäi peenrale?

4. Peenral kasvas 43 kapsapead. Neist lõikas Andres maha 5 pead, Hindrek 7 pead ja Kaarel 9 pead. Mitu kapsapead jäi kasvama?

5. Koosta ülesanne, kus 38-ga on vaja liita 4; 7 ja 5.

6. Koosta ülesanne, kus 51-st on vaja lahutada 6; 8 ja 4.

7. 7+ 8−12=
38− 9+ 6=
4+ 3+22=
26− 4− 5=

8. 41− 8+ 5=
4+13−12=
14− 6+ 8=
8+ 5− 9=

9. 6+ 7− 8=
18−15+ 9=
5+12−15=
19−12+ 6=

10. 3+15−11=
19−16+12=
8+ 4− 6=
12− 7+13=

11. 20−18+15=
4+15−17=
12− 9+16=
8+ 5− 7=

12. 4+ 9− 6=
15− 8+12=
14+ 6−15=
16− 7+ 3=

13. 15−12+17=
7+ 9−12=
13− 9+13=
4+15−13=

14. 18−12+ 1=
3+ 9− 5=
17−13+16=
5+ 8−12=

15. 30−5−8−8=
70−7−9−7=
45−8−5−5=
34−7−4−7=

16. 84−9−6−9=
97−9−6−9=
92−8−7−5=
46−9−7−4=

17. 71−4−6−8=
35−7−9−7=
83−4−7−8=
49−5−7−8=

18. 89−5−8−7=
64−7−5−9=
52−4−8−8=
73−6−7−9=

19. 25+7+6+4+8=
36+8+9+7+4=
43+8+6+7+8=
27+8+9+7+8=

20. 54−7−8−9−6=
45−8−9−7−8=
93−8−9−7−8=
74−8−7−9−6=

21. 47+8−9+7−8=
13+8−7+6−5=
15+7−8+9−9=
17−6+7−8+7=

22. 22+9−5+8−7=
25−8+7−6+5=
39+8−7+9−8=
27+9−8+6−5=

HOIUKARP

1. Mallel oli

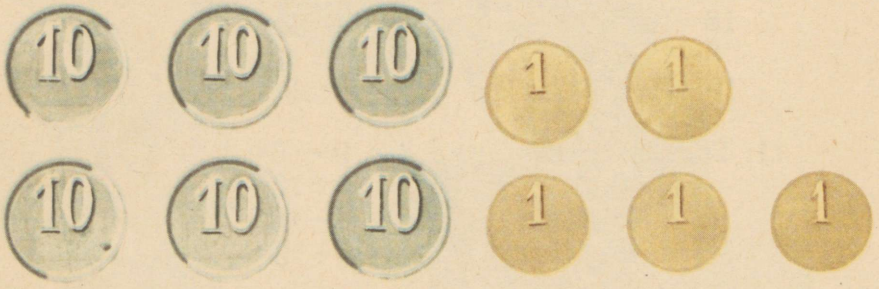

Isa andis talle veel

Kui palju on Mallel nüüd raha?

2. Jaanil on

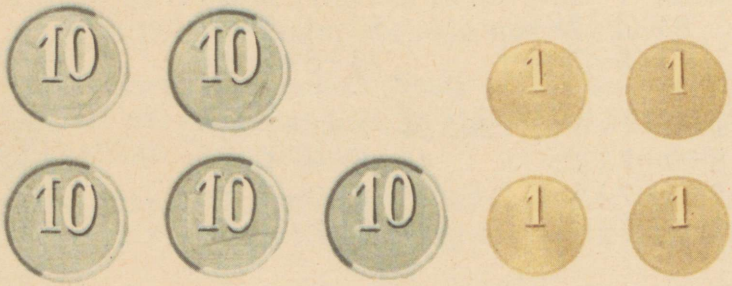

Ta tahab osta 10-kopikase kirjabloki. Kui palju jääb Jaanil siis veel raha järele?

3. Enel on hoiukarbis

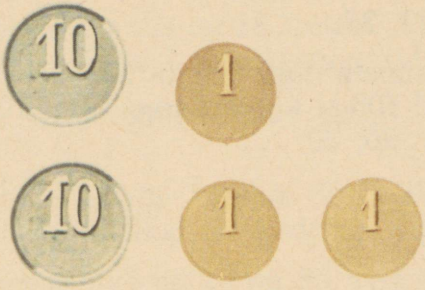

Kui palju raha on Enel hoiukarbis 1; 2; 3; 4; 5 nädala pärast, kui ta paneb igal nädalal ühe kümnekopikalise hoiukarpi juurde?

4. Tiidul on hoiukarbis

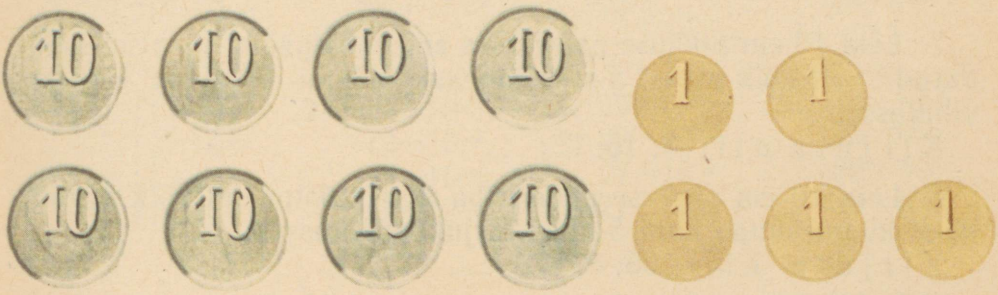

Kui palju raha oleks Tiidul hoiukarbis 1; 2; 3; 4; 5; 6 nädala pärast, kui ta võtaks sealt igal nädalal ühe kümnekopikalise välja?

*

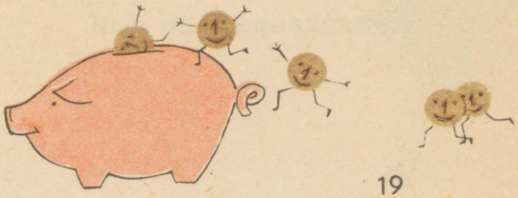

5. Leia mõõtpaelal ja nimeta ning kirjuta vihikusse kõik arvud 10-st kümnekaupa kuni 100-ni.

Kirjuta nii: 10; 20; 30; ...

6. Leia mõõtpaelal ja nimeta ning kirjuta vihikusse vastupidises järjekorras kõik arvud 100-st kümnekaupa kuni 10-ni.

Kirjuta nii: 100; 90; 80; ...

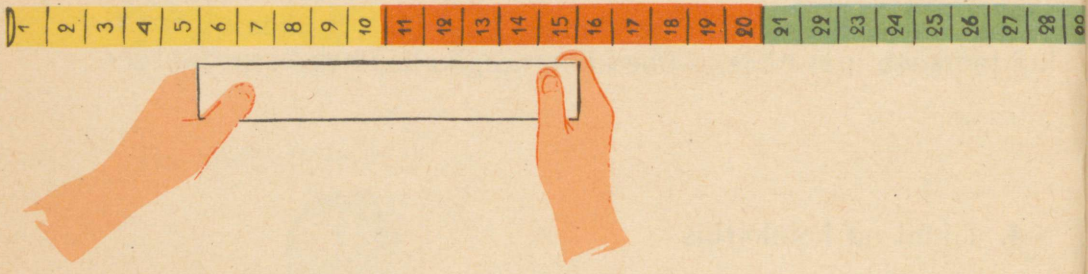

7. Leia 10 cm pikkuse pabeririba abil mõõtpaelal joonisel näidatud viisil kõik arvud 5-st kümnekaupa kuni 95-ni ja kirjuta vihikusse.

Kirjuta nii: 5; 15; 25; ...

8. Leia 10 cm pikkuse pabeririba abil mõõtpaelal kõik arvud 95-st kümnekaupa kuni 5-ni ja kirjuta vihikusse.

Kirjuta nii: 95; 85; 75; ...

9. Leia mõõtpaelal ja kirjuta vihikusse kõik arvud 8-st kümnekaupa kuni 98-ni.

10. Leia mõõtpaelal ja kirjuta vihikusse kõik arvud 98-st kümnekaupa kuni 8-ni.

11. Leia mõõtpaelal ja kirjuta vihikusse kõik arvud 3-st kümnekaupa kuni 93-ni ja samuti vastupidises järjekorras 93-st kümnekaupa kuni 3-ni.

*

12. Koolis oli 84 pioneeri. 10 õpilast astus veel pioneerideks Mitu pioneeri on nüüd koolis?

13. Esimeses klassis on 38 õpilast. Vahetunnil oli neist 10 õpilast õues. Mitu õpilast jalutas ruumis?

14. Jaan ostis 65-kopikase pinali ja 10-kopikase kaustiku. Arvuta.

15. Andrusel oli 83 kopikat. Ta ostis kaks 5-kopikast joonistusblokki. Mitu kopikat jäi Andrusel järele?

16. Kolhoosi ühel põllul on 86 ristikurõuku, teisel 10 rõuku rohkem. Mitu rõuku on teisel põllul?

17. Koosta ülesanded, kus tuleb 47-ga, 26-ga, 63-ga liita 10; kus tuleb 58-st, 74-st, 95-st lahutada 10.

18. 23+10=	**19.** 95−10=	**20.** 39+10=	**21.** 78−10=
86+10=	42+10=	60−10=	57−10=
69−10=	82−10=	35+10=	27+10=
71−10=	56+10=	93−10=	48+10=
22. 11+10=	**23.** 11−10=	**24.** 22+10=	**25.** 35+10=
12+10=	12−10=	22−10=	35−10=
13+10=	13−10=	27+10=	39+10=
14+10=	14−10=	27−10=	39−10=
26. 87+10=	**27.** 39+10=	**28.** 28+10=	**29.** 33+10=
38−10=	47−10=	18−10=	29−10=
56+10=	59+10=	99−10=	53+10=
42−10=	37−10=	87+10=	61−10=

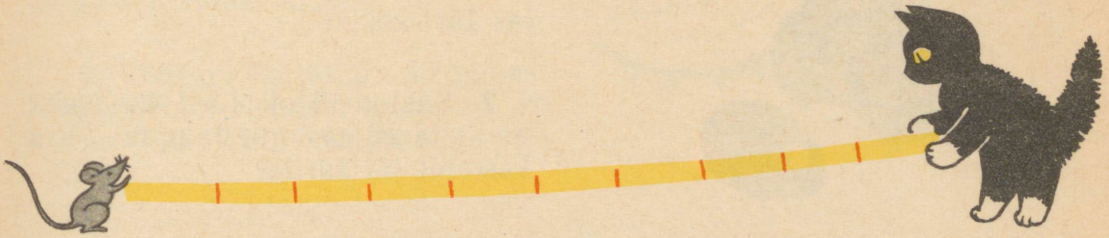

SÜGISEL

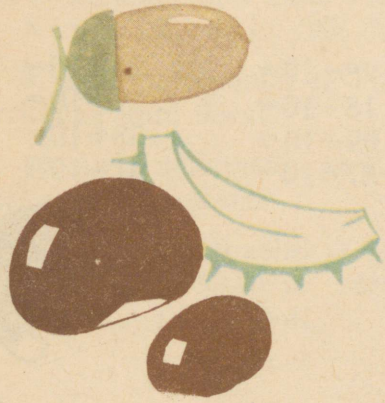

1. Jüri korjas ühe puu alt 32 tammetõru ja teise puu alt 20 tammetõru. Mitu tammetõru korjas Jüri kokku?

2. Kastaneid oli Jüril 43. Neist andis ta 20 kastanit Jaagule. Mitu kastanit jäi Jürile?

3. Tõnu korjas kollaseid kastanilehti. Ühes kimbus oli tal neid 15, teises 20. Mitu kollast kastanilehte oli Tõnul kokku?

4. Ülol oli korjatud 45 punast vahtralehte. Nendest andis ta 20 lehte õele. Mitu vahtralehte jäi Ülole?

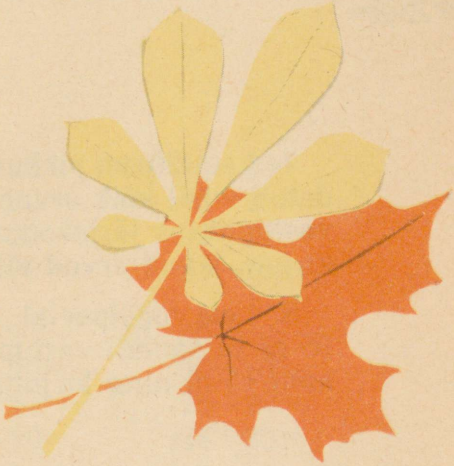

*

5. Leia mõõtpaelal ja nimeta ning kirjuta vihikusse kõik arvud 20-st kahekümnekaupa kuni 100-ni ja samuti vastupidises järjekorras 100-st kahekümnekaupa kuni 20-ni.

Kirjuta nii: 20; 40; ...
100; 80; ...

6. Leia mõõtpaelal ja nimeta ning kirjuta vihikusse kõik arvud 10-st kahekümnekaupa kuni 90-ni ja samuti vastupidises järjekorras 90-st kahekümnekaupa kuni 10-ni.

Kirjuta nii: 10; 30; ...
90; 70; ...

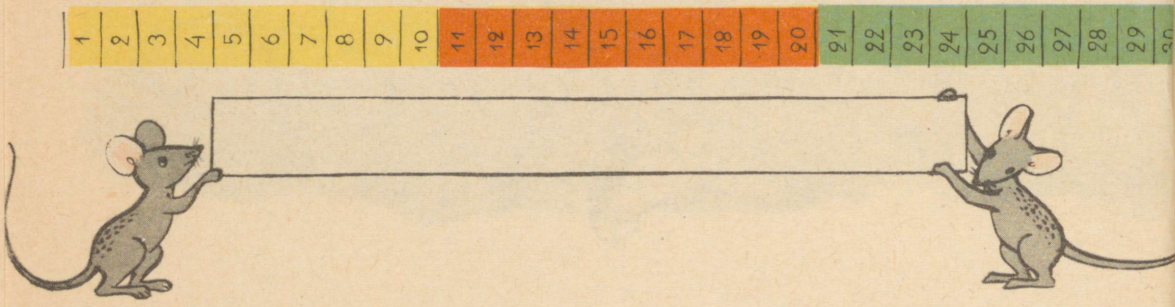

7. Leia 20 cm pikkuse pabeririba abil mõõtpaelal joonisel näidatud viisil kõik arvud 4-st kahekümnekaupa 84-ni ja samuti vastupidises järjekorras 84-st kahekümnekaupa kuni 4-ni ning kirjuta leitud arvud vihikusse.

8. Leia mõõtpaelal kõik arvud 15-st kahekümnekaupa kuni 95-ni ja samuti vastupidises järjekorras 95-st kahekümnekaupa kuni 15-ni ning kirjuta leitud arvud vihikusse.

*

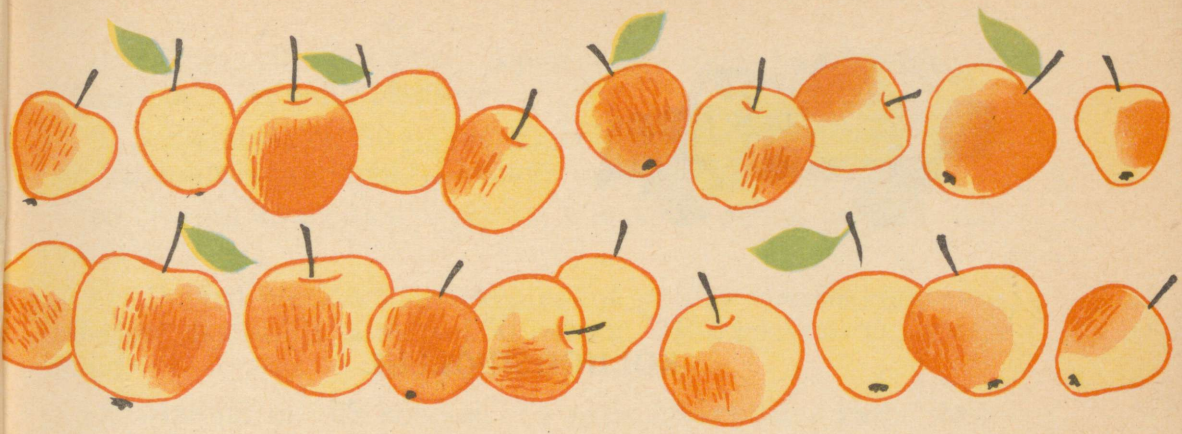

9. Enn sai ühelt oma õunapuult 65 õuna, teiselt 20 õuna rohkem. Mitu õuna sai Enn teiselt õunapuult?

10. Maiel on juturaamatust loetud 52 lehekülge, lugeda on tal veel 20 lehekülge. Mitu lehekülge on selles raamatus?

11. Raamatus on 96 lehekülge. Lainel on raamatust loetud 20 lehekülge. Mitu lehekülge on Lainel veel lugeda?

12. Koosta ülesanded, kus 32-ga, 57-ga, 25-ga tuleb liita 20; kus 48-st, 92-st, 76-st tuleb lahutada 20.

13. 12+20=	**14.** 35−20=	**15.** 57+20=	**16.** 45+20=
15+20=	38−20=	57−20=	45−20=
17+20=	37−20=	61−20=	33+20=
19+20=	31−20=	61+20=	33−20=
17. 47+20=	**18.** 86−20=	**19.** 73+20=	**20.** 69−20=
57−20=	18+20=	91−20=	59+20=
58+20=	69−20=	27+20=	75−20=
64−20=	49+20=	93−20=	36+20=

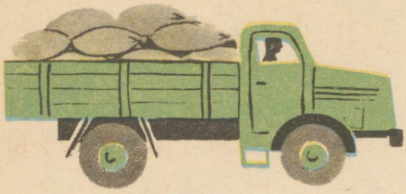

KOLHOOSIPÕLLUL

1. Kolhoosipõllul oli ühel pool teed 42 viljarõuku, teisel pool teed 30 rõuku. Mitu viljarõuku oli sel põllul kokku?

2. Teisel põllul oli algul 78 viljarõuku. 40 rõuku veeti ära. Mitu rõuku jäi järele?

3. Enne lõunat veeti kuivatisse 53 kotti teri, pärast lõunat 40 kotti. Mitu kotti teri veeti sel päeval kuivatisse?

4. Vilja masindamisel saadi eile 89 kotti teri, sellest enne lõunat 50 kotti. Mitu kotti teri saadi pärast lõunat?

*

5. Leia mõõtpaelal kõik arvud 10-st kolmekümnekaupa kuni 100-ni ja vastupidises järjekorras 100-st kolmekümnekaupa kuni 10-ni ning kirjuta leitud arvud vihikusse.

6. Leia mõõtpaelal kõik arvud 20-st neljakümnekaupa kuni 100-ni ja vastupidises järjekorras 100-st neljakümnekaupa kuni 20-ni ning kirjuta leitud arvud vihikusse.

7. Liida mõõtpaela abil 25 ja 50; 18 ja 70; 32 ja 60.

*

8. Käitises oli 56 töölist. Sinna võeti tööle veel 30 töölist. Mitu töölist on nüüd käitises?

9. Septembris on 30 päeva, oktoobris 31 päeva. Mitu päeva on septembris ja oktoobris kokku?

10. Isa on 45-aastane, poeg on temast 30 aastat noorem. Kui vana on poeg?

11. Ilmaril oli üks kümnekopikaline ja üks viieteistkümnekopikaline. Isa andis talle veel 50 kopikat. Mitu kopikat on Ilmaril nüüd?

12. Maimul oli 95 kopikat. Ta ostis 60-kopikase karbi vesivärve. Mitu kopikat jäi tal järele?

13. 34+20=	**14.** 56+30=	**15.** 48+40=	**16.** 34+50=
68—40=	84—60=	39—30=	57—40=
73—50=	92—70=	67+20=	83—70=
27+40=	39+50=	51—40=	95—80=
17. 64+20=	**18.** 79—40=	**19.** 24+50=	**20.** 53—20=
83—60=	49+40=	67—30=	19+60=
51+30=	65—30=	38+40=	87—70=
75—40=	36+20=	92—80=	28+70=
21. 25+70=	**22.** 87—30=	**23.** 50+49=	**24.** 95—80=
68—50=	40+51=	94—20=	10+54=
30+47=	82—30=	18+80=	87—40=
73—50=	26+60=	75—40=	69+20=
25. 86+10=	**26.** 65—30=	**27.** 49+40=	**28.** 79—20=
91—60=	56+40=	84—50=	40+32=
23+30=	68—30=	20+53=	27—10=
72—60=	20+45=	94—80=	38+50=
29. 40+52=	**30.** 84—60=	**31.** 50+39=	**32.** 98—70=
77—20=	30+46=	75—40=	20+67=
30+48=	72—50=	19+70=	96—60=
83—40=	20+51=	65—10=	40+37=

33. Omnibussis müüdi maale sõites 48 piletit, linna tagasi sõites 40 piletit. Mitu piletit müüs piletimüüja kokku?

34. Ühes nõus on 35 liitrit piima, teises 30 liitrit. Mitu liitrit piima on kahes nõus kokku?

35. Ühes vaadis on 98 liitrit petrooleumi, teises 20 liitrit vähem. Mitu liitrit petrooleumi on teises vaadis?

36. Koosta ülesanne, kus 38-ga tuleb liita 20; kus 84-st tuleb lahutada 60.

37. 58+20=	**38.** 67—30=	**39.** 42+50=	**40.** 79—60=
94—70=	60+25=	63—30=	46+20=
80+18=	82—40=	37+50=	74—10=
85—40=	60+29=	91—80=	40+36=
41. 50+41=	**42.** 62—40=	**43.** 10+28=	**44.** 68—20=
93—70=	17+50=	74—60=	40+29=
35+30=	82—20=	30+46=	87—70=
96—60=	19+80=	53—30=	34+40=
45. 53+30=	**46.** 76—10=	**47.** 28+50=	**48.** 84—60=
92—70=	20+35=	61—40=	30+47=
40+55=	94—60=	10+31=	76—50=
83—40=	29+60=	69—20=	47+40=
49. 39+20=	**50.** 82—30=	**51.** 15+70=	**52.** 68—50=
73—30=	70+16=	98—60=	20+52=
93—40=	29+50=	87—20=	64—40=
40+27=	74—60=	50+41=	45+30=

53. Kaupluses oli 95 l petrooleumi. Sellest müüdi ühel päeval 30 l ja teisel päeval 20 l.

1) Mitu liitrit petrooleumi müüdi nende kahe päevaga?
2) Mitu liitrit petrooleumi jäi siis veel järele?

54. Raamatus on 96 lehekülge. Ants luges ühel päeval läbi 40 lehekülge, teisel päeval 30 lehekülge. Mitu lehekülge jäi tal veel lugeda?

55. Tööline teenis esimesel nädalal 20 rubla, teisel nädalal 25 rubla ja kolmandal nädalal 30 rubla. Mitu rubla teenis tööline kolme nädalaga kokku?

56. Koosta ülesanne, kus 37-ga tuleb liita 20 ja 30, kus 93-st tuleb lahutada 40 ja 50.

57.
45+30+20=
69—30—20=
43+50—20=
96—80+60=

58.
87—10—10=
93—30—40=
38+60—80=
82—50+40=

59.
18+50—20=
26+40+20=
32+20+10=
74—10—30=

MÄNGIMAS

1. Lapsed mängivad rahvastepalli. Ühes meeskonnas on 11, teises 12 mängijat. Mitu mängijat on kokku?

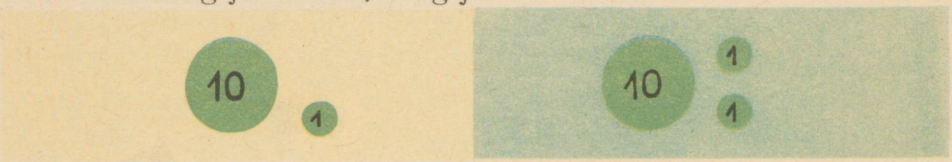

11 + 12 =

2. Mängu jälgib 24 poissi ja 15 tüdrukut. Mitu last jälgib mängu?

24 + 15 =

3. Järgmisest mängust võttis osa 24 last. Ühes meeskonnas oli 12 mängijat. Mitu mängijat oli teises meeskonnas?

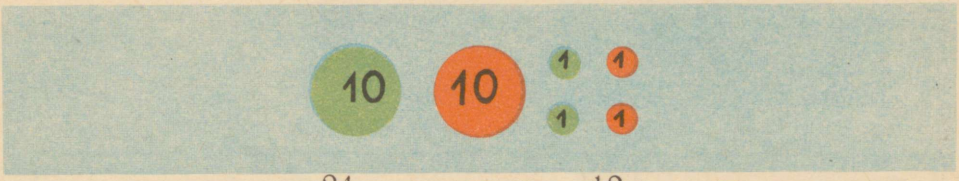

24 — 12 =

4. Mängu jälgis 38 last. Nendest olid 15 tüdrukud, teised poisid. Mitu poissi jälgis mängu?

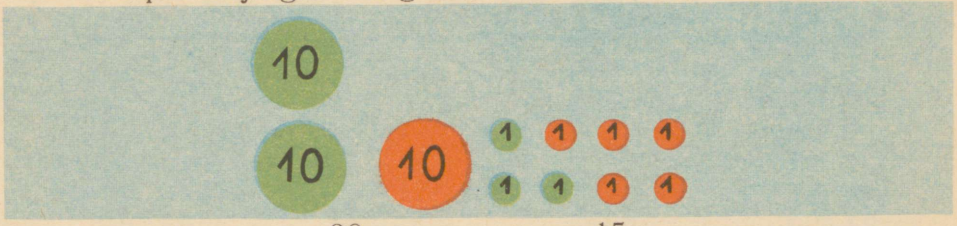

38 — 15 =

5. Harjutus

32 + 24 =

Lahenda nii:

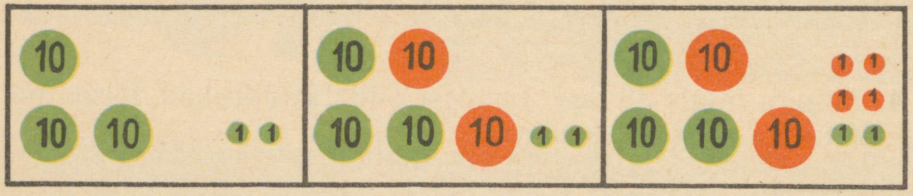

32 + 20 . . . 52 + 4 . . . 56

Ütle nii: 32 . . . 52 . . . 56
Kirjuta nii: 32+24=56
Lahenda samal viisil:

24+15	42+31	53+14	23+12
13+12	35+27	42+25	62+23

6. Harjutus

56 — 24 =

Lahenda nii:

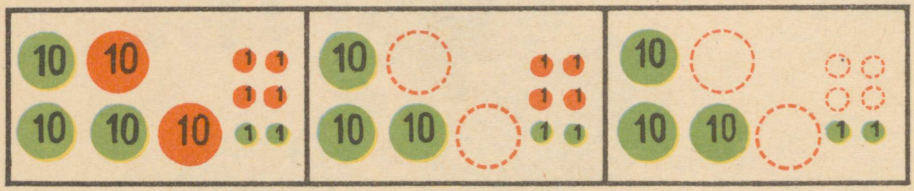

56 — 20 . . . 36 — 4 . . . 32

Ütle nii: 56 . . . 36 . . . 32.
Kirjuta nii: 56—24=32.
Lahenda samal viisil:

28—15	59—36	96—32	65—23
36—24	87—25	78—46	48—15

Enne liida või lahuta kümnelised, siis ühelised.

7. 11+12=
44−11=
13+11=
48−12=

8. 15+12=
58−24=
17+11=
45−13=

9. 16+12=
37−25=
22+15=
55−21=

10. 12+17=
65−24=
23+14=
68−23=

11. 13+13=
22−11=
14+11=
24−12=

12. 16+12=
29−13=
13+14=
28−13=

13. 15+13=
29−12=
16+11=
26−14=

14. 14+13=
28−15=
13+11=
24−13=

15. 15+12=
39−18=
17+11=
35−22=

16. 14+12=
37−14=
15+14=
36−12=

17. 21+22=
44−12=
23+11=
46−13=

18. 22+13=
43−11=
25+12=
42−11=

19. 24+11=
48−25=
22+15=
42−21=

20. 24+14=
46−24=
23+13=
44−21=

21. 11+21=
47−33=
13+24=
45−31=

22. 12+22=
42−31=
11+25=
46−32=

23. 12+23=
55−41=
11+22=
57−32=

24. 13+25=
54−42=
15+24=
59−36=

25. 23+15=
68−45=
13+22=
65−24=

26. 23+11=
69−56=
26+13=
67−43=

27. 31+12=
76−32=
33+13=
72−61=

28. 36+11=
73−52=
34+14=
89−35=

29. 32+26=
87−73=
37+21=
84−42=

30. 34+23=
98−87=
36+21=
95−82=

31. Ühes trammivagunis oli 42 sõitjat, teises 36 sõitjat. Mitu sõitjat oli mõlemas vagunis kokku?

32. Vabrikus oli 72 töölist. Sinna võeti tööle veel 23 töölist. Mitu töölist on nüüd selles vabrikus?

33. Põllutöömasinate vabrik pidi kahe nädalaga valmistama 68 külvimasinat. Esimesel nädalal valmistati 35 külvimasinat. Mitu külvimasinat tuli valmistada teisel nädalal?

34. Ühel kanal oli 16 poega, teisel kanal 12 poega. Mitu poega oli nendel kanadel kokku?

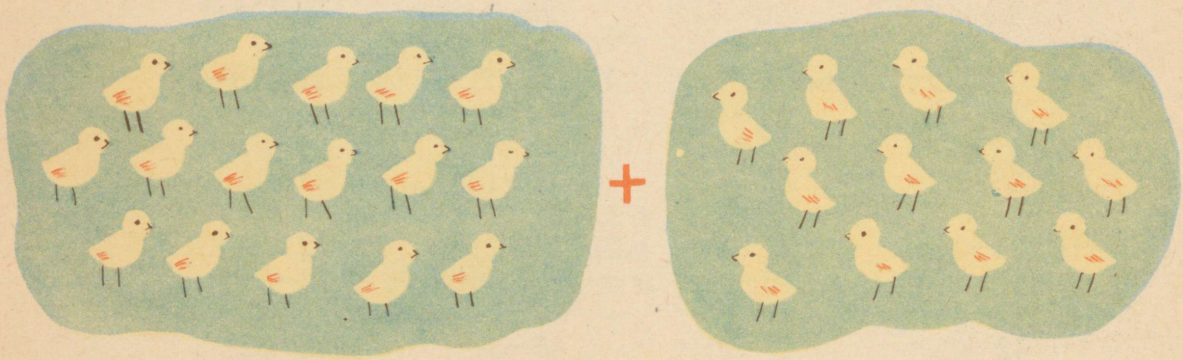

35. Vaike isa on 48-aastane, ema aga 45-aastane. Mitu aastat on ema isast noorem?

36. Klassi raamatukogus on 78 raamatut. Nendest on õpilaste käes lugeda 32 raamatut, ülejäänud raamatud on kapis. Mitu raamatut on kapis?

37.	**38.**	**39.**	**40.**
58+31=	23+35=	75+23=	16+23=
47—25=	78—36=	56—34=	57—35=
16+42=	37+21=	25+73=	42+45=
56—34=	94—62=	68—42=	54—43=

41. $14+35=$
$85-31=$
$16+33=$
$94-52=$

42. $12+34=$
$54-22=$
$17+31=$
$34-11=$

43. $23+33=$
$68-42=$
$31+18=$
$78-54=$

44. $34+34=$
$96-42=$
$16+31=$
$45-34=$

45. $25+23=$
$67-15=$
$32+35=$
$82-11=$

46. $33+15=$
$47-22=$
$21+37=$
$62-51=$

47. $34+25=$
$74-42=$
$35+12=$
$35-12=$

48. $15+34=$
$57-46=$
$26+22=$
$88-77=$

49. $42+16=$
$64-12=$
$44+14=$
$97-36=$

50. $43+12=$
$36-15=$
$45+13=$
$48-11=$

51. $46+21=$
$55-32=$
$42+25=$
$72-41=$

52. $48+21=$
$38-16=$
$43+24=$
$65-43=$

53. $47+32=$
$53-32=$
$41+38=$
$75-14=$

54. $44+33=$
$83-62=$
$48+31=$
$48-32=$

55. $44+35=$
$94-32=$
$48+41=$
$56-14=$

56. $43+46=$
$49-31=$
$42+44=$
$37-23=$

57. $46+53=$
$68-35=$
$41+55=$
$86-24=$

58. $45+54=$
$49-27=$
$48+51=$
$68-21=$

59. $54+15=$
$95-74=$
$51+26=$
$52-21=$

60. $52+34=$
$36-15=$
$56+42=$
$77-35=$

61. $55+42=$
$38-13=$
$52+47=$
$89-67=$

62. $57+42=$
$38-25=$
$58+41=$
$73-32=$

63. $64+25=$
$69-18=$
$63+36=$
$97-54=$

64. $74+14=$
$58-26=$
$82+15=$
$57-25=$

KARTULEID NOPPIMAS

1. Olid ilusad sügisilmad. Inimesi sõitis hulgaviisi maale kartuleid noppima. Ühte kolhoosi sõitis neid kahe autoga: ühel autol oli 23 inimest, teisel 25 inimest. Sõnasta küsimus ja arvuta.

2. Ka Nurmsalu sovhoosi viidi kahe autoga kartulinoppijaid, kokku 65 inimest. Ühel autol oli 34 inimest. Mitu inimest oli teisel autol?

3. «Jüriöö» kolhoosi tuli linnast 68 kartulinoppijat. Neist jäi ööseks kolhoosi 23 inimest, teised sõitsid kõik õhtul linna tagasi. Mitu inimest sõitis õhtul linna?

4. Miina Härma nimelisse kolhoosi tuli kolme autoga kokku 78 kooliõpilast. Kahel esimesel autol oli kokku 53 õpilast. Mitu õpilast oli kolmandal autol?

*

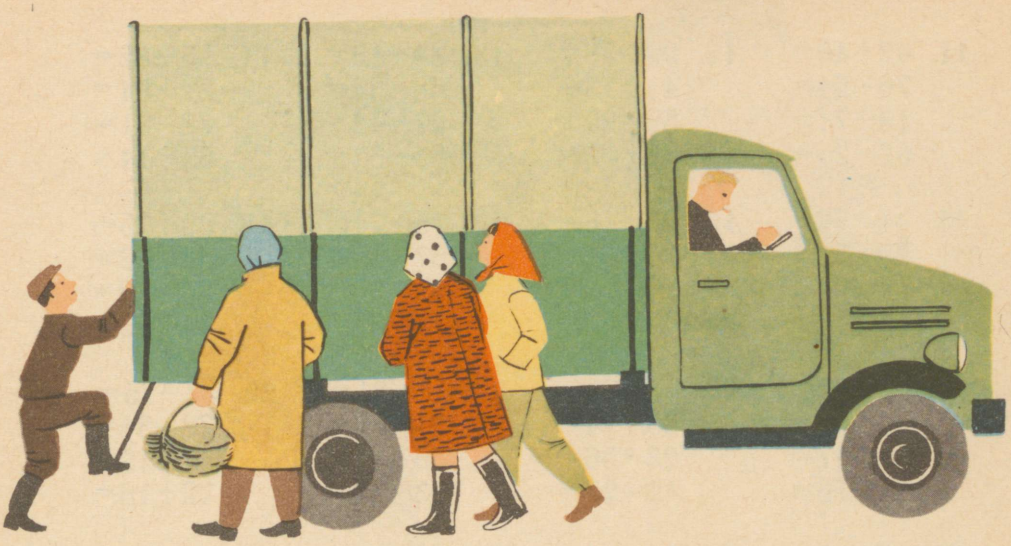

5. Ühes virnas on 25 palki, teises 32 palki. Sõnasta küsimus ja arvuta.

6. Traktoristide kursuse lõpetas 48 inimest. Nende hulgas oli 15 naist. Kui palju oli mehi?

7. Jalatsite kaupluses oli 78 paari kalosse. Neist müüdi ühel päeval 20 paari, teisel päeval 24 paari. Mitu paari kalosse müüdi kahe pävaga? Mitu paari kalosse jäi siis veel järele?

8. Esimeses klassis on 34 õpilast, teises klassis 32 õpilast. Mitu õpilast on mõlemas klassis kokku?

9. Keras oli 36 m traati. Sellest võeti ära 22 m. Mitu meetrit traati jäi järele?

10. Koosta ülesanne, kus 32-ga tuleb liita 27; kus 76-st tuleb lahutada 54.

11. 42+46=
76−64=
13+71=
67−25=

12. 99−38=
41+13=
59−25=
35+52=

13. 84+15=
68−35=
27+42=
84−62=

14. 95−82=
32+54=
78−21=
53+14=

15. 41+56=
79−61=
53+24=
99−27=

16. 97−15=
26+61=
98−77=
37+52=

17. 15+74=
67−14=
62+36=
75−31=

18. 89−25=
34+52=
88−72=
34+12=

19. 34+32=
13+65=
68−47=
96−76=

20. 85−63=
65−14=
23+56=
49−27=

21. 48−21=
21+45=
69−27=
53+42=

22. 87−75=
78−31=
47+12=
72+16=

23. 47+42=
38−25=
71+28=
65−33=

24. 56−13=
53+22=
69−35=
36+12=

25. 64+21=
98−44=
24+72=
92−41=

26. 89−73=
31+17=
85−54=
66+13=

27. 48+31=
98−48=
21+67=
88−78=

28. 76−72=
34+42=
49−15=
32+25=

29. 25+13=
59−37=
16+53=
97−54=

30. 87−54=
62+21=
65−42=
53+32=

31. 82+16=
46−12=
42+23=
35−11=

32. 79−57=
24+53=
13+65=
51+18=

33. 61+18=
58−46=
14+74=
86−76=

34. 97−82=
35+21=
97−85=
88−14=

35. 79+20−45=
25+30+23=
58+30−43=
68−23+32=

36. 10+23+24=
86−20−32=
43−20+15=
32+20+25=

37. 54+24−33=
98−20−35=
65−10+22=
68−24+13=

SPORDIVÕISTLUSTEST

1. Kalju hüppas kaugust 76 cm. Rein hüppas 3 cm kaugemale. Kui kaugele hüppas Rein?

76 + 3 = ... cm

2. Maret hüppas kõrgust 52 cm. Ene hüppas 8 cm kõrgemale. Sõnasta küsimus ja arvuta.

52 + 8 = ... cm

3. Ilmar hüppas kõrgust 60 cm, Enn aga 4 cm vähem. Mitu sentimeetrit hüppas Enn kõrgust?

60 — 4 = ... cm

4. Rein hüppas kaugust 70 cm, Enn aga hüppas 6 cm vähem. Mitu sentimeetrit hüppas Enn kaugust?

70 — 6 = ... cm

5. Harjutus 36+4 lahenda nii: 36 + 4 =

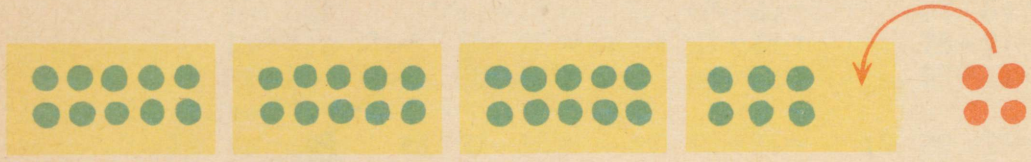

6. **Kui üheliste liitmisel saad kümme, siis liida see kümme teiste kümnelistega, üheliste kohale aga kirjuta null.**

58+2= 45+5= 74+6=

7. 15+5=
83+7=
56+4=
49+1=

8. 38+2=
61+9=
72+8=
68+2=

9. 74+6=
39+1=
46+4=
57+3=

10. 34+6=
85+5=
73+7=
82+8=

11. Harjutus 40—4 lahenda nii:

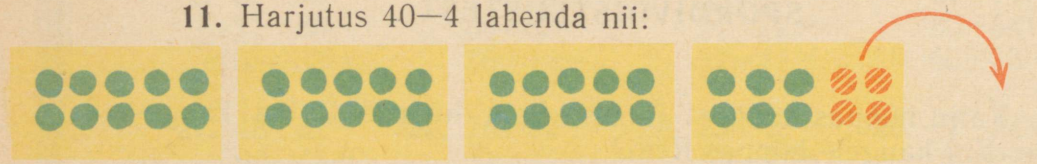

40 — 4 =

12. **Kui kümnelistest on vaja lahutada ühelisi, siis tee üks kümme lahti ja lahuta sealt nii mitu ühte, kui mitu on vaja lahutada.**

80—5= 60—1= 30—6=

13. 80—4=
20—1=
60—3=
70—5=

14. 50—8=
90—9=
30—2=
40—7=

15. 30—7=
70—3=
90—8=
60—1=

16. 20—5=
40—4=
80—9=
50—6=

17. Kõige parem 8. klassi sportlane heitis ketast 30 m. Kalju vend Jaan aga heitis 3 m vähem. Mitu meetrit heitis ketast Jaan ?

18. Jaan viskas oda 48 m, mis on 2 m vähem kooli rekordist. Mitu meetrit on kooli rekord odaviskes?

19.
59+1=
90−2=
17+3=
40−7=

20.
30−4=
64+6=
60−5=
52+8=

21.
76+4=
50−9=
83+7=
80−1=

22.
70−6=
28+2=
20−3=
45+5=

23.
50−1=
59+1=
40−3=
13+7=

24.
48+2=
60−8=
61+9=
80−9=

25.
30−6=
87+3=
25+5=
20−6=

26.
32+8=
70−4=
76+4=
90−5=

27.
64+6=
40−2=
85+5=
23+7=

28.
90−7=
38+2=
80−6=
70−5=

29.
71+9=
80−2=
52+8=
60−3=

30.
80−8=
43+7=
70−9=
26+4=

31.
3+87=
60− 4=
6+34=
70− 6=

32.
40− 5=
5+25=
50− 7=
9+61=

33.
8+52=
30− 9=
7+43=
50− 8=

34.
50− 3=
4+76=
90− 8=
3+47=

35.
9+81=
36+ 4=
5+45=
8+52=

36.
60− 7=
48+ 2=
9+51=
30− 6=

37.
50− 9=
7+83=
45+ 5=
90− 9=

38.
31+ 9=
7+53=
80− 8=
60− 6=

39.
49=50−?
15=20−?
37=40−?
74=80−?

40.
28=30−?
66=70−?
83=90−?
29=30−?

41.
46=50−?
61=70−?
35=40−?
12=20−?

42.
78=80−?
81=90−?
57=60−?
43=50−?

KOOLI SÖÖKLAS

1. Kooli sööklas oli 28 last. Juurde tulid 1. klassi õpilased, kokku 22 last. Mitu last on nüüd sööklas?

28 + 22 = ·

2. Varsti oli kooli sööklas 70 last. Esimestena lõpetasid söömise ja lahkusid sööklast 2. klassi õpilased, kokku 24 last. Mitu last jäi veel sööklasse?

70 — 24 =

3. Harjutus 28+22 lahenda nii:

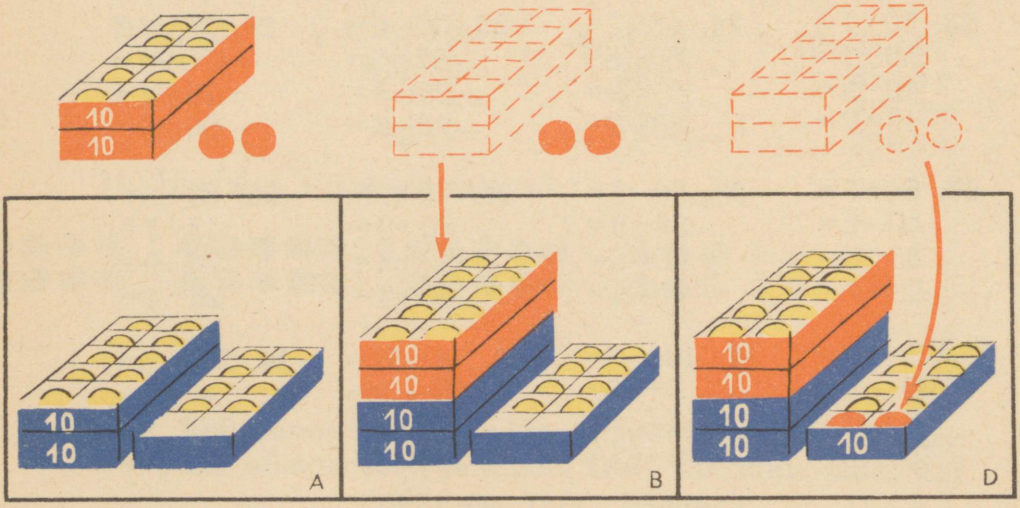

28 + 20 ... 48 + 2 ... 50.

Ütle nii: 28... 48... 50.
Kirjuta nii: 28+22=50.

Lahenda samal viisil:

18+12=	47+23=	25+35=	58+22=
36+14=	56+24=	47+33=	69+11=

4. Harjutus 50—22 lahenda nii:

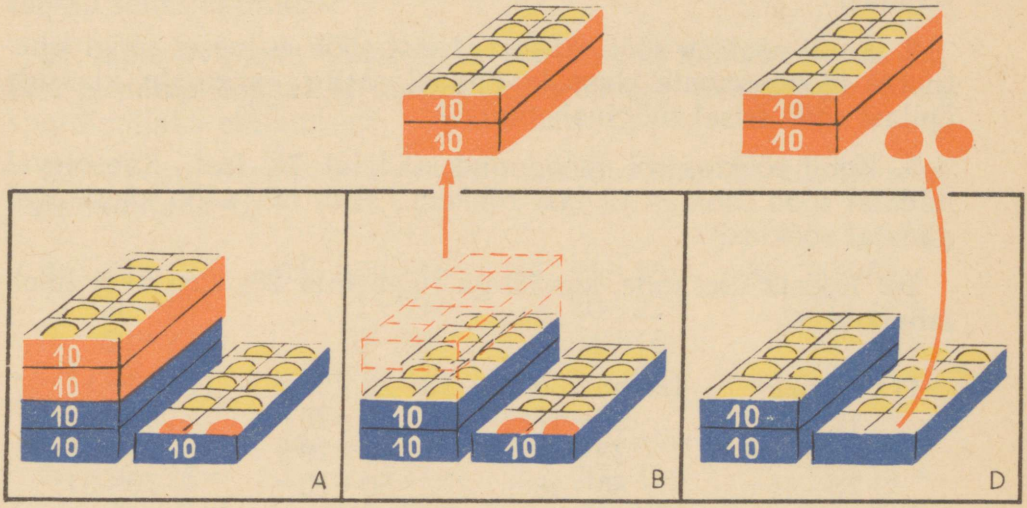

50 — 20 .... 30 — 2 ... 28.

Ütle nii: 50... 30... 28.
Kirjuta nii: 50—22=28.

Lahenda samal viisil:

30—12=	50—25=	70—36=	90—61=
40—18=	60—27=	80—49=	60—32=

Enne liida või lahuta kümnelised, siis ühelised.

5. Kooli sööklasse toodi kahe nõuga piima. Ühes nõus oli 28 l piima, teises 32 l. Mitu liitrit piima toodi sööklasse?

6. Kooli sööklasse toodud 70 l piimast tarvitati esimesel söögivahetunnil ära 38 l. Mitu liitrit piima jäi teiseks söögivahetunniks?

7. Kooli sööklas sööb 36 poissi ja 44 tüdrukut. Mitu last sööb sööklas?

8. Kooli sööklas sööb 90 last. Neist sööb esimesel söögivahetunnil 48 nooremate klasside õpilast. Mitu vanemate klasside õpilast sööb teisel söögivahetunnil?

9. Kooli sööklas sõi möödunud nädalal 78 last. Käesoleval nädalal sööb sööklas 12 last rohkem. Mitu last sööb käesoleval nädalal sööklas?

10. Koosta ülesanne, kus 52-ga tuleb liita 28; kus 70-st tuleb lahutada 32.

11. 45+25=	**12.** 55+35=	**13.** 28+62=	**14.** 33+17=
40—29=	90—47=	60—26=	30—15=
47+13=	38+42=	41+29=	24+26=
70—31=	80—48=	50—13=	70—31=
15. 76+24=	**16.** 23+37=	**17.** 49+31=	**18.** 34+36=
90—14=	60—43=	80—52=	40—15=
37+23=	14+16=	65+15=	43+27=
50—37=	40—18=	70—59=	30—18=
19. 18+22=	**20.** 35+25=	**21.** 21+69=	**22.** 32+58=
70—42=	80—63=	60—28=	90—75=
26+44=	51+29=	19+31=	46+34=
90—29=	50—34=	30—11=	70—26=
23. 35+15=	**24.** 39+31=	**25.** 63+17=	**26.** 38+32=
30—12=	80—36=	70—38=	90—69=
46+24=	68+22=	41+19=	29+61=
50—15=	60—47=	20—13=	40—32=

27. Vagunis oli 70 palki. Neist laaditi maha 24 palki. Mitu palki on veel vagunis?

28. Asulas on 60 maja. Neist on kahekorruselisi 18, teised kõik on ühekorruselised. Mitu ühekorruselist maja on asulas?

29. Virnas on 70 lauda. Sealt võeti ära 38 lauda. Arvuta.

30. Vabrikus on 80 töölist. Neist on 36 naised. Mitu meest töötab selles vabrikus?

31. Spordiväljaku ehitamisest võttis enne lõunat osa 43 õpilast ja pärast lõunat 47 õpilast. Mitu õpilast töötas sel päeval spordiväljaku ehitamisel?

32. Koosta ülesanne, kus 47-ga on vaja liita 23; kus 90-st on vaja lahutada 46.

33. 62+18=	**34.** 30—14=	**35.** 25+45=	**36.** 60—34=
30—16=	17+53=	40—22=	38+42=
53+27=	70—26=	34+16=	40—16=
70—37=	65+25=	90—69=	49+41=
37. 48+32=	**38.** 50—31=	**39.** 21+69=	**40.** 90—58=
50—26=	23+37=	70—45=	76+14=
29+21=	80—43=	36+24=	60—37=
50—18=	41+39=	80—66=	52+28=
41. 36+14=	**42.** 25+75=	**43.** 79+11=	**44.** 55+45=
30—28=	100—69=	50—36=	70—55=
52+28=	38+52=	83+17=	68+22=
70—63=	90—81=	60—48=	80—41=

45. Kooli müügipunktis oli 80 pliiatsit. Neist müüdi ühel päeval 20 pliiatsit, teisel päeval 17 pliiatsit.

1) Mitu pliiatsit müüdi kahe päevaga?
2) Mitu pliiatsit jäi veel müügipunkti?

46. Peeter püüdis 24 vähki, Valdek 36 vähki. Mitu vähki püüdsid mõlemad poisid kokku?

47. Jüri luges kahe päevaga juturaamatust läbi 60 lehekülge. Esimesel päeval luges ta 38 lehekülge. Mitu lehekülge luges Jüri teisel päeval?

48. Raamatus on 90 lehekülge. Õiel on sellest läbi loetud 35 lehekülge. Mitu lehekülge on tal veel lugeda?

49. Kalurid püüdsid kolmekesi 70 kg angerjaid. Üks kalur püüdis 23 kg, teine 30 kg.

1) Mitu kilogrammi angerjaid püüdsid kaks kalurit kokku?
2) Mitu kilogrammi angerjaid püüdis kolmas kalur?

50. Koosta ülesanne, kus 58-ga on vaja liita 42; kus 100-st on vaja lahutada 25.

51.	**52.**	**53.**	**54.**
72+18=	70—59=	58+12=	40—23=
60—31=	19+51=	50—15=	34+46=
23+67=	90—23=	45+45=	90—58=
30—19=	76+14=	60—49=	57+23=

55.	**56.**	**57.**	**58.**
37+23=	80—18=	59+31=	50—27=
70—15=	42+38=	40—26=	28+42=
63+27=	80—42=	25+55=	70—34=
30—16=	14+56=	80—57=	46+34=

59. Reinu raamatukogus oli 29 raamatut. Aasta jooksul sai ta 11 uut raamatut juurde. Mitu raamatut on nüüd Reinu raamatukogus?

60. Maie oli kolhoosis karjas 18 päeva, Jüri 22 päeva. Mitu päeva kokku olid nad karjas?

61. Koolil on 90 teeklaasi. Neist on kapis 12 klaasi, ülejäänud klaasid on asetatud laudadele. Mitu klaasi on laudadel?

62. Jaan kaalus 40 kg. Tiiu oli temast 12 kg kergem. Kui palju kaalus Tiiu?

63. Mitu kilogrammi on vaadis bensiini, kui vaat koos bensiiniga kaalub 80 kg, tühi vaat aga 16 kg?

64.	**65.**	**66.**
58+ 2—35=	27+13+30=	70—30— 6=
42+ 8—13=	50—17+20=	26+ 4—10=
90—47+20=	30+17+23=	52+20+18=
80—52+30=	40—22+30=	39+51—78=

ÕPILASTEST

1. Meie klassis oli täna kohal 28 õpilast. 4 õpilast puudus haiguse tõttu. Mitu õpilast on klassi nimekirjas?

2. Klassi nimekirjas on 32 õpilast. Eile puudus haiguse tõttu 5 õpilast. Mitu õpilast oli eile kohal?

3. Esimese klassi nimekirjas on 34 õpilast. Neist toovad 8 õpilast eine kodust kaasa. Kõik teised võtavad koolist sooja einet. Mitu õpilast võtab esimeses klassis koolist sooja einet?

4. Meie klassi nimekirjas on 32 õpilast. Neist ei võta koolist sooja einet 7 õpilast. Mitu meie klassi õpilast võtab koolist sooja einet?

5. Üldse oli meie kooli nooremates klassides möödunud nädalal sooja eine võtjaid 87. Käesoleval nädalal on neid 9 rohkem. Mitu õpilast võtab meie kooli nooremates klassides käesoleval nädalal sooja einet?

6. Koosta ülesanne, kus 38-ga tuleb liita 7; kus 75-st tuleb lahutada 8.

*

7. Kolhoosi aias oli 84 suveõunapuud. Sinna istutati veel 9 suveõunapuud. Mitu suveõunapuud on nüüd kolhoosi aias?

8. Tehases töötas 76 töölist. Sinna võeti tööle veel 7 töölist. Mitu töölist töötab nüüd selles tehases?

9. 59+5=	**10.** 71−4=	**11.** 19+4=	**12.** 81−3=
31−5=	49+3=	61−2=	29+2=
89+6=	31−6=	59+7=	21−7=
41−9=	72+9=	61−8=	49+8=
13. 67+4=	**14.** 23−6=	**15.** 38+5=	**16.** 42−6=
73−8=	87+5=	52−5=	15+6=
38+7=	63−5=	27+6=	93−5=
72−3=	18+3=	92−4=	58+4=
17. 57+7=	**18.** 25−7=	**19.** 78+9=	**20.** 94−6=
61−2=	58+7=	42−5=	89+3=
29+9=	76−7=	37+6=	82−4=
65−6=	19+9=	84−5=	48+8=
21. 28+5=	**22.** 91−3=	**23.** 47+4=	**24.** 65−6=
64−5=	19+7=	92−3=	46+5=
58+8=	71−3=	37+4=	85−6=
23−5=	57+7=	32−6=	88+5=
25. 18+4=	**26.** 85−6=	**27.** 67+7=	**28.** 94−5=
53−4=	78+5=	91−6=	39+2=
29+6=	65−7=	19+8=	84−6=
72−7=	59+4=	31−6=	48+3=

KIRJUTUSTARVETE KAUPLUSES

1. Kirjutustarvete kaupluses oli ühel riiulil 38, teisel riiulil 24 tindipotti. Mitu tindipotti oli nendel riiulitel kokku?

Harjutus 38+24 lahenda nii:

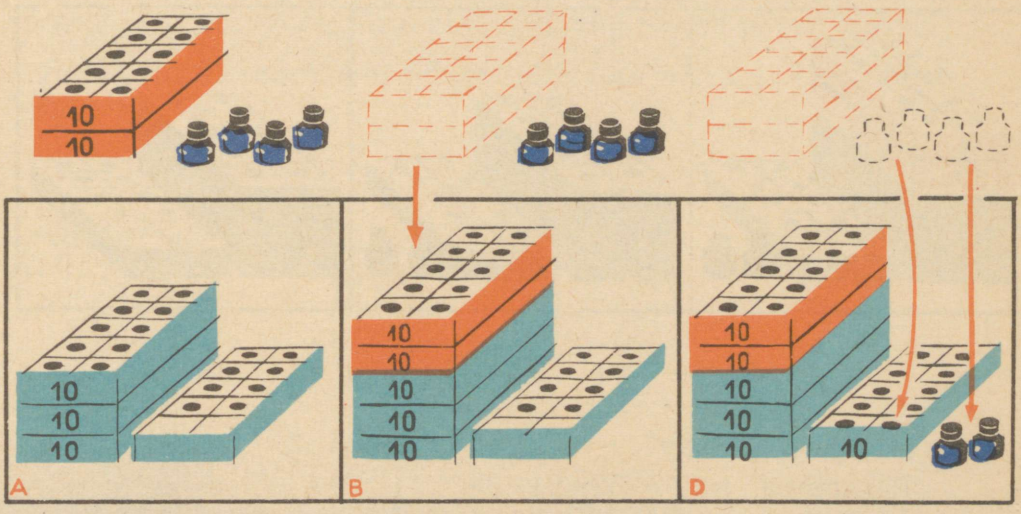

38 + 20 ... 58 + 4 ... 62.

Ütle nii: 38 ... 58 ... 62.
Kirjuta nii: 38+24=62.

Lahenda samal viisil:

39+12=	27+25=	68+24=	54+38=
46+15=	36+28=	49+35=	75+27=

2. Kirjutustarvete kaupluses oli 62 tindipotti. Neist müüdi koolile 24 tindipotti. Mitu tindipotti jäi järele?

Harjutus 62—24 lahenda nii:

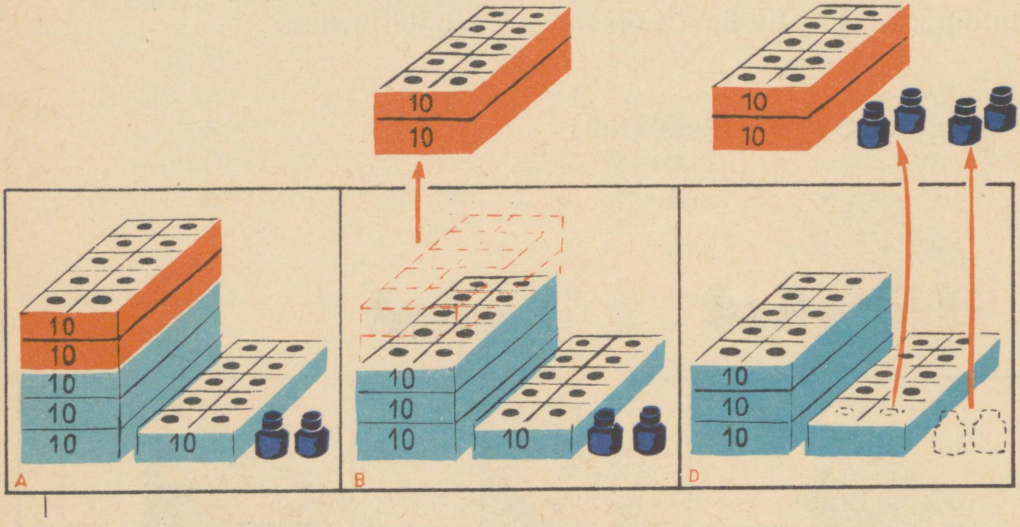

62 — 20 ... 42 — 4 ... 38.

Ütle nii: 62 ... 42 ... 38.
Kirjuta nii: 62—24=38.

Lahenda samal viisil:

32—16=	53—27=	75—38=	92—47=
43—15=	64—28=	86—39=	81—68=

Enne liida või lahuta kümnelised, siis ühelised.

3. Kirjutustarvete kaupluses oli 48 karpi odavaid ja 37 karpi kalleid värvipliiatseid. Mitu karpi värvipliiatseid oli selles kaupluses?

4. Karbis oli 92 pliiatsit. Neist müüdi päeva jooksul 56 pliiatsit. Mitu pliiatsit jäi karpi?

5. Kaupluses oli kahehinnalisi täitesulepäid. Odavaid oli 56 ja kalleid 39. Mitu täitesulepead oli kokku?

6. Pliiatsikumme oli hommikul, kui kauplus avati, 82. Õhtul oli neid järel ainult 24. Mitu pliiatsikummi müüdi päeva jooksul?

7. Koosta ülesanne, kus 56-ga tuleb liita 37; kus 73-st tuleb lahutada 58.

8.	9.	10.	11.
28+56=	26+45=	35+26=	36+58=
72—25=	92—64=	83—39=	72—29=
37+35=	67+16=	45+38=	75+17=
85—59=	81—19=	83—65=	64—37=

12.	13.	14.	15.
39+12=	38+17=	17+17=	36+45=
75—58=	46—19=	92—63=	32—15=
57+14=	26+55=	72+28=	19+37=
62—36=	51—27=	85—28=	74—48=

16.	17.	18.	19.
36+15=	26+66=	42+39=	38+34=
86—28=	64—15=	95—57=	73—26=
48+37=	67+16=	16+15=	17+15=
53—38=	36—19=	41—16=	52—45=

20.	21.	22.	23.
29+47=	25+56=	17+57=	38+18=
72—25=	92—64=	83—39=	72—29=
18+34=	28+43=	28+44=	68+25=
85—59=	81—19=	83—65=	64—37=

TRÜ Raamatukogu

24. 17+35=
75−58=
35+16=
62−36=

25. 36+25=
46−19=
39+38=
51−27=

26. 38+35=
92−63=
29+55=
85−28=

27. 27+45=
32−15=
69+23=
74−48=

28. 58+34=
33−29=
17+47=
36−27=

29. 19+45=
82−26=
47+44=
75−18=

30. 39+53=
61−29=
28+17=
56−38=

31. 46+35=
65−17=
26+26=
91−67=

32. Söökla ühes saalis sõi 28 inimest, teises saalis aga 34 inimest. Mitu inimest sõi mõlemas saalis kokku?

33. Ühelt peenralt saadi 14 korvitäit porgandeid, teiselt 5 korvitäit rohkem. Mida võid arvutada? Mitu korvi porgandeid saadi kahelt peenralt kokku?

34. Esimese klassi õpilased kogusid 38 kg vanapaberit, teise klassi õpilased aga 8 kg rohkem. Mida võid arvutada? Mitu kilogrammi vanapaberit kogusid mõlemad klassid kokku?

35. Kaupluses oli 72 tassi. Neist müüdi ära 45 tassi. Mitu tassi jäi järele?

36. Koosta ülesanne, kus 47-ga tuleb liita 35; kus 81-st tuleb lahutada 63.

37. 53+18=
52−26=
37+56=
34−26=

38. 49+44=
63−57=
68+25=
44−29=

39. 73+19=
91−36=
48+27=
64−38=

40. 56+35=
53−17=
29+16=
43−36=

41. 56+17=
82−68=
27+38=
45−17=

42. 33+49=
82−57=
19+73=
83−45=

43. 62+29=
22−16=
59+23=
63−45=

44. 47+25=
54−36=
34+48=
61−35=

45. 55+18=
92−25=
39+25=
43−25=

46. 29+42=
73−28=
38+43=
75−49=

47. 39+36=
62−34=
37+37=
71−26=

48. 28+35=
42−13=
67+29=
73−14=

49. 47+46=
65−46=
39+52=
61−33=

50. 47+34=
91−34=
39+34=
44−36=

51. 49+15=
46−29=
39+37=
61−57=

52. 58+38=
72−15=
29+32=
51−44=

53. 37+24=
72−69=
19+74=
73−18=

54. 18+44=
94−75=
29+57=
63−15=

55. 58+37=
72−64=
28+46=
94−77=

56. 29+39=
52−33=
18+28=
73−45=

57. 17+55=
84−56=
29+53=
22−13=

58. 37+46=
83−65=
29+27=
33−26=

59. 49+38=
71−65=
46+46=
83−54=

60. 36+28=
92−76=
38+25=
64−45=

AIASAADUSTEST

1. Ühes kastis oli 45 kapsapead, teises kastis 7 kapsapead vähem. Mida võime arvutada? Mitu kapsapead oli mõlemas kastis kokku?

2. Kahes kastis oli kokku 92 kg kaalikaid. Ühes kastis oli neid 37 kg. Mitu kilogrammi kaalikaid oli teises kastis?

3. Kioskisse toodi kaks kasti porgandeid: ühes kastis oli 38 kg porgandeid, teises kastis 7 kg rohkem. Mitu kilogrammi porgandeid oli teises kastis? Mitu kilogrammi porgandeid oli kahes kastis kokku?

4. Hommikul toodi kioskisse 92 kg õunu. Kioski sulgemisel oli neid veel järel 18 kg. Mitu kilogrammi õunu müüdi selle päeva jooksul?

5. Kauplusse toodi hommikul 2 kotti sibulaid. Ühes kotis oli 38 kg sibulaid, teises 45 kg. Mitu kilogrammi sibulaid toodi hommikul kauplusse? Mitu kilogrammi sibulaid jäi järele, kui päeva jooksul müüdi neid 58 kg?

6. Koosta ülesanne, kus 84-st tuleb lahutada 65; kus 47-ga tuleb liita 38.

7. 18+74=	**8.** 81—19=	**9.** 36+49=	**10.** 94—57=
62—39=	47+26=	75—48=	29+58=
38+56=	53—37=	32+49=	94—58=
73—38=	26+48=	62—37=	45+19=
11. 42—29=	**12.** 28+17=	**13.** 83—69=	**14.** 48+17=
16+75=	64—46=	59+38=	63—45=
71—36=	17+69=	71—29=	29+56=
37+45=	92—68=	33+48=	84—57=
15. 58+16=	**16.** 72—58=	**17.** 17+74=	**18.** 84—66=
91—72=	28+35=	82—59=	35+27=
19+63=	65—17=	47+18=	73—56=
61—35=	49+23=	93—47=	26+69=
19. 58+34=	**20.** 71—49=	**21.** 27+55=	**22.** 84—38=
92—76=	39+53=	63—14=	15+69=
37+25=	94—17=	48+26=	61—48=
73—59=	29+48=	82—66=	56+37=
23. 28+68=	**24.** 84—56=	**25.** 16+77=	**26.** 73—48=
91—53=	47+29=	62—44=	39+15=
48+23=	71—52=	26+66=	64—38=
82—14=	37+59=	93—65=	55+27=

27. Õpilased valmistasid kooli aia jaoks ühel päeval 35 lipikut, teisel päeval 7 lipikut rohkem. Mitu lipikut valmistasid nad teisel päeval? Mitu lipikut valmistasid nad kahe päevaga kokku?

28. Kooperatiivi toodi hommikul 92 m riiet. Sellest müüdi enne lõunat 25 m. Mida võid arvutada?

Pärast lõunat müüdi sellest riidest veel 28 m. Mitu meetrit riiet jäi siis veel järele?

Kuidas on võimalik seda ülesannet teisiti lahendada?

29. Toiduainete kauplusse toodi kahe nõuga piima, kummaski nõus 36 liitrit. Mida võid arvutada?

Õhtul oli piima järel 10 liitrit. Mitu liitrit piima oli müüdud?

30. Õpilased istutasid kooliaias kahele peenrale kokku 85 maasikataime. Ühele peenrale istutasid nad 46 taime. Mitu taime istutasid õpilased teisele peenrale?

31. Töölistel kulus kahe maja ehitamiseks 83 päeva. Ühe maja ehitasid nad 44 päevaga. Kui kaua ehitati teist maja?

32. Trammi kahes vagunis oli kokku 85 sõitjat. Esimeses vagunis oli 39 sõitjat. Mitu sõitjat oli teises vagunis?

33. Kahte kasti pandi kummassegi 20 kg õunu. Teise kasti pandi pärast juurde veel 3 kg õunu. Mitu kilogrammi õunu on nüüd mõlemas kastis kokku?

34. 36 m pikkuse nööri otsast lõigati ära algul 8 m ja siis veel 10 m. Mitu meetrit nööri jäi järele?

35. Vabrikus töötas ühes osakonnas 37 töölist, teises 48, Arvuta.

Teise osakonda võeti tööle veel 7 töölist. Mitu töölist töötab nüüd vabriku mõlemas osakonnas kokku?

36. Koosta ülesanne, kus 49-ga tuleb liita 35 ja saadud arvuga veel 9.

37. 17+58=	**38.** 72—45=	**39.** 54+29=	**40.** 91—36=
62—34=	36+26=	83—18=	28+63=
47+25=	95—78=	26+59=	74—36=
83—57=	18+65=	61—17=	39+44=
41. 94—56=	**42.** 27+19=	**43.** 63—46=	**44.** 37+56=
18+65=	72—24=	36+38=	85—59=
71—43=	28+64=	85—57=	57+28=
58+24=	92—35=	19+76=	66—28=
45. 49+33=	**46.** 82—69=	**47.** 26+37=	**48.** 64—18=
83—56=	45+37=	61—15=	27+69=
34+19=	95—79=	19+43=	71—28=
91—53=	38+24=	73—45=	49+32=
49. 71—66=	**50.** 19+53=	**51.** 31—24=	**52.** 39+33=
58+16=	32—15=	27+14=	83—25=
61—24=	46+15=	91—15=	28+15=
37+14=	41—26=	36+16=	92—24=

KUIDAS ON HÕLPSAM?

1. Oli vaja liita 36 ja 29. Jüri ja Toomas vaidlesid, kuidas on hõlpsam. Toomas liitis nagu tavaliselt, Jüri aga liitis 29 asemel 30 ja lahutas pärast selle 1, mis ta ülearu oli liitnud. Proovi sinagi, kuidas on hõlpsam, ja leia õige vastus.

2. Liida Jüri eeskujul 34 ja 18. Milline arv tuleb siin liita 18 asemel? Kui palju liidame siis ülearu ja kui palju tuleb pärast lahutada?

3. Õie ostis 36 kopika eest raamatu ja 28-kopikase pliiatsiteritaja. Kui palju maksis ta ostu eest?

4. Omnibussis on 24 istekohta ja 28 seisukohta. Arvuta.

5. Ühel riiulil on 47 raamatut, teisel 39. Mitu raamatut on kahel riiulil kokku?

6. Ühes karbis on 45 sulge, teises 39. Mitu sulge on kahes karbis kokku?

7.
25+39=
69+17=
53+29=
26+38=

8.
49+36=
64+19=
22+59=
37+18=

9.
29+56=
37+49=
39+24=
15+59=

10.
65+19=
79+14=
57+29=
68+18=

11.
24+38=
38+24=
28+55=
55+28=

12.
58+36=
13+78=
48+47=
38+37=

13.
27+68=
18+75=
36+48=
21+59=

14.
38+44=
63+28=
58+17=
37+59=

15.
28+57=
19+56=
28+33=
76+19=

16.
27+56=
68+27=
26+49=
39+48=

17.
48+47=
26+58=
39+37=
48+46=

18.
38+36=
29+28=
36+29=
27+28=

19. Kord vaidlesid Toomas ja Jüri, kuidas on hõlpsam 64-st lahutada 39. Toomas lahutas tavalisel viisil, Jüri aga lahutas 39 asemel 40 ja liitis pärast selle 1, mis ta ülearu lahutas. Proovi sina ka, kuidas on hõlpsam lahutada.

20. Lahuta Jüri eeskujul 75-st 48. Milline arv tuleb siin lahutada 48 asemel? Kui palju lahutame siis ülearu ja kui palju tuleb pärast liita?

21. Kaupluses oli hommikul 85 karpi kompvekke. Lõunaks oli järel veel 49 karpi. Arvuta.

22. Mänguasjade vabrikus on valmis 85 mänguautot. 28 neist on sinised, teised kõik punased. Arvuta.

23. Kooli võeti vastu 62 uut õpilast. 38 neist olid tütarlapsed. Arvuta.

24. Kooli võeti vastu 75 uut õpilast. Need paigutati kahte klassi. Ühte klassi pandi 39 õpilast. Arvuta.

25. 75—39=
43—29=
67—19=
22—18=

26. 54—29=
92—79=
76—49=
38—19=

27. 81—59=
38—19=
65—39=
76—29=

28. 96—49=
57—29=
84—69=
95—89=

29. 67—28=
45—18=
92—78=
95—48=

30. 73—48=
81—68=
54—38=
96—58=

31. 72—58=
64—28=
64—38=
86—18=

32. 55—38=
97—68=
81—48=
75—58=

33. 32—27=
55—37=
98—57=
64—37=

34. 76—47=
83—57=
65—27=
73—27=

35. 61—17=
44—27=
28—17=
92—57=

36. 36—27=
55—37=
76—17=
64—47=

37. 42—36=
91—76=
71—26=
64—36=

38. 35—26=
73—46=
85—36=
82—66=

39. 61—29=
33—17=
72—38=
93—56=

40. 56—28=
84—39=
82—28=
81—67=

41. Kahes kangas oli kummaski 29 m riiet. Teise kanga otsast lõigati ära 5 m pikkune tükk. Mitu meetrit riiet jäi nüüd kokku mõlemasse kangasse?

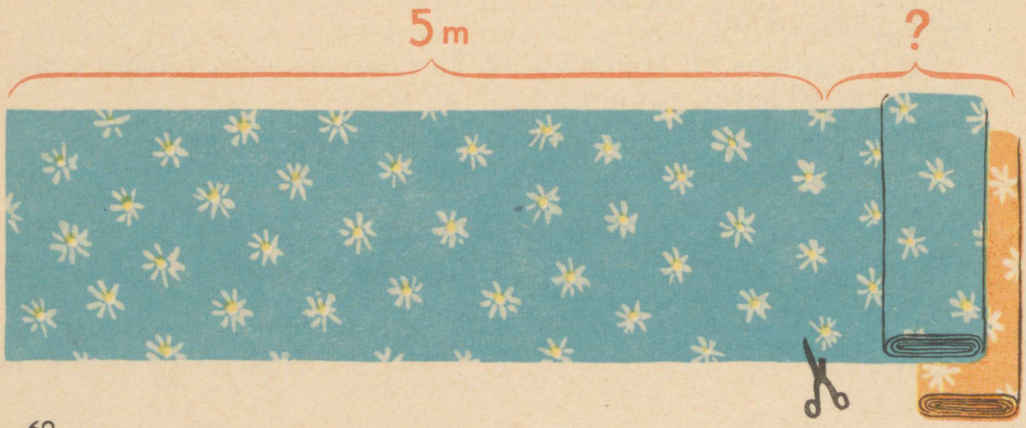

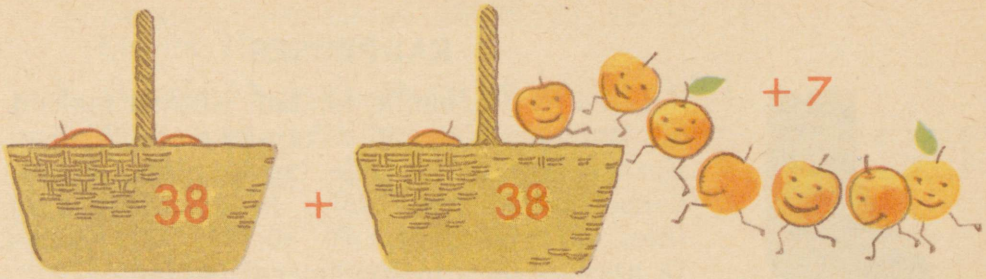

42. Kahes korvis oli kummaski 38 õuna. Teise korvi pandi 7 õuna juurde. Mitu õuna on nüüd kahes korvis kokku?

43. Kolmes karbis on kokku 83 sulge. Esimeses karbis on 20 sulge, teises 29 sulge. Mitu sulge on kolmandas karbis?

44. Kastis oli 72 kurki. Müüja müüs neist ühele ostjale 20 ja teisele 18 kurki. Mitu kurki jäi tal siis veel kasti?

45. Ema sai ühelt peenralt 20, teiselt 29 ja kolmandalt 34 kapsapead. Arvuta.

46. Ema sai kolmelt peenralt kokku 97 kaalikat. Esimeselt peenralt sai ta 30 kaalikat, teiselt 38. Mitu kaalikat sai ta kolmandalt peenralt?

47. 48+29=	**48.** 37+38=	**49.** 27+59=	**50.** 29+64=
92−58=	81−69=	91−78=	82−68=
18+75=	56+28=	28+46=	45+38=
63−49=	74−48=	73−39=	94−59=

51. 54+18=	**52.** 45+39=	**53.** 68+25=	**54.** 43+29=
73−49=	82−58=	61−38=	92−58=
29+67=	36+28=	37+49=	18+74=
91−68=	75−49=	96−79=	52−19=

KAUPLUSES

1. Isa ostis Jaanile kindad. Kindad maksid 67 kopikat. Isa andis kassasse 1-rublalise. Kassapidaja andis isale tagasi algul 3-kopikalise ja siis veel kolm 10-kopikalist ning ütles iga raha andes: 70; 80; 90; 100. Kuidas ta arvutas ja mitu kopikat sai isa tagasi?

2. Ema ostis väikesele Tiiule põlle, mis maksis 58 kopikat. Ema andis müüjale 1-rublalise. Müüja ütles rahasid tagasi andes: 60; 70; 85; 100. Millised rahad sai ema tagasi ja mitu kopikat?

3. Tõnu ostis endale sukad. Need maksid 27 kopikat. Tõnu andis müüjale 50-kopikalise. Müüja ütles rahasid tagasi andes: 30; 40; 50. Millised rahad sai Tõnu tagasi ja mitu kopikat?

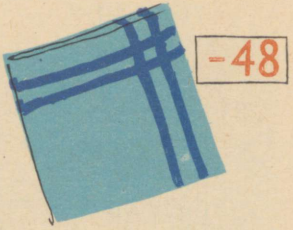

4. Tädi ostis Andresele taskuräti, mis maksis 48 kopikat. Ta andis kassasse 1-rublalise. Kassapidaja ütles rahasid tagasi andes: 49; 50; 70; 85; 100. Millised rahad sai tädi tagasi ja mitu kopikat?

5. Täienda 20-ni: 19; 16; 18; 15; 13; 12; 14; 11.
Kirjuta: 19+1=20.

6. Täienda 50-ni: 49, 42, 45, 47, 46, 48, 41, 44.

7. Täienda 80-ni: 78, 71, 79, 74, 75, 77, 73, 76.

8. Täienda 90-ni: 70, 60, 40, 20, 50, 80, 10.

9. Täienda 60-ni: 30, 50, 20, 40, 10.

10. Täienda 70-ni: 50, 60, 10, 40, 30, 20.

11. Täienda 100-ni: 80, 40, 20, 60, 30, 70, 90.

12. Täienda 50-ni: 29, 15, 17, 34, 16, 11.

13. Täienda 80-ni: 46, 57, 51, 53, 58, 53.

14. Täienda 60-ni: 46, 37, 29, 35, 42, 49.

15. 16+?=20	**16.** 49+?=50	**17.** 64+?=70	**18.** 81+?=90
33+?=40	74+?=80	37+?=40	55+?=60
65+?=70	58+?=60	25+?=30	64+?=70
22+?=30	81+?=90	39+?=40	75+?=80
19. 10+?= 30	**20.** 20+?=100	**21.** 10+?=40	**22.** 70+?=90
30+?= 60	40+?= 80	20+?=50	30+?=90
80+?=100	30+?= 50	30+?=80	50+?=70
40+?= 70	30+?= 90	40+?=50	20+?=80
23. 26+?=40	**24.** 36+?=50	**25.** 75+?=90	**26.** 44+?=70
33+?=50	41+?=60	22+?=40	12+?=40
17+?=30	63+?=80	17+?=50	42+?=80
24+?=40	52+?=70	68+?=90	26+?=90
27. 8+?=17	**28.** 45+?=52	**29.** 46+?=53	**30.** 72+?=81
29+?=34	16+?=21	57+?=63	55+?=63
17+?=26	37+?=45	69+?=75	88+?=96
36+?=43	25+?=32	48+?=53	58+?=67
31. 18+?=21	**32.** 39+?=45	**33.** 47+?=54	**34.** 38+?=46
16+?=23	58+?=62	88+?=97	65+?=74
14+?=22	66+?=74	55+?=62	89+?=95
14+?=22	36+?=55	46+?=55	77+?=84

LEIVA- JA SAIAKAUPLUSES

1. Kahel riiulil oli kummalgi 28 pätsi leiba. Ühelt riiulilt müüdi 15 pätsi ära. Mitu pätsi leiba on nüüd mõlemal riiulil kokku?

2. Leivaauto tõi enne lõunat poodi 96 pätsi saia. Õhtuks oli neist järel 18 pätsi. Arvuta.

3. Poodi toodi kaks korvitäit väikesi saiu, kummaski korvis 36 saia, ja veel 8 saia. Mitu väikest saia toodi üldse poodi?

4. Põrandaleiba müüdi enne lõunat 38 pätsi, pärast lõunat aga 5 pätsi rohkem. Mitu pätsi põrandaleiba müüdi pärast lõunat? Mitu pätsi müüdi sel päeval üldse?

5. Peenleiba müüdi enne lõunat 25 pätsi ja pärast lõunat 27 pätsi. Siis jäi veel 8 pätsi järele. Arvuta.

6. Sepikut toodi kauplusse 85 pätsi. Eelmisest päevast oli järele jäänud 7 pätsi. Kaupluse sulgemise ajal oli veel müümata 15 pätsi. Mitu pätsi sepikut müüdi sel päeval?

7.	8.	9.	10.
40+ 8=	30+ 2=	7+42=	37+50=
56− 6=	78−70=	58− 3=	63−30=
7+60=	93+ 4=	4+84=	10+28=
85−80=	28− 5=	97− 3=	87−70=

11.	12.	13.	14.
13+66=	35+52=	14+51=	23+65=
68−47=	78−41=	96−73=	87−36=
54+32=	23+54=	35+42=	42+24=
69−27=	68−43=	79−17=	68−32=

15. 54+ 6=
70— 2=
2+38=
90— 3=

16. 61+ 9=
80— 5=
3+47=
60— 8=

17. 48+12=
50—23=
59+21=
40—15=

18. 35+45=
80—24=
16+54=
70—38=

19. 76—31=
24+62=
95—43=
13+37=

20. 46+52=
80—28=
34+53=
79—27=

21. 97—65=
45+25=
86—52=
35+41=

22. 70—39=
62+16=
98—48=
24+36=

23. 58+ 4=
71— 6=
37+ 5=
68— 9=

24. 7+45=
82— 3=
8+26=
93— 7=

25. 48+ 3=
94— 7=
26+ 9=
51— 4=

26. 5+37=
72— 8=
63— 7=
19+ 6=

27. Kahes karbis oli kummaski 24 rulli niiti. Ühest karbist võeti 4 rulli ära. Mitu rulli niiti on nüüd kahes karbis kokku?

28. Kolhoosis saadi kahelt põllult kummaltki 42 rõuku otri. Ühelt põllult veeti 30 rõuku küüni. Mitu rõuku otri jäi nüüd mõlemale põllule kokku?

29. Kooperatiivis oli 78 pudelit tinti. Sellest müüdi koolile 35 pudelit. Arvuta.

30. Kahel riiulil on 97 raamatut. Alumisel riiulil on 62 raamatut. Mitu raamatut on ülemisel riiulil?

31. 38+15=
71—39=
57+24=
85—48=

32. 19+53=
62—36=
26+67=
44—18=

33. 27+46=
72—45=
39+14=
74—29=

34. 46+25=
53—38=
18+55=
81—63=

35. 27+56=
71—34=
56+29=
42—18=

36. 38+47=
83—65=
15+78=
94—26=

37. 59+35=
73—18=
49+34=
61—23=

38. 28+46=
82—65=
57+27=
94—77=

39. 19+35=	**40.** 27+48=	**41.** 39+54=	**42.** 48+17=
72—54=	93—65=	73—45=	91—76=
38+17=	56+27=	26+39=	17+29=
61—29=	84—36=	82—68=	64—38=
43. 18+43=	**44.** 26+39=	**45.** 47+35=	**46.** 39+52=
92—38=	81—45=	63—28=	54—27=
36+27=	68+17=	24+69=	65+18=
53—16=	75—58=	94—76=	82—36=
47. 37+34=	**48.** 68+26=	**49.** 38+23=	**50.** 17+77=
83—27=	93—78=	83—49=	84—57=
26+49=	18+65=	58+15=	19+65=
95—58=	85—47=	94—35=	73—46=

51. Aili ostis 12 kopika eest kompvekke ja 65-kopikase paki küpsiseid. Mitu kopikat tuli tal maksta?

52. Kooli kioskis oli 78 vihikut. Neist müüdi ära 23 ruudulist ja 33 joonelist vihikut. Mitu vihikut jäi järele?

53. Kooli köögis oli 30 kg porgandeid. Toidu valmistamiseks tarvitati 12 kg porgandeid. Arvuta.

54. Kahes korvis oli kummaski 42 apelsini. Ühte korvi pandi 8 apelsini juurde. Mitu apelsini on nüüd kahes korvis?

55. Ekskavaator kaevas ühel päeval 36 m kraavi, teisel päeval 4 meetrit rohkem. Mida võid arvutada?
Mitu meetrit kraavi kaevati kahe päevaga?

56. Keldris oli 28 kotti kartuleid. Sinna viidi veel 12 kotti kartuleid. Mitu kotti kartuleid on nüüd keldris?

57. Virnas oli 52 palki. Sinna toodi juurde veel kaks koormat palke, kummaski koormas 6 palki. Mitu palki on nüüd virnas?

58. Kahes virnas oli kummaski 24 lauda. Teise virna pandi veel 8 lauda juurde. Mitu lauda on nüüd mõlemas virnas kokku?

59. Kahes kotis oli kummaski 42 kg suhkrut. Ühest kotist müüdi 7 kg ära. Mitu kilogrammi suhkrut on nüüd mõlemas kotis kokku?

60. Kolmes kangas on kokku 35 m riiet. Esimeses kangas on 15 m, teises 8 m. Mitu meetrit riiet on kolmandas kangas?

61. Omnibussis oli 32 sõitjat. Peatuses läks maha 8 inimest ja tuli juurde 5 inimest. Mitu sõitjat on nüüd omnibussis?

62. Tööline teenis ühel nädalal 27 rubla ja järgmisel nädalal 35 rubla. Sellest kulutas ta ära 40 rubla. Mitu rubla jäi töölisel raha järele?

63. Vend ostis ülikonna ja vihmamantli. Ülikond maksis 65 rubla ja vihmamantel 27 rubla. Mitu rubla sai vend 100 rublast tagasi?

64. Lastekodus oli möödunud aastal 25 poissi ja 19 tüdrukut. Käesoleval aastal võeti lastekodusse juurde 8 last. Mitu last on nüüd lastekodus?

65. Käitises töötas 18 meest ja 37 naist. Sinna võeti juurde veel 6 meest ja 12 naist. Mitu töölist töötab nüüd käitises?

66.
75—28+ 6=
92—57+ 5=
34+28— 2=
18+46—14=

67.
30+52—47=
97—25+18=
36+24—57=
48—15+28=

68.
42—15+53=
24+62—49=
63—25+38=
26+50—42=

69.
60—15+37=
18+34—12=
90—28+ 8=
36+24—45=

70.
72—20+ 9=
37+48—15=
63—45+12=
17+33—28=

71.
80—25+17=
26+34—58=
42—17+75=
38+12—50=

72. 58+30−75=
63−18+55=
15+75−87=
23− 8+36=

73. 70−18+39=
57+20−45=
32−17+48=
36+14−23=

74. 17+83−50=
92−75+13=
58+27−42=
71−35+14=

75. 61−25+44=
38+30−62=
72−25+13=
39+52−41=

76. 69+31−12=
100−48+19=
47+37−44=
83−28+15=

77. 56+28−54=
90−35+17=
28+36−32=
72−40+18=

78. 35+15−28=
90−42+17=
25+75−63=
64−28+14=

79. 100−52+ 7=
53+18−11=
72−25+13=
80+12−45=

80. 38+37−18=
42−15+13=
19+18−17=
61−26+35=

RIIDEKAUPLUSES

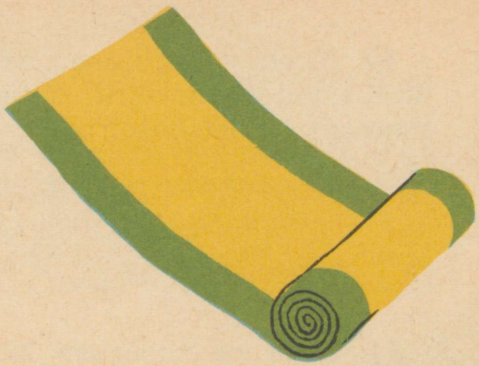

1. Rullis oli 25 m põrandariiet. Ema ostis sellest 7 meetrit. Mitu meetrit põrandariiet jäi veel rulli?

2. Rullis oli 23 m põrandariiet. Sellest müüdi ühele ostjale 8 m ja teisele ostjale 7 m. Mitu meetrit põrandariiet jäi rulli järele?

3. Kangas oli 32 m mantliriiet. Sellest müüdi enne lõunat ära 15 m ja pärast lõunat 9 m. Mitu meetrit mantliriiet jäi kangasse järele?

4. Teises kangas oli 34 m ülikonnariiet. Sellest müüdi teatud hulk riiet ära ja siis jäi seda veel 18 m järele. Mitu meetrit ülikonnariiet müüdi ära?

*

5. Võrdle enda pikkust meetripuu pikkusega. Kumb on pikem?

6. Võrdle meetripuu pikkusega laua kõrgust, pingi pikkust, aknalaua pikkust, ukse laiust, tahvli kõrgust. Mis selgub?

7. Tõmba klassitahvlile joonlaua abil silma järgi meetripikkune joon ja proovi meetripuuga, kui palju sa eksisid.

8. Hinda silma järgi kapi kõrgust, tahvli pikkust, laua pikkust. Proovi meetripuuga, kui õigesti sa hindasid.

9. Hinda silma järgi klassiruumi pikkust ja laiust ning mõõda siis need meetripuuga. Kui palju sa eksisid?

10. Meetrist väiksem mõõt on d e t s i m e e t e r. Vaatle meetripuul detsimeetrit. Mitu detsimeetrit on meetris? Mitu sentimeetrit on detsimeetris?

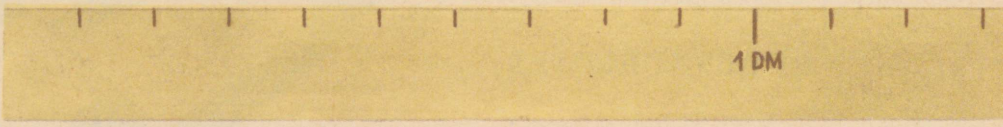

11. Sõna «detsimeeter» kirjutatakse lühendatult «dm». Loe, mis joonisele on kirjutatud.

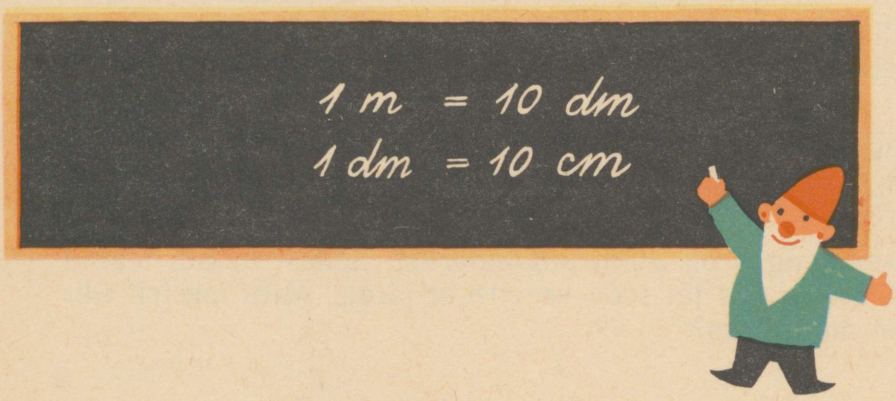

12. Hinda silma järgi, mitu detsimeetrit on laua pikkus ja laius, raamatu pikkus ja laius, pliiatsi pikkus. Proovi mõõdupuuga, kui õigesti sa hindasid.

13. Mõõtke naabriga vastastikku, mitu detsimeetrit on kummagi käte siru-ulatus meetrist pikem. Mitu detsimeetrit on seega teie kummagi käte siru-ulatus.

14. Isal oli 4 m ülikonnariiet. Ülikonna õmblemiseks kulus 32 dm seda riiet. Mitu detsimeetrit riiet jäi järele? Mitu sentimeetrit see on?

15. Peenra laius on 7 dm, peenra vahe 3 dm. Kui laiale maatükile mahub 2 peenart ja 3 peenravahet?

16. Porgandid külvati peenrale kolme ritta, mis asetsesid üksteisest 2 dm kaugusel. Kui kaugele jäid äärmised read teineteisest? Mitu detsimeetrit oli peenar lai, kui väljaspool äärmisi ridu oli kummalgi pool 15 cm tühja maad?

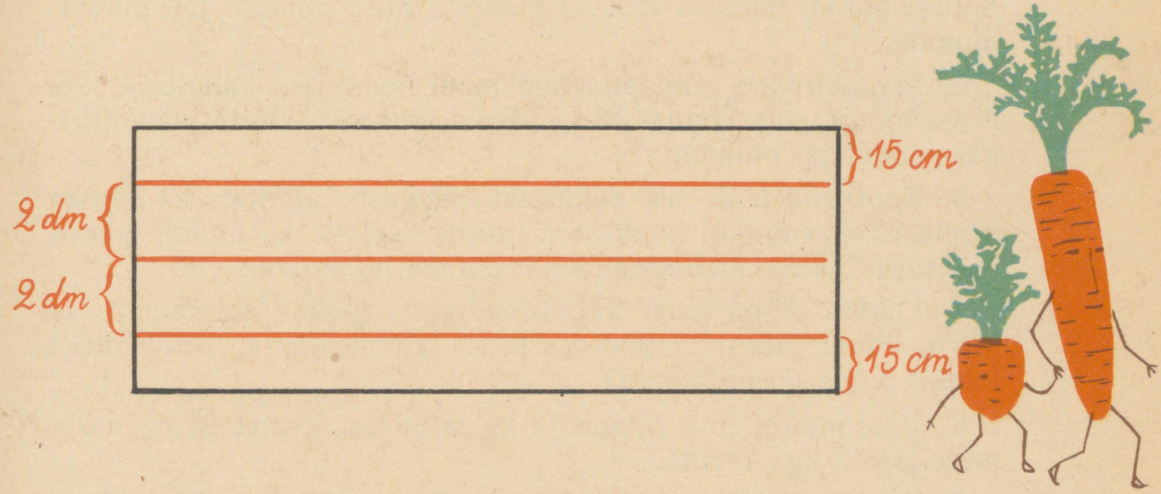

17.
1 m 5 dm = ... dm
2 m 3 dm = ... dm
1 m 8 dm = ... dm
3 m 2 dm = ... dm

18.
1 m 4 dm = ... dm
4 m 5 dm = ... dm
2 m 7 dm = ... dm
3 m 6 dm = ... dm

19.
18 dm = ... m ... dm
35 dm = ... m ... dm
42 dm = ... m ... dm
34 dm = ... m ... dm

20.
48 dm = ... m ... dm
23 dm = ... m ... dm
16 dm = ... m ... dm
39 dm = ... m ... dm

21.
18 cm = ... dm ... cm
93 cm = ... dm ... cm
45 cm = ... dm ... cm
62 cm = ... dm ... cm

22.
36 cm = ... dm ... cm
54 cm = ... dm ... cm
29 cm = ... dm ... cm
87 cm = ... dm ... cm

PIIMAKAUPLUSES

1. Piimakauplusse toodi hommikul 80 liitrilist pudelit piima. Sellest müüdi lõunaks läbi 53 pudelit. Mitu pudelit jäi pärastlõunaks?

2. Pooleliitrilisi piimapudeleid toodi hommikul kauplusse 96. Neist müüdi enne lõunat 58 ja pärast lõunat 34. Mitu pooleliitrilist pudelit jäi müümata?

3. Koorepudeleid oli eelmisest päevast jäänud kauplusse järele 12. Hommikul toodi neid juurde veel 48 ja müüdi päeva jooksul 57. Mitu koorepudelit jäi õhtuks müümata?

4. Lahtist piima toodi kauplusse kaks plekki, kummaski 40 liitrit. Päeva jooksul müüdi 78 liitrit lahtist piima. Mitu liitrit lahtist piima jäi müümata?

5. Võid müüdi enne lõunat 18 kg ja pärast lõunat 15 kg, müümata jäi 17 kg. Arvuta.

6. Koosta ülesanne, kus 57-ga tuleb liita 28; kus 73-st tuleb lahutada 45.

*

7. Hinda algul silma järgi ja seejärel mõõda liitriga, mitu liitrit vett mahub suurde keedunõusse, väiksesse keedunõusse, ämbrisse.

8. Täida veega piimakann, lillevaas, purk. Hinda algul silmaga, kui palju on neis vett, ja seejärel mõõda liitriga.

9. Täida pooleliitrine pudel veega ja vala siis see vesi liitrisesse pudelisse. Mitu korda tuleb nii valada, et liitrine pudel saaks täis?

10. Mitu pooleliitrist pudelit vett mahub kaheliitrisesse purki?

11.
56−28+12=
37+45−52=
63−15+32=
79+21−56=

12.
29+47−38=
52−18+66=
75+17−42=
81−55+24=

13.
95−78+83=
56+34−45=
61−28+17=
47+53−75=

14.
50−12+17=
20+18− 9=
36+24− 6=
88−53+24=

15.
24+46−18=
60−27+35=
39+14−23=
86−52+16=

16.
24+36−45=
57−37+80=
18+12−25=
93−40+17=

17.
26+43−38=
80−56+27=
43+ 9−16=
63−30+57=

18.
34+16−28=
52−18+76=
48+12−37=
35+25−42=

19.
14+40−25=
53−28+36=
80−47−18=
36+25−32=

20.
18+43−29=
51−16+37=
20+27−45=
64−36+28=

21.
35+55−47=
62−57+95=
74−56+72=
36+14−25=

22.
60+23−54=
42−31+89=
25+36−18=
83−44+21=

23.
27+35−12=
39−23+38=
40+14−26=
58−29+41=

24.
18+76−45=
86−34+16=
25+27−38=
47+18−36=

25.
28+16−35=
52−33+18=
16+27−32=
47−16+39=

TUND
MINUT
KELLAAJAD

1. Reet ja Rein valmistusid kooli minekuks. Rein ütles: «Kui väike osuti on 8 peal ja suur osuti 12 peal, siis peame hakkama minema.» Kui palju oli siis kell?

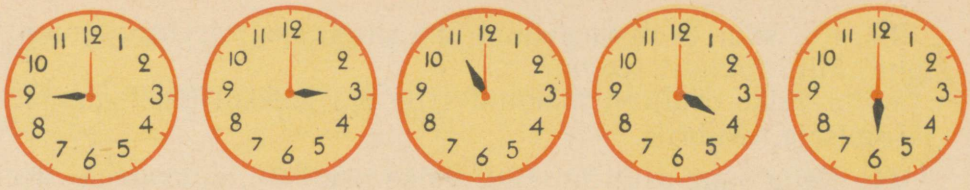

2. Kui palju on kell?

Kella 9 asemel kirjutatakse tihti 9.00. Seda loetakse aga ikka kell 9.

3. Valmista endale papist kella numbrilaud ja lõika välja osutid, üks suurem, teine väiksem. Kinnita need traaditüki, naela või niidi abil numbriaua keskkohta. Sea oma kella osutid nii, et kell näitaks 5.00, 7.00, 2.00, 10.00, 1.00, 11.00, Kui palju on kell, kui väike osuti on 5 peal ja suur osuti 12 peal?

Kui palju on kell, kui mõlemad osutid on 12 peal?

4. Sea oma papist kella osutid nii, et kell näitaks 12.00, 6.00, 9.00, 3.00, 5.00, 8.00, 1.00, 4.00, 10.00, 7.00, 2.00, 11.00.

6. Jämedate joonte vahel on numbrilaual peened kriipsud. Mitu kriipsuvahet on ühest jämedast joonest teiseni?

7. Iga kriipsuvahe märgib ühte m i n u t i t. Minuteid näitab suur osuti. Mitu minutit on möödunud, kui suur osuti on liikunud ühelt jämedalt joonelt järgmise jämeda jooneni?

8. Mitu minutit on möödunud, kui suur osuti on liikunud 12-lt 1-le? 2-le? 3-le? 5-le? 6-le? 9-le? 11-le? 12-le?

9. Mitu minutit on möödunud, kui suur osuti on liikunud 2-lt 4-le? 5-lt 8-le? 1-lt 5-le? 11-lt 3-le? 9-lt 4-le? 6-lt 3-le?

10. Kui suur osuti on teinud ühe ringi, siis on möödunud 1 tund. Mitu minutit see on?

Kella väike osuti on liikunud selle aja jooksul ühelt numbrilt järgmisele numbrile.

11. Kella suur osuti on 12-l, väike osuti 3-l, suur osuti teeb terve ringi ning jõuab uuesti 12-le, kus on siis väike osuti?

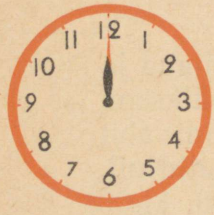

12. Kella suur ja väike osuti asuvad 12-l. On kesköö. Suur osuti liigub edasi kiiresti, väike osuti aga jõuab aeglaselt ühelt numbrilt järgmisele: 1-lt 2-le, 2-lt 3-le jne., kuni mõlemad osutid on jälle 12-l. Nüüd on keskpäev. Mitu tundi on kesköösst keskpäevani?

13. Jälle liiguvad osutid edasi, väike osuti jõuab 1-le, 2-le, 3-le jne. Saabub õhtu, siis öö. Millal on mõlemad osutid jälle 12-l?

Mitu tundi on ööpäevas?

1 ööpäev = 24 tundi
1 tund = 60 minutit

14. Mitu tundi on 2 ööpäeva? 3 ööpäeva? Mitu tundi on 1 ööpäev ja 10 tundi? 1 ööpäev ja 20 tundi?

15. Mitu tundi on 1 ööpäev ja 4 tundi? 1 ööpäev ja 12 tundi? 1 ööpäev ja 18 tundi?

16. Aime magas ööpäevas 10 tundi. Mitu tundi oli ta ärkvel?

17. Aurikul kulus ühest sadamast teise jõudmiseks 1 ööpäev ja 15 tundi. Mitu tundi see on?

18. Reisijal kulus rongiga ühest linnast teise sõiduks 5 tundi vähem kui 2 ööpäeva. Mitu tundi see on?

19. Päev kestis 11 tundi. Kui pikk oli öö?

20. Öö kestis 12 tundi. Kui pikk oli päev?

21. Mitu ööpäeva ja mitu tundi on 30 tundi? 40 tundi? 42 tundi?

22. Pioneeride matk kestis 38 tundi. Mitu ööpäeva ja tundi see on?

23. Tunnis on 60 minutit. Mitu minutit on 1 tund ja 20 minutit? 1 tund ja 35 minutit? 1 tund ja 15 minutit? 1 tund ja 24 minutit?

24. Mitu tundi ja minutit on 72 minutit? 85 minutit? 96 minutit? 100 minutit?

25. Õppereis vabrikusse kestis 1 tund ja 10 minutit. Mitu minutit see on?

Sellest ajast kulus 30 minutit minekuks ja tulekuks, ülejäänud aeg aga vabriku vaatlemiseks. Mitu minutit kulus vabriku vaatlemiseks?

26. Pioneerikoondusest kulus 25 minutit ettekanneteks ja 35 minutit pallimänguks. Kui kaua vältas koondus?

27. Ööpäev algab kell 12 öösel. Mitu tundi on möödunud ööpäeva algusest kella 2-ni öösel? kella 5-ni hommikul? kella 11-ni enne lõunat? kella 12-ni päeval?

28. Mitu tundi on möödunud ööpäeva algusest kella 1-ni päeval? kella 4-ni päeval? kella 10-ni õhtul?

29. Kui palju on kell, kui ööpäeva algusest on möödunud 1 tund? 3 tundi? 9 tundi? 12 tundi?

30. Kui palju on kell, kui ööpäeva algusest on möödunud 13 tundi? 15 tundi? 18 tundi? 23 tundi?

31. Isa uinus kell 12 öösel ja ärkas kell 7 hommikul. Mitu tundi ta magas?

32. Õppetöö algas koolis kell 8 hommikul ja lõppes kell 12 päeval. Mitu tundi vältas õppetöö?

33. Ema läks tööle kell 7 ja tuli koju kell 4 pärast lõunat. Mitu tundi oli ema tööl?

34. Õmblejal kulus kleidi õmblemiseks 5 tundi. Mis kellaajaks sai ta selle valmis, kui ta alustas tööd kell 8.00?

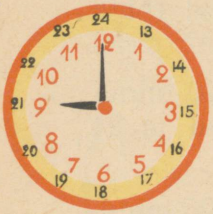

35. Mõnedel kelladel on kaks rida numbreid. Ühel real on numbrid 1-st 12-ni, teisel 13-st 24-ni.

Numbrid 1-st 12-ni tähendavad aega kesköösti keskpäevani, numbrid 13-st 24-ni aga aega keskpäevast kesköösni.

Kui palju näitab joonisel olev kell, kui praegu on hommik? kui praegu on õhtu?

36. Vaata, missuguse numbri juures on väike osuti, kui kell on 5, 8, 12, 4, 9, 6, 10, 17, 11.

37. Missuguse numbri juures on väike osuti, kui kell on 15, 20, 13, 17, 18, 24, 14, 22, 16, 21, 19?

38. Suur osuti on 12-l. Kui palju on kell enne lõunat, kui väike osuti on 1-l, 4-l, 9-l, 7-l, 10-l, 12-l?

Kui palju on kell pärast lõunat, kui väike osuti on 5-l, 8-l, 2-l, 7-l, 11-l, 4-l?

39. Näita oma kellamudelil, millal on kell 13, 24, 18, 14, 21, 15, 16, 23, 19, 17, 22, 20?

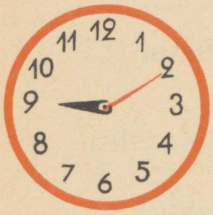

40. Väike osuti on 9-l, suur osuti 2-l. Kella 9.00-st on möödunud 10 minutit (5+5 minutit). Öeldakse, et kell on 9 ja 10 minutit ehk 10 minutit kümnel. Seda kirjutatakse: k. 9.10. Enne punkti olev arv näitab tunde, pärast punkti olev arv aga minuteid.

Kirjuta nii: 1) 8.25; 20.25; 2) 5.15; . . .; 3) . . .; . . .; jne.

a

b

41. Mitu minutit on möödunud eelmisest täistunnist (täistunni puhul on suur osuti alati 12-l)?

Kirjuta, kui palju näitab iga kell.

Näiteks: A. 8.25; 20.25.
B. ... ...

d

e

42. Sea oma kella osutid nii, et see näitaks järgmisi aegu:

1) 16.00; 13.00; 19.00; 24.00; 15.00; 22.00; 17.00; 14.00; 21.00; 20.00; 23.00.

2) 2.00; 23.00; 6.00; 15.00; 7.00; 19.00; 5.00; 21.00; 1.00; 19.00; 4.00.

g

43. Sea oma kell nii, et see näitaks järgmisi aegu:

1) 12.15; 7.45; 5.30; 3.15; 6.30; 1.15; 4.45; 2.15; 3.15; 9.30; 10.15; 11.30.

2) 3.25; 7.55; 10.20; 1.10; 9.55; 2.25; 8.40; 4.55; 12.35; 6.50; 11.05 (kui minuteid on vähem kui 10, siis kirjutatakse kümneliste kohale null).

h

3) 13.05; 16.30; 19.05; 22.25; 14.00; 18.40; 23.20; 17.15; 14.10; 21.50; 15.45; 20.35.

4) 17.45; 4.05; 16.20; 6.20; 18.20; 14.35; 21.50; 9.15; 3.10; 1.05.

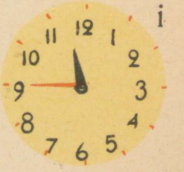
i

44. Mis kell sa hommikul tõused? Millal sa lähed kooli? Millal on lõuna? Millal sa lähed magama?

Sea oma kella mudelil osutid vastavatele aegadele. Kirjuta need ajad vihikusse.

j

45. Mis kell algab koolis esimene tund? Millal esimene tund lõpeb? Millal algab teine tund, millal lõpeb? Märgi vastavad andmed kõikide tundide kohta tabelisse.

Näide: 1. 8.00—8.45
2. 8.55— ...
3. ... — ...
4. ... — ...

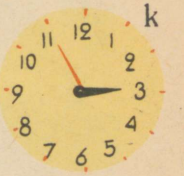
k

46. KEILA—RISTI—KEILA

Rongi nr. 215		Jaamad	Rongi nr. 216	
saabub	väljub		saabub	väljub
—	11.45	Keila	14.27	—
11.50	11.51	Kulna	14.21	14.22
11.58	11.59	Vasalemma	14.12	14.14
12.06	12.07	Laitse	14.04	14.05
12.13	12.14	Jaanika	13.57	13.58
12.20	12.21	Riisipere	13.49	13.51
12.31	12.32	Turba	13.38	13.39
12.38	12.39	Ellamaa	13.31	13.32
12.46	12.47	Metsa	13.23	13.24
12.55	—	Risti	—	13.15

Vasta joonisel antud sõiduplaani järgi, millal väljub rong Keilast? Millal saabub rong Kulna? Kui kaua sõidab rong Keilast Kulna? Kui kaua peatub rong Kulnas? Millal väljub rong Kulnast? Jne.

Maret tahtis sõita Ristilt Keilasse. Millal väljus ta Ristilt? Jutusta edasi tema reisi aegadest.

47. 1 t. 15 min. = . . . min.
1 t. 20 min. = . . . min.
1 t. 36 min. = . . . min.
1 t. 40 min. = . . . min.

48. 65 min. = . . . t. . . . min.
72 min. = . . . t. . . . min.
85 min. = . . . t. . . . min.
98 min. = . . . t. . . . min.

Märkus: Tund kirjutatakse lühendatult «t.» ja minut «min.»

49. 48 min. + 32 min. = . . . t. . . . min.
56 min. + 15 min. = . . . t. . . . min.
35 min. + 53 min. = . . . t. . . . min.
27 min. + 38 min. = . . . t. . . . min.

50. 1 t. 15 min. — 40 min. =
1 t. 25 min. — 45 min. =
1 t. 38 min. — 56 min. =
1 t. 12 min. — 36 min. =

51. 1 t. 40 min. — 58 min. =
1 t. 35 min. — 57 min. =
1 t. 40 min. — 50 min. =
1 t. 25 min. — 43 min. =

Märkus. Kui 1 tunnist 15 minutist on vaja lahutada näiteks 40 minutit, siis teeme 1 tunni ja 15 minutit minutiteks ja siis lahutame.

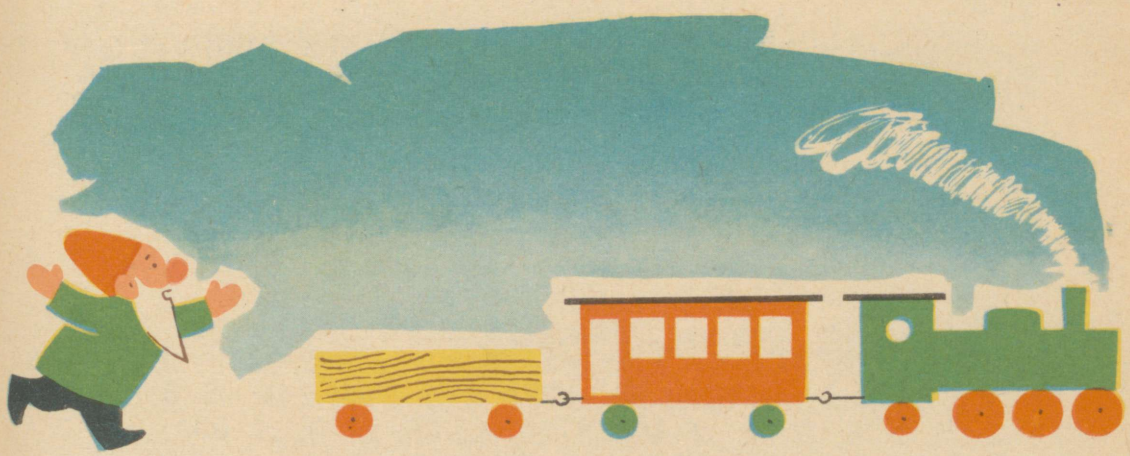

TURUL

1. Ema võttis Virve turule kaasa. Nad ostsid 2 kg hästi suuri õunu. Mitu õuna nad said, kui ühte kilogrammi läheb 6 niisugust õuna?

2. Supi jaoks ostis ema veel 2 kg väiksemaid õunu. Neid läks ühte kilogrammi 8. Mitu väiksemat õuna ema ostis?

3. Emal oli kaasas kaks 3-rublast raha. Mitu rubla oli emal raha kaasas?

4. Tomateid oli turul suuremaid ja väiksemaid. Suuremaid läks ühte kilogrammi 7, väiksemaid 9. Mitu tomatit saab, kui osta 2 kg suuremaid tomateid? väiksemaid tomateid?

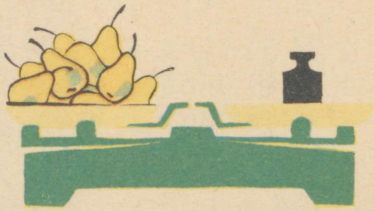

5. Ühel laual olid ilusad kollased pirnid. Müüja ütles, et neid läheb 10 tükki kilogrammi. Üks mees ostis neid 2 kg. Mitu pirni ta sai?

6. 8+8 asemel võime kirjutada 2·8 ja seda loetakse «kaks korda kaheksa». 2 näitab siin, mitu arvu me liidame, ja 8 näitab, millist arvu me liidame. Kuidas võime teisiti kirjutada 1+1; 2+2; 3+3; 4+4; 5+5; 6+6; 7+7; 9+9; 10+10; 20+20; 30+30; 40+40; 50+50?

Kirjuta nii: 1+1=2·1=2.

7. Kirjuta, mis tähendab: 2·1; 2·2; 2·3; 2·4; 2·5; 2·6; 2·7; 2·8; 2·9; 2·10; 2·20; 2·30; 2·40; 2·50.

Kirjuta nii: 2·1=1+1=2.

8. Mitu rubla kulub emal turul käies 2 nädalaga, kui ta kulutab nädalas 5 rubla? 6 rubla? 7 rubla?

9. Üks kanamuna maksab 10 kopikat, 1 kg sõstraid 30 kopikat, 1 kg karusmarju 40 kopikat, 1 kg sibulaid 50 kopikat. Mitu kopikat maksab 2 kanamuna? 2 kg sõstraid? 2 kg karusmarju? 2 kg sibulaid?

10. Koosta ülesandeid, kus tuleb liita kaks võrdset arvu ehk teiste sõnadega: korrutada arv kahega.

11. $2 \cdot 3 =$ $2 \cdot 5 =$ $2 \cdot 8 =$ $2 \cdot 2 =$

12. $2 \cdot 30 =$ $2 \cdot 50 =$ $2 \cdot 7 =$ $2 \cdot 40 =$

13. $2 \cdot 20 =$ $2 \cdot 1 =$ $2 \cdot 10 =$ $2 \cdot 9 =$

14. $2 \cdot 4 =$ $2 \cdot 6 =$ $2 \cdot 8 =$ $2 \cdot 5 =$

15. $2 \cdot 50 =$ $2 \cdot 6 =$ $2 \cdot 10 =$ $2 \cdot 4 =$

16. $2 \cdot 30 =$ $2 \cdot 9 =$ $2 \cdot 40 =$ $2 \cdot 1 =$

17. $2 \cdot 10 =$ $2 \cdot 7 =$ $2 \cdot 9 =$ $2 \cdot 20 =$

18. $2 \cdot 40 =$ $2 \cdot 3 =$ $2 \cdot 8 =$ $2 \cdot 2 =$

19. $2 \cdot 40 - 52 =$ $2 \cdot 30 - 47 =$ $2 \cdot 50 - 86 =$ $2 \cdot 20 - 18 =$

20. $2 \cdot 9 + 35 =$ $2 \cdot 7 + 58 =$ $2 \cdot 6 + 68 =$ $2 \cdot 8 + 48 =$

21. $2 \cdot 5 + 90 =$ $2 \cdot 10 + 75 =$ $2 \cdot 4 + 67 =$ $2 \cdot 9 + 19 =$

22. $2 \cdot 9 + 45 =$ $2 \cdot 50 - 68 =$ $2 \cdot 7 + 78 =$ $2 \cdot 30 - 32 =$

23. $2 \cdot 20 - 18 =$ $2 \cdot 8 + 67 =$ $2 \cdot 40 - 39 =$ $2 \cdot 6 + 19 =$

24. $2 \cdot 10 - 12 =$ $2 \cdot 4 + 29 =$ $2 \cdot 50 - 42 =$ $2 \cdot 5 + 90 =$

25. Harjutus 75—2 · 9 lahenda nii, et enne võta 2 · 9, saad 18, ja siis alles lahuta 75-st 18. Kui palju see on? Lahenda samal viisil:

82—2 · 8=	42—2 · 9=	100—2 · 50=
100—2 · 30=	97—2 · 40=	53—2 · 7=

26. Harjutus 48+2 · 8 lahenda nii, et enne võta 2 · 8, saad 16, ja siis liida 48-ga 16. Kui palju see on? Lahenda samal viisil:

56+2 · 9=	18+2 · 40=	40+2 · 30=
37+2 · 20=	29+2 · 7=	57+2 · 8=

27. 70—2 · 9=	**28.** 59+2 · 10=	**29.** 52—2 · 20=
68+2 · 7=	100—2 · 40=	46+2 · 2=
52—2 · 4=	87+2 · 3=	78—2 · 30=
47+2 · 8=	92—2 · 5=	31—2 · 6=

30. 100—2 · 50=	**31.** 78—2 · 20=	**32.** 35—2 · 10=
19+2 · 2=	49+2 · 2=	78+2 · 6=
21—2 · 1=	52—2 · 7=	93—2 · 30=
46+2 · 9=	63+2 · 4=	27+2 · 8=

33. 2+2+2 asemel võime kirjutada 3 · 2 ja seda loetakse «kolm korda kaks». 3 näitab siin, mitu arvu me liidame, ja 2 näitab, millist arvu me liidame. Kuidas võime teisiti kirjutada:

1) 2+2+2+2+2=
2) 2+2+2+2+2+2+2+2+2+2=
3) 2+2+2+2+2+2+2+2=
4) 2+2+2+2+2=
5) 2+2+2+2+2+2+2+2+2=
6) 2+2+2+2+2+2+2=

Kirjuta nii: 2+2+2+2+2+2=6 · 2=12.

34. Kirjuta, mis tähendab 3 · 2; 5 · 2; 8 · 2; 7 · 2; 10 · 2; 6 · 2; 9 · 2.

Kirjuta nii: 4 · 2=2+2+2+2=8.

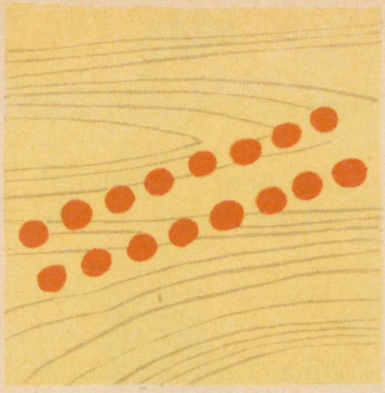

35. Riina ja Jüri loendavad ja arvutavad, mitu mandariini on laual. Riina loendab, et laual on 8 paari mandariine, ja arvutab nii:

$2+2+2+2+2+2+2+2=8 \cdot 2=$ ... mandariini.
Mitu see on?

36. Jüri loendab, et laual on mandariine 2 rida ja kummaski reas 8 mandariini, ning arvutab nii: $8+8=2 \cdot 8=$ ... mandariini.
Mitu mandariini sai Jüri? Mis selgub?

37. Leia Riina ja Jüri eeskujul kahel viisil, mitu pirni on laual.

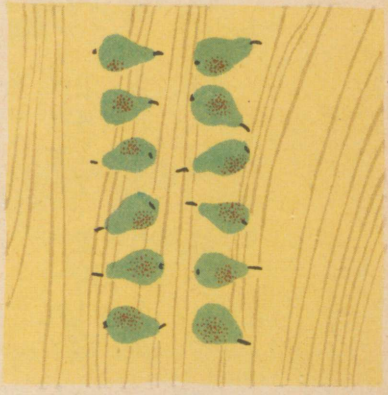

38. Et $2 \cdot 10$ on niisama palju kui $10 \cdot 2$, siis võtame alati $10 \cdot 2$ asemel $2 \cdot 10$ ehk $10+10$. Leia samal viisil, kui palju on $20 \cdot 2$; $40 \cdot 2$; $30 \cdot 2$; $50 \cdot 2$.

39. Kuidas me arvutame ja kui palju on $7 \cdot 2$; $5 \cdot 2$; $9 \cdot 2$; $4 \cdot 2$?

40. Jalatsite kaupluses on kingad karpides, igas karbis 2 kinga. Mitu kinga on 5; 3; 7; 9; 6 karbis?

41. Õpetaja andis igale õpilasele 2 vihikut. Mitu vihikut said 2; 5; 8; 10; 20 õpilast?

42. Mitu kopikat on 4; 2; 5; 6; 7; 9; 10; 20; 50 kahekopikast raha?

43. Kärul on 2 ratast. Mitu ratast peab tegema 2; 4; 6; 8; 3; 5; 7 niisuguse käru jaoks?

44. Ekskursioonile läks 9 paari poisse ja 8 paari tüdrukuid Mitu poissi läks ekskursioonile? mitu tüdrukut? mitu õpilast üldse?

45. Pliiatsikumm maksis 2 kopikat. Mitu kopikat tuleb maksta 3; 5; 10 niisuguse pliiatsikummi eest?

46. Nööbi eest maksti 2 kopikat. Mitu kopikat tuleb maksta 8; 10; 20 niisuguse nööbi eest?

47. Ema ostis 4 m riiet, mille meeter maksis 2 rubla. Mitu rubla sai ta 25-rublalisest tagasi?

48. Kui palju kaaluvad 20; 40; 50 kahekilogrammist jahukotti?

49.	**50.**	**51.**	**52.**
4 · 2 =	9 · 2 =	5 · 2 =	3 · 2 =
2 · 4 =	2 · 9 =	2 · 5 =	2 · 3 =
7 · 2 =	6 · 2 =	10 · 2 =	8 · 2 =
2 · 7 =	2 · 6 =	2 · 10 =	2 · 8 =

53.	**54.**	**55.**	**56.**
20 · 2 =	30 · 2 =	50 · 2 =	40 · 2 =
2 · 20 =	2 · 30 =	2 · 50 =	2 · 40 =
2 · 1 =	2 · 2 =	7 · 2 =	8 · 2 =
1 · 2 =	9 · 2 =	6 · 2 =	5 · 2 =

57.	**58.**	**59.**
9 · 2 + 56 =	30 · 2 — 45 =	10 · 2 + 37 =
20 · 2 — 27 =	7 · 2 + 38 =	6 · 2 — 8 =
8 · 2 + 78 =	40 · 2 — 64 =	50 · 2 — 49 =
50 · 2 — 83 =	5 · 2 + 90 =	4 · 2 + 92 =

60.	**61.**	**62.**
2 · 2 + 28 =	68 + 6 · 2 =	42 — 2 · 8 =
8 · 2 + 56 =	71 — 4 · 2 =	29 + 9 · 2 =
35 — 9 · 2 =	5 · 2 + 90 =	50 · 2 — 28 =
41 — 7 · 2 =	30 · 2 — 27 =	20 · 2 + 56 =

63.	**64.**	**65.**
8 · 2 + 15 =	2 · 9 + 32 =	3 · 2 + 84 =
40 · 2 — 58 =	30 · 2 — 17 =	2 · 5 — 10 =
2 · 6 + 28 =	7 · 2 + 58 =	40 · 2 + 20 =
10 · 2 — 20 =	2 · 50 — 36 =	2 · 30 — 38 =

JAGAMISEST

1. Ain ja Endel said 8 õuna ja tahtsid need enda vahel võrdselt ära jaotada. Nad tegid nii: esiteks võttis kumbki ühe õuna, siis veel ühe jne., kuni kõik õunad olid võetud. Mitu korda said nad nii võtta? Mitu õuna sai kumbki poiss?

2. Seda, mis Ain ja Endel tegid, nimetatakse j a g a m i s e k s ja kirjutatakse nii: 8 : 2= . . . õuna. Kirjuta sina samuti. Punktide asemele kirjuta õige vastus.

3. Kirjutust 8 : 2 loetakse «8 jagada 2-ga» ja see võimaldab leida, mitu kahte on kaheksas. Loe, kirjuta, selgita ja arvuta 6 : 3; 10 : 2; 8 : 4; 10 : 5; 12 : 2.

4. Teinekord tahtsid Ain ja Endel 16 m pikkust nööri lõigata 8 m pikkusteks tükkideks.

Ka seda nimetatakse jagamiseks ja kirjutatakse: 16 : 8= . . . tükki. Mitu tükki nad said? Kirjuta ülesande lahendus vihikusse ja selgita, mida tähendab 16 : 8.

5. Mootorrattur kulutab päevas 2 l bensiini. Bensiini müügipunktist ostis ta 20 liitrit bensiini. Mitmeks päevaks jätkub mootorratturile nõutäiest bensiinist?

6. Onu Juhan kinkis Tiinale ja Reedale 16 rubla ja ütles: «Jagage raha võrdselt.» Mitu rubla sai kumbki laps?

7. Ema jaotas 12 pirni võrdselt 2 lapse vahel. Mitu pirni sai kumbki laps?

8. Kolhoosnik müüs 7 kg mett ja sai selle eest 14 rubla. Mitu rubla maksis mee kilogramm?

9. Mitu paari toasusse saab osta 6 rubla eest, kui üks paar niisuguseid susse maksab 3 rubla?

10. Mitu meetrit riiet saab 10 rubla eest, kui 1 m seda riiet maksab 5 rubla?

11. Mitu korda saab kütta ahju, kui korraga pannakse ahju 9 halgu ja üldse on 18 halgu?

12. Harjutus 14 : 7 lahenda nii, et proovi, mitu korda 7 on 14; harjutus 14 : 2 lahenda nii, et proovi, mitu korda 2 on 14. Jaga samal viisil: 4 : 2; 18 : 9; 16 : 2; 12 : 6; 18 : 2.

13.	8 : 2=	**14.** 6 : 3=	**15.** 18 : 9=	**16.** 14 : 2=
	6 : 3=	12 : 6=	12 : 2=	12 : 6=
	4 : 2=	10 : 2=	14 : 7=	20 : 10=
	16 : 8=	8 : 4=	8 : 2=	18 : 2=
17.	16 : 2=	**18.** 4 : 2=	**19.** 10 : 2=	**20.** 14 : 2=
	14 : 7=	16 : 8=	8 : 4=	10 : 5=
	20 : 2=	6 : 2=	12 : 2=	16 : 2=
	6 : 3=	18 : 9=	20 : 10=	18 : 9=
21.	2 · 5=	**22.** 3 · 2=	**23.** 2 · 8=	**24.** 2 · 10=
	20 : 2=	12 : 2=	14 : 7=	14 : 2=
	7 · 2=	2 · 9=	6 · 2=	2 · 4=
	6 : 2=	10 : 5=	6 : 3=	10 : 2=
25.	2 · 2=	**26.** 8 · 2=	**27.** 10 · 2=	**28.** 4 · 2=
	18 : 9=	8 : 4=	20 : 10=	16 : 2=
	5 · 2=	9 · 2=	2 · 8=	2 · 6=
	8 : 2=	16 : 8=	4 : 2=	12 : 6=

29. $2 \cdot 3 =$
$18 : 2 =$
$2 \cdot 20 =$
$20 : 10 =$

30. $9 \cdot 2 =$
$18 : 9 =$
$2 \cdot 5 =$
$14 : 7 =$

31. $2 \cdot 7 =$
$16 : 8 =$
$4 \cdot 2 =$
$10 : 5 =$

32. $8 \cdot 2 =$
$10 : 2 =$
$10 \cdot 2 =$
$20 : 10 =$

33. $3 \cdot 2 + 36 =$
$12 : 2 + 18 =$
$7 \cdot 2 - 11 =$
$20 : 2 + 45 =$

34. $18 : 2 + 45 =$
$40 \cdot 2 - 58 =$
$16 : 8 + 98 =$
$2 \cdot 9 - 15 =$

35. $2 \cdot 30 - 28 =$
$14 : 2 + 19 =$
$50 \cdot 2 - 72 =$
$16 : 2 + 57 =$

36. Onu Rein jagas 4 kümnekopikalist võrdselt Urve ja Jüri vahel. Mitu kümnekopikalist sai kumbki? Mitu kopikat onu jagas ja mitu kopikat sai kumbki laps?

37. Mitu kümnekopikalist saab kumbki laps, kui jagada võrdselt 2 lapse vahel 6 kümnekopikalist ehk 60 kopikat? Mitu kopikat saab kumbki laps?

38. Mitu kümnekopikalist saab kumbki laps ja mitu kopikat see on, kui jagada võrdselt 2 lapse vahel 8 kümnekopikalist ehk 80 kopikat? 10 kümnekopikalist ehk 100 kopikat?

39. $4 : 2 =$
$40 : 2 =$
$6 : 2 =$
$60 : 2 =$

40. $8 : 2 =$
$80 : 2 =$
$10 : 2 =$
$100 : 2 =$

41. $80 : 2 =$
$40 : 2 =$
$60 : 2 =$
$100 : 2 =$

42. $2 \cdot 20 =$
$40 : 2 =$
$2 \cdot 30 =$
$60 : 2 =$

43. $2 \cdot 40 =$
$80 : 2 =$
$2 \cdot 50 =$
$100 : 2 =$

44. $2 \cdot 10 =$
$20 : 2 =$
$2 \cdot 9 =$
$18 : 2 =$

45. $7 \cdot 2 =$
$18 : 9 =$
$10 \cdot 2 =$
$12 : 6 =$

46. $40 \cdot 2 =$
$60 : 2 =$
$50 \cdot 2 =$
$40 : 2 =$

47. Harjutus $45 + 18 : 2$ lahenda nii, et enne jaga ja siis alles liida. Kui palju said? Lahenda samal viisil:

$58 + 16 : 2 =$ $36 + 20 : 2 =$ $56 + 80 : 2 =$
$19 + 12 : 2 =$ $27 + 14 : 2 =$ $63 + 40 : 2 =$

48. Harjutus $32 - 16 : 2$ lahenda nii, et enne jaga ja siis alles lahuta. Kui palju said? Lahenda samal viisil:

$82 - 14 : 2 =$ $73 - 100 : 2 =$ $32 - 40 : 2 =$
$51 - 18 : 2 =$ $41 - 12 : 2 =$ $63 - 16 : 2 =$

49. 90—100 : 2=
39+ 8 : 2=
75— 16 : 2=
20+ 60 : 2=

50. 45+60 : 2=
73—14 : 2=
80+40 : 2=
58—18 : 2=

51. 28+10 : 5=
11—10 : 2=
17+ 6 : 2=
32—20 : 2=

52. 53— 10 : 2=
45+ 2 · 9=
17— 16 : 2=
38+ 7 · 2=

53. 61—14 : 2=
77+ 8 · 2=
21—18 : 9=
70+10 · 2=

54. 48+ 8 · 2=
51—16 : 8=
35+ 2 · 20=
11—20 : 10=

KOOLI MÄNGIMAS

1. Maimu ja Tiit mängivad kooli. Maimu on õpetaja. «Mis tähendab 3 · 1?» küsib ta. Mida Tiit vastab ja kui palju see on?

2. «Aga mis tähendab 1 · 3?» küsib Maimu. «See on lihtsalt 3 ja muud ei midagi,» vastab Tiit. Kui palju on 1 · 7; 1 · 5; 1 · 8; 1 · 10?

3. 1 kg suitsuliha maksab 2 rubla. Ema ostis 1 kg seda suitsuliha. Mitu rubla sai ta 5-rublalisest tagasi?

4. Meeter pesuriiet maksis 1 rubla. Ema ostis seda pesuriiet 8 m. Mitu rubla sai ta 10-rublalisest tagasi?

5. «Mitu ranitsat saab 4 rubla eest, kui ranitsa hind on 4 rubla?» küsis Maimu. Mida vastas Tiit?

6. Mitu raamaturiiulit saab 16 rubla eest, kui üks niisugune riiul maksab 16 rubla?

7. Mitu meetrit kleidiriiet saab osta 3 rubla eest, kui 1 m hind on 1 rubla?

8. Mitu tikutopsi saab 5 kopika eest, kui 1 tikutops maksab 1 kopikas?

9. «Mida tähendab 10 : 10 ja kui palju see on?» küsis Maimu. Vasta sina.

10. Kui palju on 3 : 3; 7 : 7; 20 : 20; 50 : 50; 100 : 100?

11. «Mida tähendab 5 : 1 ja kui palju see on?» küsis Maimu. Vasta sina.

12. Kui palju on 3 : 1; 8 : 1; 15 : 1; 30 : 1; 50 : 1; 100 : 1?

13.
1 · 1 =
1 : 1 =
6 · 1 =
1 · 6 =

14.
6 : 1 =
6 : 6 =
1 · 8 =
8 · 1 =

15.
8 : 1 =
8 : 8 =
12 · 1 =
1 · 12 =

16.
12 : 1 =
12 : 12 =
15 · 1 =
1 · 15 =

17.
15 : 1 =
15 : 15 =
1 · 9 =
9 · 1 =

18.
9 : 1 =
9 : 9 =
1 · 20 =
20 · 1 =

19.
20 : 1 =
20 : 20 =
1 · 50 =
50 · 1 =

20.
50 : 1 =
50 : 50 =
12 : 1 =
12 : 12 =

21.
2 : 2 =
4 : 2 =
3 : 3 =
6 : 3 =

22.
4 : 4 =
8 : 4 =
5 : 5 =
10 : 5 =

23.
6 : 6 =
12 : 6 =
7 : 7 =
14 : 7 =

24.
8 : 8 =
16 : 8 =
9 : 9 =
18 : 9 =

25.
10 : 10 =
20 : 10 =
10 : 1 =
20 : 1 =

26.
2 : 1 =
2 : 2 =
4 : 1 =
4 : 2 =

27.
4 : 4 =
5 : 1 =
5 : 5 =
6 : 1 =

28.
6 : 2 =
6 : 3 =
6 : 6 =
7 : 1 =

29.
7 : 7 =
8 : 1 =
8 : 2 =
8 : 4 =

30.
8 : 8 =
9 : 1 =
9 : 9 =
10 : 1 =

31.
10 : 2 =
10 : 5 =
10 : 10 =
12 : 1 =

32.
12 : 2 =
12 : 6 =
12 : 12 =
15 : 1 =

RIIET OSTMAS

1. Riide meeter maksis 16 rubla. Ema ostis 2 m seda riiet. Mitu rubla tuli tal maksta?

2. Kallima riide meeter maksis 18 rubla. Mitu rubla maksab 2 m kallimat riiet?

3. Mitu rubla maksab 2 m riiet, kui meetri hind on 27 rubla? 36 rubla?

4. Ema ostis 2 m riiet, makstes 23 rubla meetrist. Mitu rubla sai ta 50-rublalisest tagasi?

5. Harjutus $2 \cdot 16$ lahenda nii:

$2 \cdot 10 = 20$; $2 \cdot 6 = 12$; $20 + 12 = 32$.

Kirjuta nii: $2 \cdot 16 = 32$.
Lahenda samal viisil: $2 \cdot 24$; $2 \cdot 36$; $2 \cdot 48$.

6. $2 \cdot 14 =$	**7.** $2 \cdot 15 =$	**8.** $2 \cdot 13 =$	**9.** $2 \cdot 27 =$
$2 \cdot 18 =$	$2 \cdot 12 =$	$2 \cdot 20 =$	$2 \cdot 17 =$
$2 \cdot 16 =$	$2 \cdot 11 =$	$2 \cdot 23 =$	$2 \cdot 24 =$
$2 \cdot 19 =$	$2 \cdot 17 =$	$2 \cdot 18 =$	$2 \cdot 15 =$
10. $2 \cdot 21 =$	**11.** $2 \cdot 22 =$	**12.** $2 \cdot 31 =$	**13.** $2 \cdot 32 =$
$2 \cdot 25 =$	$2 \cdot 27 =$	$2 \cdot 35 =$	$2 \cdot 39 =$
$2 \cdot 29 =$	$2 \cdot 26 =$	$2 \cdot 37 =$	$2 \cdot 36 =$
$2 \cdot 24 =$	$2 \cdot 28 =$	$2 \cdot 34 =$	$2 \cdot 38 =$

14. $2 \cdot 47 =$
$2 \cdot 41 =$
$2 \cdot 45 =$
$2 \cdot 49 =$

15. $2 \cdot 42 =$
$2 \cdot 46 =$
$2 \cdot 43 =$
$2 \cdot 48 =$

16. $2 \cdot 19 =$
$2 \cdot 46 =$
$2 \cdot 32 =$
$2 \cdot 26 =$

17. $2 \cdot 34 =$
$2 \cdot 17 =$
$2 \cdot 49 =$
$2 \cdot 28 =$

18. $2 \cdot 25 =$
$2 \cdot 35 =$
$2 \cdot 37 =$
$2 \cdot 44 =$

19. $2 \cdot 48 =$
$2 \cdot 26 =$
$2 \cdot 42 =$
$2 \cdot 15 =$

20. $2 \cdot 22 =$
$2 \cdot 25 =$
$2 \cdot 18 =$
$2 \cdot 37 =$

21. $2 \cdot 44 =$
$2 \cdot 33 =$
$2 \cdot 16 =$
$2 \cdot 49 =$

22. $2 \cdot 18 =$
$2 \cdot 24 =$
$2 \cdot 32 =$
$2 \cdot 48 =$

23. $2 \cdot 12 =$
$2 \cdot 26 =$
$2 \cdot 17 =$
$2 \cdot 15 =$

24. $2 \cdot 33 =$
$2 \cdot 47 =$
$2 \cdot 29 =$
$2 \cdot 38 =$

25. $2 \cdot 42 =$
$2 \cdot 25 =$
$2 \cdot 14 =$
$2 \cdot 36 =$

26. Isal oli kaks 25-rublast raha. Mitu rubla oli isal?

27. Kaupluses oli 2 ühepikkust riidekangast, kumbki oli 24 m pikk. Arvuta.

28. Ennul on kaks 15-kopikalist ja üks 20-kopikaline. Mitu kopikat on Ennul?

29. Kooperatiivis oli kaks karpi pliiatsikumme, kummaski 24 kummi. Mitu pliiatsikummi oli kahes karbis kokku?

30. Joonistusblokk maksis 18 kopikat. Jaak ostis 2 niisugust joonistusblokki. Mitu kopikat sai Jaak rublast tagasi?

31. $2 \cdot 28 =$
$2 \cdot 36 =$
$2 \cdot 42 =$
$2 \cdot 50 =$

32. $2 \cdot 13 =$
$2 \cdot 29 =$
$2 \cdot 37 =$
$2 \cdot 45 =$

33. $2 \cdot 11 =$
$2 \cdot 32 =$
$2 \cdot 47 =$
$2 \cdot 35 =$

34. $2 \cdot 33 =$
$2 \cdot 39 =$
$2 \cdot 16 =$
$2 \cdot 19 =$

35. $2 \cdot 46 =$
$2 \cdot 37 =$
$2 \cdot 25 =$
$2 \cdot 17 =$

36. $2 \cdot 41 =$
$2 \cdot 24 =$
$2 \cdot 22 =$
$2 \cdot 38 =$

37. $2 \cdot 15 =$
$2 \cdot 49 =$
$2 \cdot 33 =$
$2 \cdot 19 =$

38. $2 \cdot 18 =$
$2 \cdot 31 =$
$2 \cdot 39 =$
$2 \cdot 17 =$

39. $2 \cdot 43 =$
$2 \cdot 48 =$
$2 \cdot 25 =$
$2 \cdot 14 =$

40. $2 \cdot 18 =$
$2 \cdot 24 =$
$2 \cdot 26 =$
$2 \cdot 12 =$

41. $2 \cdot 32 =$
$2 \cdot 29 =$
$2 \cdot 17 =$
$2 \cdot 22 =$

42. $2 \cdot 39 =$
$2 \cdot 45 =$
$2 \cdot 13 =$
$2 \cdot 44 =$

43. $2 \cdot 22 =$	**44.** $2 \cdot 41 =$	**45.** $2 \cdot 15 =$	**46.** $2 \cdot 35 =$
$2 \cdot 37 =$	$2 \cdot 27 =$	$2 \cdot 28 =$	$2 \cdot 47 =$
$2 \cdot 29 =$	$2 \cdot 38 =$	$2 \cdot 34 =$	$2 \cdot 12 =$
$2 \cdot 18 =$	$2 \cdot 46 =$	$2 \cdot 49 =$	$2 \cdot 48 =$

47. Pliiats maksis 2 kopikat. Mitu kopikat tuleb maksta 27 niisuguse pliiatsi eest?

48. Harjutus $27 \cdot 2$ lahenda nii, et võta $27 \cdot 2$ asemel $2 \cdot 27$, sest $2 \cdot 27$ on niisama palju kui $27 \cdot 2$. Kui palju see on? Lahenda samal viisil:

$16 \cdot 2 =$	$13 \cdot 2 =$	$18 \cdot 2 =$	$25 \cdot 2 =$
$28 \cdot 2 =$	$26 \cdot 2 =$	$36 \cdot 2 =$	$19 \cdot 2 =$

49. Klassis on 18 pinki, igas pingis 2 õpilast. Mitu õpilast on klassis?

50. Klassis on 36 õpilast. Igale õpilasele anti 2 vihikut. Arvuta.

51. Piimakann maksis 2 rubla. Mitu rubla tuleb maksta 24 niisuguse piimakannu eest?

52. Perekond tarvitas päevas 2 l piima. Mitu liitrit piima tarvitas see perekond 25 päevaga?

53. Ühe kleidi õmblemiseks kulub 2 m riiet. Mitu meetrit riiet kulub 35 niisuguse kleidi õmblemiseks?

54. Mitu kinga on 48 karbis, kui igas karbis on 2 kinga?

55. $16 \cdot 2 =$	**56.** $18 \cdot 2 =$	**57.** $17 \cdot 2 =$	**58.** $35 \cdot 2 =$
$28 \cdot 2 =$	$36 \cdot 2 =$	$42 \cdot 2 =$	$27 \cdot 2 =$
$13 \cdot 2 =$	$25 \cdot 2 =$	$39 \cdot 2 =$	$14 \cdot 2 =$
$26 \cdot 2 =$	$19 \cdot 2 =$	$21 \cdot 2 =$	$48 \cdot 2 =$
59. $23 \cdot 2 =$	**60.** $15 \cdot 2 =$	**61.** $16 \cdot 2 =$	**62.** $19 \cdot 2 =$
$12 \cdot 2 =$	$32 \cdot 2 =$	$35 \cdot 2 =$	$39 \cdot 2 =$
$45 \cdot 2 =$	$24 \cdot 2 =$	$11 \cdot 2 =$	$17 \cdot 2 =$
$37 \cdot 2 =$	$49 \cdot 2 =$	$21 \cdot 2 =$	$12 \cdot 2 =$

63. $2 \cdot 48 =$
$2 \cdot 14 =$
$2 \cdot 33 =$
$2 \cdot 41 =$

64. $36 \cdot 2 =$
$42 \cdot 2 =$
$32 \cdot 2 =$
$24 \cdot 2 =$

65. $2 \cdot 22 =$
$2 \cdot 39 =$
$2 \cdot 45 =$
$2 \cdot 37 =$

66. $23 \cdot 2 =$
$35 \cdot 2 =$
$49 \cdot 2 =$
$31 \cdot 2 =$

67. $2 \cdot 29 =$
$2 \cdot 46 =$
$2 \cdot 38 =$
$2 \cdot 27 =$

68. $47 \cdot 2 =$
$38 \cdot 2 =$
$28 \cdot 2 =$
$46 \cdot 2 =$

69. $2 \cdot 27 =$
$2 \cdot 34 =$
$2 \cdot 19 =$
$2 \cdot 43 =$

70. $43 \cdot 2 =$
$49 \cdot 2 =$
$34 \cdot 2 =$
$39 \cdot 2 =$

VEEL JAGAMISEST

1. Enn ja Ilme tahtsid enda vahel 32 küpsist võrdselt ära jaotada. Algul jaotasid nad enda vahel 2 pakki küpsiseid ehk 20 küpsist. Mitu küpsist sai kumbki? Mitu küpsist jäi nendel siis veel jaotamata? Mitu küpsist sai kumbki laps veel? Mitu küpsist sai kumbki laps üldse?

2. Kuidas oleksid Ilme ja Enn pidanud jaotama küpsiseid ja mitu küpsist oleks kumbki saanud, kui ema oleks neile andnud 56 küpsist? 74 küpsist?

3. Mitu pähklit saab kumbki laps, kui kahe lapse vahel jaotada võrdselt 98 pähklit?

4. Kahes karbis on kokku 96 sulge, kummaski ühepalju. Mitu sulge on kummaski karbis?

5. Kahes karbis on kokku 28 värvipliiatsit, kummaski karbis ühepalju. Mitu värvipliiatsit on kummaski karbis?

6. 24 m pikkune nöör lõigati 2 m pikkusteks tükkideks. Mitu tükki saadi?

7. Ema ostis 2 m riiet ja maksis selle eest 36 rubla. Mitu rubla maksis üks meeter seda riiet?

8. Koosta ülesanne, kus 72 tuleb jagada 2-ga.

9. Harjutus 36 : 2 lahenda nii:

20 : 2=10; 16 : 2=8; 10+8=18.

Jaga samal viisil: 28 : 2; 30 : 2; 32 : 2; 34 : 2.

10. Harjutus 54 : 2 lahenda nii:

40 : 2=20; 14 : 2=7; 20+7=27.

Jaga samal viisil: 46 : 2; 50 : 2; 52 : 2; 58 : 2.

11. Harjutus 72 : 2 lahenda nii:

60 : 2=30; 12 : 2=6; 30+6=36.

Jaga samal viisil: 66 : 2; 70 : 2; 76 : 2; 78 : 2.

12. Harjutus 98 : 2 lahenda nii:

80 : 2=40; 18 : 2=9; 40+9=49.

Jaga samal viisil: 88 : 2; 90 : 2; 92 : 2; 96 : 2.

13. 20 : 2=	**14.** 32 : 2=	**15.** 36 : 2=	**16.** 48 : 2=
28 : 2=	26 : 2=	18 : 2=	50 : 2=
30 : 2=	34 : 2=	38 : 2=	42 : 2=
24 : 2=	22 : 2=	40 : 2=	54 : 2=
17. 44 : 2=	**18.** 52 : 2=	**19.** 64 : 2=	**20.** 78 : 2=
56 : 2=	60 : 2=	72 : 2=	74 : 2=
46 : 2=	66 : 2=	68 : 2=	76 : 2=
58 : 2=	70 : 2=	62 : 2=	80 : 2=

21. 86 : 2=
90 : 2=
82 : 2=
96 : 2=

22. 84 : 2=
92 : 2=
88 : 2=
94 : 2=

23. 96 : 2=
100 : 2=
56 : 2=
30 : 2=

24. 14 : 2=
68 : 2=
40 : 2=
34 : 2=

25. 20 : 2=
44 : 2=
36 : 2=
26 : 2=

26. 38 : 2=
46 : 2=
74 : 2=
58 : 2=

27. 50 : 2=
42 : 2=
94 : 2=
72 : 2=

28. 56 : 2=
86 : 2=
88 : 2=
54 : 2=

29. 26 : 2+13=
84 : 2—15=
58 : 2+19=
74 : 2—18=

30. 84 : 2+25=
76 : 2—38=
42 : 2+49=
72 : 2—18=

31. 58 : 2+27=
94 : 2—29=
82 : 2—15=
34 : 2+18=

32. 56 liitrit piima valati kahte nõusse, kummassegi ühepalju. Mitu liitrit piima valati kummassegi nõusse?

33. Kahes klassis on kokku 78 õpilast, mõlemas klassis ühepalju. Mitu õpilast on kummaski klassis?

34. Klassis on 34 õpilast. Mitu kaheistmelist pinki peab vähemalt olema selles klassis?

35. Kooperatiivis on 48 karpi sulgi. Need suled jaotati võrdselt kahe kooli vahel. Mitu karpi sulgi sai kumbki kool?

36. Koosta ülesanne, kus tuleb 56 jagada 2-ga.

37. 74 : 2=
36 : 2=
58 : 2=
32 : 2=

38. 92 : 2=
76 : 2=
54 : 2=
34 : 2=

39. 56 : 2=
74 : 2=
96 : 2=
38 : 2=

40. 36 : 2=
52 : 2=
72 : 2=
98 : 2=

41. 78 : 2=
38 : 2=
82 : 2=
94 : 2=

42. 72 : 2=
36 : 2=
68 : 2=
54 : 2=

43. 94 : 2=
22 : 2=
82 : 2=
76 : 2=

44. 96 : 2=
72 : 2=
56 : 2=
32 : 2=

45. 54 : 2=
72 : 2=
58 : 2=
26 : 2=

46. 36 : 2=
74 : 2=
96 : 2=
88 : 2=

47. 44 : 2=
46 : 2=
42 : 2=
86 : 2=

48. 56 : 2=
58 : 2=
50 : 2=
20 : 2=

KAUPLUSES

1. Koolile osteti 3 emailitud pange. Mitu rubla tuli nende eest maksta, kui üks pang maksis 4 rubla?

2. Mitu rubla tuleb maksta 3 suure keedupoti eest, kui üks niisugune keedupott maksab 5 rubla?

3. Asutusele osteti 3 laualampi hinnaga 7 rubla lamp. Mitu rubla tuli nende eest maksta?

4. Mitu rubla tuleks maksta 3 kallima laualambi eest, kui kallima lambi hind on 8 rubla?

5. Kuidas võime teisiti kirjutada: 6+6+6; 7+7+7; 9+9+9? Mida tähendab ja kui palju on 3·5? 3·8? 3·10?

6. Mitu rubla tuleb maksta 3 odavama lauakaalu eest, kui ühe niisuguse lauakaalu hind on 6 rubla?

7. Mitu rubla tuleks maksta 3 kallima lauakaalu eest, kui ühe niisuguse lauakaalu hind on 9 rubla?

8. Väike alumiiniumist keedupott maksab 3 rubla. Mitu rubla tuleb maksta 3 niisuguse keedupoti eest?

9. Ema ostis ühe taldriku ja ühe kruusi. Taldrik maksis 20 kopikat ja kruus 30 kopikat. Mitu kopikat maksis ema nende eest kokku? Mitu kopikat oleks tulnud maksta 3 taldriku eest? 3 kruusi eest?

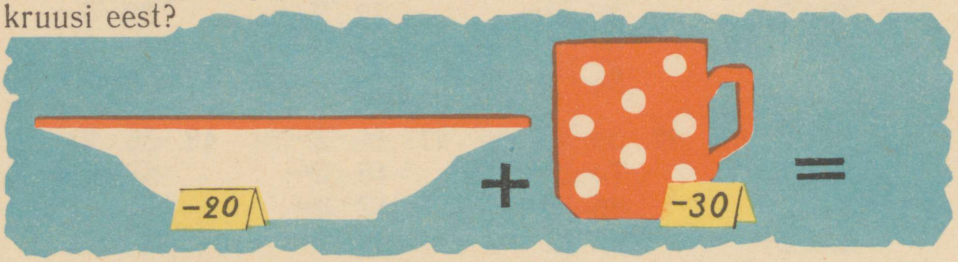

10. Koosta veel ülesandeid, kus tuleb liita kolm võrdset arvu ehk teiste sõnadega: korrutada arv kolmega.

11.
3 · 3=
3 · 5=
3 · 7=
3 · 4=

12.
3 · 10=
3 · 2=
3 · 8=
3 · 6=

13.
3 · 9=
3 · 1=
3 · 20=
3 · 4=

14.
3 · 5=
3 · 7=
3 · 3=
3 · 2=

15.
3 · 9=
3 · 20=
2 · 6=
3 · 6=

16.
2 · 3=
3 · 3=
2 · 7=
3 · 7=

17.
2 · 5=
3 · 5=
2 · 8=
3 · 8=

18.
2 · 4=
3 · 4=
2 · 9=
3 · 9=

19.
3 · 8+19=
3 · 30—48=
3 · 9+35=
3 · 7— 5=

20.
3 · 20—42=
3 · 6+46=
2 · 50—78=
3 · 5+37=

21.
3 · 3+58=
3 · 30—66=
3 · 8+28=
2 · 40—46=

22.
3 · 5+47=
2 · 20—18=
3 · 9+56=
2 · 18—17=

23.
3 · 6+56=
2 · 47—38=
3 · 7+19=
3 · 30—48=

24.
3 · 8+48=
2 · 38—27=
3 · 19+26=
3 · 9—19=

25.
52— 3 · 3=
42— 3 · 8=
37+ 2 · 29=
53— 3 · 6=

26.
100— 3 · 30=
81— 2 · 19=
29+ 3 · 7=
62— 3 · 9=

27.
82— 3 · 20=
58+ 3 · 4=
61— 2 · 17=
36+ 3 · 3=

28. Kuidas võime teisiti kirjutada?

1) 3+3=
2) 3+3+3+3+3+3+3+3+3=
3) 3+3+3+3+3+3+3+3=
4) 3+3+3+3+3+3=
5) 3+3+3+3+3+3+3+3+3+3=
6) 3+3+3+3+3+3+3+3=
7) 3+3+3+3+3=
8) 3+3+3=

Kirjuta nii: 3+3+3+3=4 · 3=12.

29. Kirjuta, mis tähendab: $2 \cdot 3$; $5 \cdot 3$; $7 \cdot 3$; $10 \cdot 3$; $6 \cdot 3$; $8 \cdot 3$; $3 \cdot 3$; $9 \cdot 3$.

Kirjuta nii: $4 \cdot 3 = 3+3+3+3 = 12$.

30. Riina ja Jüri loendavad ning arvutavad, mitu mandariini on laual. Riina loendab, et laual on 6 lühikest rida mandariine, igas reas 3 mandariini, ja arvutab nii:

$$3+3+3+3+3+3 = 6 \cdot 3 = \ldots$$

Leia arvutamise tulemus.

31. Jüri aga loendab, et laual on 3 pikka rida mandariine, igas reas 6 mandariini ja arvutab nii:

$$6+6+6 = 3 \cdot 6 = \ldots$$

Leia ka Jüri arvutamise tulemus. Mis selgub?

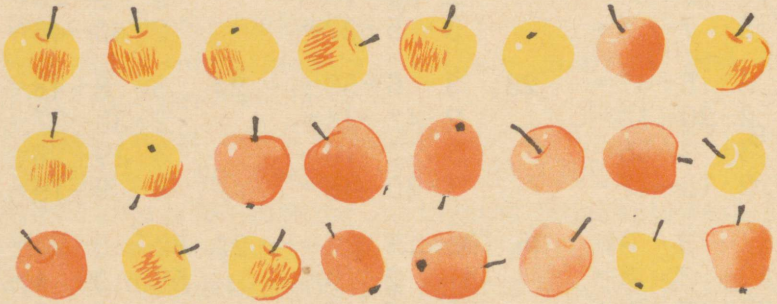

32. Leia Riina ja Jüri eeskujul kahel viisil, mitu õuna on juu resoleval joonisel. Mis selgub?

Kummal viisil on arvutamine hõlpsam?

33. Et $3 \cdot 9$ on niisama palju kui $9 \cdot 3$, siis võime alati $9 \cdot 3$ asemel kirjutada $3 \cdot 9$ ehk $9+9+9$. Leia samal viisil, kui palju on $8 \cdot 3$; $6 \cdot 3$; $10 \cdot 3$; $20 \cdot 3$; $30 \cdot 3$.

34. Kompvek maksis 3 kopikat. Mitu kopikat tuleb maksta 8 kompveki eest? 10 kompveki eest? 7 kompveki eest?

35. Tool maksis 3 rubla. Osteti 8 tooli. Kui palju maksid toolid? Mitu rubla saadi 25-rublalisest tagasi?

36. Õmmeldi 9 kleiti. Igaks kleidiks kulus 3 m riiet. Kui palju kulus kleitide õmblemiseks riiet? Kui palju jäi riiet järele, kui kangas oli 32 m riiet?

37. Õpilane ostis 25-kopikase sulepea ja andis selle eest 9 kolmekopikalist. Mitu kopikat sai ta tagasi?

38. Osteti 6 karpi šokolaadi. Karp maksis 3 rubla. Kui palju pidi müüja andma 20 rublast tagasi?

39. Perekond tarvitas päevas 3 liitrit piima. Mitu liitrit piima tarvitas see perekond nädalas? 2 nädalas?

40.
$8 \cdot 3 =$
$5 \cdot 3 =$
$1 \cdot 3 =$
$7 \cdot 3 =$

41.
$4 \cdot 3 =$
$6 \cdot 3 =$
$9 \cdot 3 =$
$2 \cdot 3 =$

42.
$10 \cdot 3 =$
$3 \cdot 3 =$
$20 \cdot 3 =$
$7 \cdot 3 =$

43.
$30 \cdot 3 =$
$5 \cdot 3 =$
$8 \cdot 3 =$
$4 \cdot 3 =$

44.
$9 \cdot 3 =$
$20 \cdot 3 =$
$5 \cdot 3 =$
$8 \cdot 3 =$

45.
$3 \cdot 8 =$
$10 \cdot 2 =$
$6 \cdot 3 =$
$3 \cdot 7 =$

46.
$30 \cdot 3 =$
$8 \cdot 2 =$
$4 \cdot 3 =$
$3 \cdot 5 =$

47.
$7 \cdot 3 =$
$2 \cdot 40 =$
$3 \cdot 8 =$
$9 \cdot 2 =$

48.
$3 \cdot 9 + 18 =$
$20 \cdot 3 - 36 =$
$4 \cdot 3 + 19 =$
$50 \cdot 2 - 48 =$

49.
$7 \cdot 3 + 59 =$
$3 \cdot 30 - 38 =$
$3 \cdot 9 + 63 =$
$27 \cdot 2 - 25 =$

50.
$3 \cdot 8 + 46 =$
$46 \cdot 2 - 34 =$
$3 \cdot 3 + 91 =$
$10 \cdot 3 - 16 =$

51.
$3 \cdot 5+68=$
$2 \cdot 36-47=$
$3 \cdot 4+59=$
$27 \cdot 2-25=$

52.
$3 \cdot 10+20=$
$2 \cdot 50-79=$
$3 \cdot 2+58=$
$45 \cdot 2-56=$

53.
$6 \cdot 3+67=$
$16 \cdot 2-15=$
$4 \cdot 3+58=$
$30 \cdot 3-26=$

54.
$50-3 \cdot 6=$
$27+3 \cdot 3=$
$81-3 \cdot 5=$
$78+6 \cdot 3=$

55.
$68+2 \cdot 13=$
$32-4 \cdot 3=$
$59+7 \cdot 3=$
$72-6 \cdot 3=$

56.
$18+20 \cdot 3=$
$42-2 \cdot 9=$
$35+3 \cdot 9=$
$63-5 \cdot 3=$

57.
$100-30 \cdot 3=$
$16+3 \cdot 8=$
$90-2 \cdot 45=$
$27+6 \cdot 3=$

58.
$43-3 \cdot 3=$
$65+9 \cdot 3=$
$54-2 \cdot 18=$
$88+3 \cdot 4=$

59.
$75-10 \cdot 3=$
$28+3 \cdot 5=$
$82-2 \cdot 27=$
$36+18 \cdot 2=$

MAJA EHITAMAS

1. Urve ja Jüri isa on müürsepp. Lapsed tulid vaatama maja, mida isa ehitab. Maja müürid tulevad 9 m kõrged. Iga korruse kõrgus tuleb 3 m. Mitme korruseline tuleb see maja?

2. Majasse tuleb 18 ühesugust korterit, igale korrusele ühepalju. Mitu korterit tuleb igale korrusele?

3. Maja esiküljele tuleb igale korrusele 18 akent. Mitu akent tuleb igal korteril tänava poole?

4. Maja aknad on 3 ruuduga. Mitme akna klaasimiseks piisab 21-st, 24-st, 27-st, 30-st parajaks lõigatud ruudust?

*

5. 12 m pikkune laud saeti 4 m pikkusteks tükkideks. Mitu tükki saadi?

6. Harjutus 15 : 5 lahenda nii, et proovi, mitu korda 5 on 15. Harjutus 15 : 3 lahenda nii, et proovi, mitu korda 3 on 15. Jaga samal viisil: 6 : 2; 6 : 3; 12 : 4; 12 : 3; 18 : 6; 18 : 3.

7. Koosta ülesanne, kus 24 tuleb jagada 8-ga; kus 24 tuleb jagada 3-ga.

8.
3 : 1 =
12 : 3 =
9 : 3 =
6 : 2 =

9.
3 : 3 =
6 : 3 =
18 : 6 =
15 : 3 =

10.
14 : 7 =
15 : 5 =
18 : 3 =
24 : 3 =

11.
27 : 9 =
27 : 3 =
21 : 7 =
30 : 3 =

12.
30 : 10 =
12 : 3 =
6 : 2 =
24 : 8 =

13.
27 : 3 =
18 : 6 =
21 : 3 =
15 : 5 =

14.
3 : 1 =
6 : 3 =
12 : 4 =
15 : 3 =

15.
9 : 3 =
18 : 3 =
3 : 3 =
27 : 9 =

16.
5 · 3 =
9 : 3 =
3 · 7 =
15 : 3 =

17.
8 · 3 =
21 : 3 =
3 · 6 =
27 : 9 =

18.
4 · 3 =
18 : 3 =
3 · 9 =
24 : 8 =

19.
3 · 3 =
15 : 5 =
3 · 8 =
18 : 6 =

20.
48 : 2 =
12 : 4 =
72 : 2 =
24 : 3 =

21.
96 : 2 =
27 : 3 =
56 : 2 =
30 : 3 =

22.
84 : 2 =
12 : 3 =
32 : 2 =
6 : 2 =

23.
52 : 2 =
21 : 7 =
24 : 2 =
30 : 10 =

24.
3 : 3 =
18 : 2 =
3 : 1 =
18 : 9 =

25.
16 : 8 =
6 : 3 =
16 : 2 =
6 : 2 =

26.
14 : 7 =
21 : 3 =
14 : 2 =
21 : 7 =

27.
24 : 2 =
15 : 3 =
36 : 2 =
27 : 9 =

28.
34 : 2 =
30 : 2 =
94 : 2 =
96 : 2 =

29.
82 : 2 =
88 : 2 =
16 : 2 =
40 : 2 =

30.
68 : 2 =
100 : 2 =
92 : 2 =
90 : 2 =

31.
14 : 2 =
96 : 2 =
84 : 2 =
86 : 2 =

32. $52-27:3=$
$18+2\cdot17=$
$42-24:3=$
$25+3\cdot9=$

33. $39+24:3=$
$41-6\cdot3=$
$66+56:2=$
$72-27:9=$

34. $95-9\cdot3=$
$23+56:2=$
$82-21:3=$
$47+72:2=$

35. Tädi Anne jaotas Tooma, Reinu ja Ivari vahel võrdselt 6 pakki sidrunikompvekke, 10 kompvekki igas pakis. Mitu kompvekki jagas tädi? Mitu pakki sai iga poiss? Mitu kompvekki sai iga poiss?

36. Teinekord jaotas tädi samade poiste vahel võrdselt 9 pakki neidsamu kompvekke. Mitu kompvekki jagas tädi nüüd? Mitu pakki ja mitu kompvekki sai iga poiss nüüd?

37. Mitu ülikonda saab õmmelda 21 m riidest, kui igasse ülikonda läheb 3 m riiet?

38. 15 m riidest õmmeldi 5 ülikonda. Mitu meetrit riiet läks ühte ülikonda?

39. Perekonnal kulub keskmiselt 3 kg kartuleid päevas. Mitmeks päevaks jätkub sellel perekonnal 18 kg kartulitest?

40. Perekond tarvitas 8 päevaga 24 kg kartuleid. Mitu kilogrammi kartuleid tarvitas see perekond keskmiselt päevas?

41. Kooli einelauda toodi 27 kg suhkrut. Mitu päeva saab läbi selle suhkruga, kui päevas kulub keskmiselt 3 kg suhkrut?

42. Kooli einelauas kulus 10 päevaga 30 kg suhkrut. Mitu kilogrammi suhkrut kulus keskmiselt päevas?

43. Koosta ülesanne, kus 18 tuleb jagada 3-ga; kus 18 tuleb jagada 6-ga.

44. $30:3=$
$60:3=$
$90:3=$
$30:10=$

45. $60:2=$
$80:2=$
$40:2=$
$100:2=$

46. $20:2=$
$60:3=$
$80:2=$
$90:3=$

47. $18:3=$
$27:9=$
$21:3=$
$24:8=$

48. 21 : 3=
6 : 3=
12 : 3=
15 : 3=

49. 12 : 4=
15 : 5=
60 : 3=
27 : 9=

50. 30 : 3=
24 : 8=
60 : 2=
9 : 3=

51. 90 : 3=
27 : 3=
18 : 6=
21 : 7=

52. 3 : 1=
18 : 2=
30 : 10=
12 : 6=

53. 3 : 3=
14 : 2=
24 : 3=
16 : 8=

54. 6 : 2=
20 : 2=
18 : 3=
12 : 2=

55. 21 : 7=
16 : 2=
24 : 8=
32 : 2=

56. 3 · 6+48=
30 : 3+90=
7 · 3− 8=
24 : 3+92=

57. 90 : 3−15=
9 · 3+38=
60 : 3−12=
3 · 8+18=

58. 92 : 2−27=
18 : 3+94=
84 : 2−15=
27 : 3+31=

59. 2 · 2+56=
47− 2 · 10=
5 · 2+70=
62− 3 · 2=

60. 18+ 9 · 2=
100−50 · 2=
39+ 2 · 8=
80− 7 · 2=

61. 15− 4 · 2=
6 · 2+19=
2 · 20−27=
43− 6 · 2=

62. 70−90 : 3=
58+ 3 · 9=
53−24 : 3=
27+ 8 · 3=

63. 61−48 : 2=
36+27 : 3=
42−21 : 3=
29+56 : 2=

64. 18+74 : 2=
92−18 : 3=
65+36 : 2=
72−15 : 3=

65. 54 : 2+48=
72 : 2−19=
58 : 2+37=
96 : 2−25=

66. 36 : 2+59=
74 : 2−18=
92 : 2+27=
84 : 2−15=

67. 64 : 2−18=
58 : 2+35=
90 : 2−26=
94 : 2+35=

KOLM LAST KOOLIS

1. Meie naabritel käivad koolis kolm last. Isa ja ema ostsid neile vajalikku varustust. Tütarlapse koolikleit maksab 17 rubla. Mitu rubla tuleb maksta 3 niisuguse kleidi eest?

2. Üks koolilapse sügismantel maksab 27 rubla. Mitu rubla tuleb maksta 3 niisuguse mantli eest?

3. Koolilapse talvemantel maksab 32 rubla. Mitu rubla maksab 3 niisugust mantlit?

4. Sukapaar maksab 25 kopikat. Mitu kopikat tuleb maksta 3 paari sukkade eest?

5. Koolilapse taskurätt maksab 15 kopikat. Mitu kopikat maksab 3 niisugust taskurätti?

6. Paar sokke maksab 29 kopikat. Mitu kopikat maksab 3 paari sokke?

7. Koosta ülesanne, kus 28 tuleb korrutada 3-ga.

8. Harjutus $3 \cdot 24$ lahenda nii:

$3 \cdot 20 = 60$; $3 \cdot 4 = 12$; $60 + 12 = 72$.

Kirjuta nii: $3 \cdot 24 = 72$.

Lahenda samal viisil: $3 \cdot 15$; $3 \cdot 28$; $3 \cdot 32$.

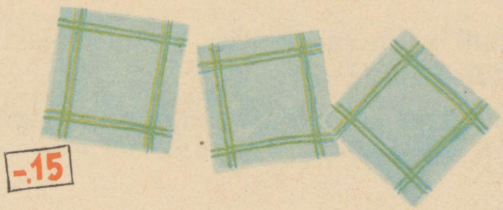

9. $3 \cdot 12 =$	**10.** $3 \cdot 26 =$	**11.** $3 \cdot 18 =$	**12.** $3 \cdot 17 =$
$3 \cdot 32 =$	$3 \cdot 13 =$	$3 \cdot 29 =$	$3 \cdot 19 =$
$3 \cdot 23 =$	$3 \cdot 31 =$	$3 \cdot 22 =$	$3 \cdot 25 =$
$3 \cdot 11 =$	$3 \cdot 28 =$	$3 \cdot 27 =$	$3 \cdot 33 =$
13. $3 \cdot 28 =$	**14.** $3 \cdot 33 =$	**15.** $3 \cdot 16 =$	**16.** $3 \cdot 24 =$
$3 \cdot 31 =$	$3 \cdot 15 =$	$3 \cdot 24 =$	$3 \cdot 17 =$
$3 \cdot 14 =$	$3 \cdot 26 =$	$3 \cdot 29 =$	$3 \cdot 21 =$
$3 \cdot 27 =$	$3 \cdot 21 =$	$3 \cdot 30 =$	$3 \cdot 32 =$
17. $3 \cdot 33 =$	**18.** $3 \cdot 13 =$	**19.** $3 \cdot 21 =$	**20.** $3 \cdot 18 =$
$3 \cdot 29 =$	$3 \cdot 29 =$	$3 \cdot 12 =$	$3 \cdot 15 =$
$3 \cdot 23 =$	$3 \cdot 23 =$	$3 \cdot 28 =$	$3 \cdot 28 =$
$3 \cdot 11 =$	$3 \cdot 25 =$	$3 \cdot 31 =$	$3 \cdot 14 =$
21. $3 \cdot 29 =$	**22.** $3 \cdot 13 =$	**23.** $3 \cdot 27 =$	**24.** $3 \cdot 32 =$
$3 \cdot 18 =$	$3 \cdot 22 =$	$3 \cdot 15 =$	$3 \cdot 24 =$
$3 \cdot 23 =$	$3 \cdot 19 =$	$3 \cdot 12 =$	$3 \cdot 15 =$
$3 \cdot 27 =$	$3 \cdot 24 =$	$3 \cdot 29 =$	$3 \cdot 17 =$

25. $3 \cdot 33 - 48 =$	**26.** $3 \cdot 15 + 37 =$	**27.** $3 \cdot 28 - 38 =$
$3 \cdot 16 + 17 =$	$3 \cdot 24 - 28 =$	$3 \cdot 13 + 56 =$
$3 \cdot 14 - 25 =$	$3 \cdot 18 + 36 =$	$3 \cdot 25 - 18 =$
$3 \cdot 23 + 18 =$	$3 \cdot 32 - 78 =$	$3 \cdot 17 + 49 =$

28. Koolis on 3 pioneerirühma, igas rühmas 27 pioneeri. Mitu pioneeri on selles koolis?

29. Lusikas maksab 16 kopikat. Ema ostis 3 lusikat. Mitu kopikat sai ema rublalisest tagasi?

30. Ööpäevas on 24 tundi. Mitu tundi on 3 ööpäevas?

31. Mitu rubla tuleb maksta 3 m riide eest, kui 1 m maksab 32 rubla?

32. Mitu kilogrammi kaaluvad kokku 3 kotti kartuleid, kui 1 kott kartuleid kaalub 25 kg?

33. Mitu liitrit piima on kolmes piimanõus, kui igas nõus on 28 liitrit piima?

34. Koosta ülesanne, kus 27 tuleb korrutada 3-ga.

35. $3 \cdot 12 =$
$3 \cdot 15 =$
$3 \cdot 21 =$
$3 \cdot 24 =$

36. $3 \cdot 28 =$
$3 \cdot 18 =$
$3 \cdot 33 =$
$3 \cdot 25 =$

37. $3 \cdot 11 =$
$3 \cdot 18 =$
$3 \cdot 26 =$
$3 \cdot 23 =$

38. $3 \cdot 32 =$
$3 \cdot 19 =$
$3 \cdot 27 =$
$3 \cdot 17 =$

39. $3 \cdot 28 =$
$3 \cdot 14 =$
$3 \cdot 29 =$
$3 \cdot 16 =$

40. $3 \cdot 15 =$
$3 \cdot 12 =$
$3 \cdot 20 =$
$3 \cdot 26 =$

41. $3 \cdot 17 =$
$3 \cdot 25 =$
$3 \cdot 18 =$
$3 \cdot 27 =$

42. $3 \cdot 26 =$
$3 \cdot 15 =$
$3 \cdot 31 =$
$3 \cdot 19 =$

43. $3 \cdot 27 =$
$3 \cdot 23 =$
$3 \cdot 18 =$
$3 \cdot 29 =$

44. $3 \cdot 24 =$
$3 \cdot 22 =$
$3 \cdot 19 =$
$3 \cdot 13 =$

45. $3 \cdot 29 =$
$3 \cdot 12 =$
$3 \cdot 15 =$
$3 \cdot 27 =$

46. $3 \cdot 14 =$
$3 \cdot 25 =$
$3 \cdot 21 =$
$3 \cdot 32 =$

47. $3 \cdot 24 =$
$3 \cdot 21 =$
$3 \cdot 26 =$
$3 \cdot 17 =$

48. $3 \cdot 25 =$
$3 \cdot 13 =$
$3 \cdot 22 =$
$3 \cdot 18 =$

49. $3 \cdot 12 =$
$3 \cdot 28 =$
$3 \cdot 32 =$
$3 \cdot 19 =$

50. $3 \cdot 18 =$
$3 \cdot 27 =$
$3 \cdot 16 =$
$3 \cdot 12 =$

51. $3 \cdot 12 + 47 =$
$3 \cdot 19 - 29 =$
$3 \cdot 18 + 28 =$
$3 \cdot 24 - 36 =$

52. $3 \cdot 27 - 35 =$
$3 \cdot 15 + 55 =$
$3 \cdot 21 - 24 =$
$3 \cdot 13 + 48 =$

53. $3 \cdot 28 - 57 =$
$3 \cdot 16 + 45 =$
$3 \cdot 17 - 23 =$
$3 \cdot 29 + 13 =$

54. Kilogramm juustu maksab 3 rubla. Kauplusesse toodi 25 kg juustu. Mitme rubla eest toodi kauplusesse juustu?

55. Harjutus $24 \cdot 3$ lahenda nii, et võta $24 \cdot 3$ asemel $3 \cdot 24$, sest $3 \cdot 24$ on niisama palju kui $24 \cdot 3$.
Korruta samal viisil: $18 \cdot 3$; $26 \cdot 3$; $32 \cdot 3$.

56. Pioneeride rongkäigus oli 27 rida, igas reas 3 pioneeri Mitu pioneeri oli rongkäigus?

57. Mitu rubla on 18 kolmerublalist ja 2 kümnerublalist?

58. Töökojas õmmeldi 24 ülikonda. Igasse ülikonda läks 3 m riiet. Mitu meetrit riiet läks 24 ülikonda. Mitu meetrit riiet jäi järele, kui töökojas oli 80 m seda riiet?

59. Koolil oli toolide ostmiseks 100 rubla. Osteti 32 tooli. Mitu rubla jäi raha järele, kui tool maksis 3 rubla?

60. Õpetaja andis igale õpilasele 3 vihikut. Mitu vihikut andis õpetaja klassile, kui klassis oli 28 õpilast?

Mitu vihikut jäi õpetajal järele, kui tal oli neid 2 pakki, kummaski pakis 50 vihikut?

61. Ema ostis 3 m mantliriiet, makstes 14 rubla meetrist. Mitu rubla maksis ema mantliriide eest?

Ema ostis veel 3 m pesuriiet, makstes 2 rubla meetrist. Arvuta.

62. Jaagul on 15 kolmekopikalist ja 2 viieteistkümnekopikalist. Mitu kopikat on Jaagul?

63. $16 \cdot 3 =$	**64.** $15 \cdot 3 =$	**65.** $17 \cdot 3 =$	**66.** $11 \cdot 3 =$
$14 \cdot 3 =$	$30 \cdot 3 =$	$28 \cdot 3 =$	$23 \cdot 3 =$
$22 \cdot 3 =$	$29 \cdot 3 =$	$13 \cdot 3 =$	$25 \cdot 3 =$
$26 \cdot 3 =$	$32 \cdot 3 =$	$19 \cdot 3 =$	$27 \cdot 3 =$
67. $18 \cdot 3 =$	**68.** $12 \cdot 3 =$	**69.** $19 \cdot 3 =$	**70.** $32 \cdot 3 =$
$33 \cdot 3 =$	$22 \cdot 3 =$	$14 \cdot 3 =$	$17 \cdot 3 =$
$12 \cdot 3 =$	$26 \cdot 3 =$	$21 \cdot 3 =$	$23 \cdot 3 =$
$24 \cdot 3 =$	$17 \cdot 3 =$	$26 \cdot 3 =$	$31 \cdot 3 =$
71. $23 \cdot 3 =$	**72.** $18 \cdot 3 =$	**73.** $19 \cdot 3 =$	**74.** $28 \cdot 3 =$
$27 \cdot 3 =$	$11 \cdot 3 =$	$14 \cdot 3 =$	$15 \cdot 3 =$
$32 \cdot 3 =$	$25 \cdot 3 =$	$21 \cdot 3 =$	$13 \cdot 3 =$
$16 \cdot 3 =$	$15 \cdot 3 =$	$32 \cdot 3 =$	$29 \cdot 3 =$
75. $22 \cdot 3 =$	**76.** $32 \cdot 3 =$	**77.** $31 \cdot 3 =$	**78.** $13 \cdot 3 =$
$24 \cdot 3 =$	$15 \cdot 3 =$	$17 \cdot 3 =$	$31 \cdot 3 =$
$25 \cdot 3 =$	$22 \cdot 3 =$	$28 \cdot 3 =$	$27 \cdot 3 =$
$28 \cdot 3 =$	$19 \cdot 3 =$	$21 \cdot 3 =$	$33 \cdot 3 =$

79.
$2 \cdot 18 =$
$3 \cdot 27 =$
$2 \cdot 39 =$
$3 \cdot 32 =$

80.
$19 \cdot 3 =$
$25 \cdot 2 =$
$33 \cdot 3 =$
$28 \cdot 2 =$

81.
$2 \cdot 45 =$
$3 \cdot 24 =$
$2 \cdot 37 =$
$3 \cdot 32 =$

82.
$29 \cdot 2 =$
$31 \cdot 3 =$
$44 \cdot 2 =$
$32 \cdot 3 =$

83.
$3 \cdot 32 - 48 =$
$2 \cdot 28 + 35 =$
$3 \cdot 27 - 29 =$
$2 \cdot 16 + 58 =$

84.
$92 - 16 \cdot 3 =$
$48 + 17 \cdot 2 =$
$61 - 14 \cdot 3 =$
$76 + 12 \cdot 2 =$

85.
$15 \cdot 3 + 48 =$
$50 \cdot 2 - 75 =$
$28 \cdot 3 + 16 =$
$32 \cdot 2 - 19 =$

TÄDI TULI KÜLLA

1. Tädi tõi Virvele, Lainele ja Salmele 5 karpi pastilaad, igas karbis 10 tükki pastilaad. 5 pastilaatükki söödi ühiselt ära. Ülejäänud 45 tükki jaotasid aga lapsed enda vahel võrdselt. Algul jaotasid nad terved karbid. Mitu tervet karpi sai iga laps? Mitu pastilaatükki see on? Mitu pastilaatükki jäi siis veel jaotamata? Mitu pastilaatükki sai iga laps veel? Mitu pastilaatükki sai iga laps üldse?

2. Kuidas oleksid lapsed pidanud jaotama ja mitu pastilaatükki oleks saanud iga laps, kui neil oleks tulnud jaotada võrdselt 3 lapse vahel 72 pastilaatükki?

3. Virve, Laine ja Salme jaotasid enda vahel võrdselt 84 kompvekki. Mitu kompvekki sai iga laps?

4. Mitu mandariini saab iga laps, kui 3 lapse vahel jaotada võrdselt 42 mandariini?

5. Mitu pirni saab iga laps, kui 3 lapse vahel jaotada võrdselt 36 pirni?

*

6. Isa ostis 3 kaustikut ja maksis nende eest 48 kopikat. Mitu kopikat maksis 1 kaustik?

7. 78 pioneeri sõitsid kolme omnibussiga ekskursioonile. Igasse bussi mahutati ühepalju pioneere. Mitu pioneeri mahutati igasse omnibussi?

8. Isa ostis 3 m ülikonnariiet ja maksis selle eest 96 rubla. Mitu rubla maksis selle riide meeter?

9. Emal oli 42 rubla, kõik kolmerublalised. Mitu kolmerublalist oli emal?

10. Harjutus 48 : 3 lahenda nii:

30 : 3=10; 18 : 3=6; 10+6=16.

Jaga samal viisil: 42 : 3; 45 : 3; 51 : 3.

11. Harjutus 75 : 3 lahenda nii:

60 : 3=20; 15 : 3=5; 20+5=25.

Jaga samal viisil: 69 : 3; 72 : 3; 84 : 3.

12. Kuidas jagada 3-ga 93; 96; 99?

13.	**14.**	**15.**	**16.**
36 : 3=	48 : 3=	60 : 3=	81 : 3=
33 : 3=	51 : 3=	63 : 3=	36 : 3=
42 : 3=	54 : 3=	72 : 3=	87 : 3=
45 : 3=	57 : 3=	69 : 3=	78 : 3=

17. 30 : 3=	**18.** 51 : 3=	**19.** 90 : 3=	**20.** 72 : 3=
39 : 3=	42 : 3=	93 : 3=	54 : 3=
45 : 3=	75 : 3=	54 : 3=	33 : 3=
33 : 3=	36 : 3=	39 : 3=	81 : 3=

21. 42 : 3=	**22.** 69 : 3=	**23.** 48 : 3=	**24.** 54 : 3=
78 : 3=	96 : 3=	57 : 3=	87 : 3=
57 : 3=	84 : 3=	99 : 3=	60 : 3=
45 : 3=	57 : 3=	75 : 3=	93 : 3=

25. 39 : 3=	**26.** 69 : 3=	**27.** 45 : 3=	**28.** 72 : 3=
63 : 3=	75 : 3=	54 : 3=	63 : 3=
96 : 3=	87 : 3=	42 : 3=	33 : 3=
78 : 3=	36 : 3=	81 : 3=	96 : 3=

29. 81 : 3+56=	**30.** 99 : 3—28=	**31.** 92 : 2—28=
93 : 3—15=	54 : 3+67=	57 : 3+36=
72 : 3+76=	84 : 3—19=	100 : 2—25=
96 : 3—17=	75 : 3+38=	42 : 3+68=

32. Isa maksis 3 ühesuguse kirjabloki eest 75 kopikat. Mitu kopikat maksis üks kirjablokk?

33. Õpetaja andis klassi igale õpilasele 3 vihikut. Mitu õpilast oli selles klassis, kui õpetaja jaotas õpilastele üldse 84 vihikut?

34. Mitu tammetõru saab iga poiss, kui 3 poissi jaotavad enda vahel võrdselt 36 tammetõru?

35. Kolmes karbis on kokku 57 sulge, igas karbis ühepalju. Mitu sulge on igas karbis?

36. Koosta ülesanne, kus 87 tuleb jagada 3-ga.

37. 99 : 3=	**38.** 78 : 3=	**39.** 33 : 3=	**40.** 66 : 3=
48 : 3=	42 : 3=	45 : 3=	75 : 3=
75 : 3=	36 : 3=	39 : 3=	93 : 3=
57 : 3=	93 : 3=	48 : 3=	69 : 3=

41. 84 : 3=
51 : 3=
96 : 3=
87 : 3=

42. 57 : 3=
78 : 3=
42 : 3=
51 : 3=

43. 39 : 3=
45 : 3=
81 : 3=
63 : 3=

44. 72 : 3=
87 : 3=
99 : 3=
54 : 3=

45. 39 : 3=
38 : 2=
45 : 3=
42 : 2=

46. 98 : 2=
96 : 3=
56 : 2=
57 : 3=

47. 86 : 2=
84 : 3=
74 : 2=
75 : 3=

48. 58 : 2=
54 : 3=
36 : 2=
36 : 3=

49. 33 : 3=
32 : 2=
45 : 3=
46 : 2=

50. 48 : 3=
50 : 2=
51 : 3=
66 : 2=

51. 63 : 3=
64 : 2=
72 : 2=
72 : 3=

52. 69 : 3=
70 : 2=
78 : 3=
90 : 2=

53. 84 : 3+37=
92 : 2—28=
87 : 3+56=
84 : 2—15=

54. 81 : 3+15=
88 : 2—18=
96 : 3—17=
48 : 2+28=

55. 75 : 3+39=
70 : 2—16=
66 : 3+78=
66 : 2—33=

*

POSTMARKIDEST

1. Postmargid on poognas 10-kaupa reas. Mitu marki on 2 reas? Mitu marki on 3; 4; 5 reas?

2. Et teada saada, mitu marki on neljas reas, arvutas Aino nii: 10+10+10+10. Kuidas saab seda lühemalt kirjutada?

3. Kuidas saab lühemalt kirjutada:
1) 10+10+10;
2) 10+10+10+10+10+10;
3) 10+10+10+10+10+10+10+10;
4) 10+10+10+10+10?

Kirjuta nii: 10+10+10+10+10=5 · 10=50.

4. Mitu postmarki on 6; 7; 8; 9; 10 reas?
Kirjuta nii: 6 · 10=

5. Kirjuta, mida tähendab 9 · 10; 7 · 10; 4 · 10.
Kirjuta nii: 3 · 10=10+10+10=30.

6.	**7.**	**8.**	**9.**
4 · 10=	9 · 10=	4 · 10=	9 · 10=
10 · 10=	6 · 10=	5 · 10=	1 · 10=
2 · 10=	8 · 10=	7 · 10=	7 · 10=
7 · 10=	3 · 10=	10 · 10=	2 · 10=

10. Pakis on 10 raamatut. Mitu raamatut on 6; 8; 7; 9; 10 niisuguses pakis?

11. Mitu kopikat on 5; 7; 6; 9; 8; 10 kümnekopikalist?

12. Mitu sentimeetrit on 3; 5; 7; 6; 8; 9; 10 detsimeetrit?

13. Mitu pliiatsikummi on 5; 8; 6; 7; 9 karbis, kui igas karbis on 10 kummi?

14. Isa töökoha klubis on igas reas 10 tooli. Mitu tooli on 3; 5; 9 reas?

15. Paar kingi maksis 10 rubla. Mitu rubla tuleb maksta 5 paari niisuguste kingade eest?

16. Aino loendas ja arvutas joonisel olevaid postmarke nii: 10 lühikest rida, igas reas 4 marki. Järelikult $10 \cdot 4 = \ldots$ marki. Märt aga loendas ja arvutas nii: 4 pikka rida, igas reas 10 marki. Järelikult $4 \cdot 10 = \ldots$ marki. Arvuta ka sina mõlemal viisil. Mis selgub?

17. Võrdle Aino ja Märdi eeskujul: $2 \cdot 10$ ja $10 \cdot 2$; $3 \cdot 10$ ja $10 \cdot 3$; jne. kuni $9 \cdot 10$ ja $10 \cdot 9$. Mis selgub?

18. $2 \cdot 10 =$	**19.** $7 \cdot 10 =$	**20.** $9 \cdot 10 =$	**21.** $3 \cdot 10 =$
$10 \cdot 3 =$	$10 \cdot 2 =$	$10 \cdot 8 =$	$10 \cdot 5 =$
$4 \cdot 10 =$	$8 \cdot 10 =$	$6 \cdot 10 =$	$10 \cdot 10 =$
$10 \cdot 6 =$	$10 \cdot 4 =$	$10 \cdot 7 =$	$10 \cdot 9 =$

22. Kolhoosi köögiviljaaias on 10 rida peenraid, igas reas 8 peenart. Mitu peenart on kolhoosi köögiviljaaias?

23. Helmi luges juturaamatu läbi 10 päevaga, lugedes iga päev 6 lehekülge. Mitu lehekülge on selles raamatus?

24. Aias oli 10 vagu kartuleid. Igast vaost saadi 4 pangetäit kartuleid. Arvuta.

25. Mihklil on 10 viiekopikast ja 10 kolmekopikast raha. Mitu kopikat see on?

26. Keldris on ühel riiulil 10 rida õunu, igas reas 9 õuna. Mitu õuna on sellel riiulil?

27. $10 \cdot 10 - 58 =$	28. $7 \cdot 10 - 35 =$	29. $4 \cdot 10 + 60 =$
$10 \cdot 2 + 37 =$	$10 \cdot 3 + 70 =$	$10 \cdot 5 - 25 =$
$5 \cdot 10 - 16 =$	$9 \cdot 10 - 45 =$	$6 \cdot 10 + 15 =$
$10 \cdot 4 + 53 =$	$10 \cdot 6 + 27 =$	$10 \cdot 8 - 32 =$
30. $2 \cdot 10 + 80 =$	31. $3 \cdot 10 + 56 =$	32. $5 \cdot 10 + 25 =$
$10 \cdot 7 - 18 =$	$10 \cdot 4 - 25 =$	$10 \cdot 3 - 13 =$
$8 \cdot 10 + 20 =$	$7 \cdot 10 + 16 =$	$4 \cdot 10 + 36 =$
$10 \cdot 9 - 52 =$	$10 \cdot 6 - 48 =$	$10 \cdot 10 - 10 =$

33. Klassi raamatukogus on 80 raamatut, igal riiulil 10 raamatut. Arvuta.

34. Klassi raamatukogus on 90 raamatut. Kõik raamatud on asetatud võrdselt 9 riiulile. Mitu raamatut on igal riiulil?

35. Isal on 60 marki ühes poognas. Igas pikas reas on 10 marki. Mitu pikka rida on selles poognas? Igas lühikeses reas on 6 marki. Mitu lühikest rida on selles poognas?

36. Harjutus $40 \cdot 10$ lahenda nii, et proovi, mitu korda 10 on 40. Ütle vastus.

37. Harjutus $40 : 4$ lahenda nii, et proovi, mitu korda 4 on 40. Ütle vastus.

38. Õpetaja jaotas 10 õpilase vahel võrdselt 50 vihikut. Mitu vihikut sai iga õpilane?

39. Õpetaja jaotas õpilastele 50 vihikut, andes igale õpilasele 5 vihikut. Mitmele õpilasele jaotas õpetaja need vihikud?

40. 10 koolimapi eest maksti 30 rubla. Mitu rubla maksis üks niisugune mapp?

41. Mitu koolimappi saab 30 rubla eest, kui üks niisugune mapp maksab 3 rubla?

42. 70 õuna jaotati võrdselt 10 õpilase vahel. Mitu õuna sai iga õpilane?

43. Õpilaste vahel jaotati võrdselt 70 õuna. Iga õpilane sai 7 õuna. Mitu õpilast oli?

44. Ema ostis 10 m riiet ja sai 100 rublast 20 rubla tagasi. Mitu rubla maksis 1 m riiet?

45.
$20 : 10 =$
$20 : 2 =$
$50 : 10 =$
$50 : 5 =$

46.
$30 : 10 =$
$30 : 3 =$
$80 : 10 =$
$80 : 8 =$

47.
$40 : 10 =$
$40 : 4 =$
$90 : 10 =$
$90 : 9 =$

48.
$60 : 10 =$
$60 : 6 =$
$70 : 10 =$
$80 : 8 =$

49.
$70 : 10 =$
$70 : 7 =$
$90 : 10 =$
$90 : 9 =$

50.
$20 : 10 =$
$20 : 2 =$
$80 : 10 =$
$80 : 8 =$

51.
$60 : 10 =$
$60 : 6 =$
$30 : 10 =$
$30 : 3 =$

52.
$50 : 10 =$
$50 : 5 =$
$40 : 10 =$
$40 : 4 =$

53.
$90 : 10 + 17 =$
$5 \cdot 10 - 28 =$
$90 : 9 + 85 =$
$10 \cdot 7 - 36 =$

54.
$70 : 7 + 25 =$
$9 \cdot 10 - 48 =$
$60 : 10 + 89 =$
$10 \cdot 4 - 17 =$

55.
$30 : 10 + 18 =$
$7 \cdot 10 - 21 =$
$80 : 10 + 45 =$
$6 \cdot 10 - 14 =$

56.
$82 - 80 : 10 =$
$38 + 60 : 6 =$
$50 - 90 : 9 =$
$47 + 70 : 10 =$

57.
$90 - 90 : 10 =$
$70 + 70 : 7 =$
$65 - 70 : 10 =$
$27 + 50 : 10 =$

58.
$45 + 80 : 10 =$
$81 - 60 : 10 =$
$59 + 40 : 10 =$
$72 - 60 : 10 =$

KUIDAS VIITEST KÜMNEID SAAB

1. Kallel on 20 viiekopikast raha. Ta tahtis teada, mitu kopikat see on, ja hakkas arvutama nii: 5+5+5 jne. Juta aga hüüdis: «Nii võtab väga kaua aega. Teeme viitest kümned!» Ja ta tõstis viiekopikalised kahekaupa tulpadesse. Mitu tulpa sai Juta? Mitu kopikat on Kallel?

2. «Alati, kui sul on vaja viit korrutada, tee viitest kümned!» õpetas Juta. Mitu kümmet saab 2-st viiest? Mitu kümmet saab 4-st; 6-st; 8-st, 12-st; 14-st; 16-st; 18-st viiest?

3. «6 · 5 on seega niisama palju kui 3 · 10, sest 6-st viiest saab 3 kümmet,» selgitas Juta. Leia Juta eeskujul, kui palju on 4 · 5; 8 · 5; 2 · 5; 12 · 5; 18 · 5; 14 · 5; 16 · 5.

4. «Kui meil on 7 viit,» jätkas Juta, «siis saame neist 3 kümmet ja üks viis jääb üksikuks. Seepärast on 7 · 5 niisama palju, kui 3 · 10+5. Leia Juta eeskujul, kui palju on 5 · 5; 9 · 5; 11 · 5; 19 · 5; 13 · 5; 17 · 5; 3 · 5; 15 · 5.

5. Jalakäija käib tunnis keskmiselt 5 km. Mitu kilomeetrit käib ta 4; 6; 8 tunniga?

6. Mitu kilomeetrit käib jalakäija 3 tunniga; 5 tunniga, kui ta käib tunnis 5 km?

7. Pakis on 5 sukavarrast. Mitu sukavarrast on 6; 10; 8; 12; 18 pakis?
Mitu sukavarrast on 3; 7; 10; 11; 15; 19 pakis?

8. Paar laste kingi maksab 5 rubla. Mitu rubla tuleb maksta 4 paari niisuguste kingade eest?

9. Tisler teeb päevas 5 tooli. Mitu tooli jõuab ta teha 6 päevaga?

10. Traktor kulutab tunnis 5 l petrooleumi. Mitu liitrit petrooleumi kulutab see traktor 8; 12; 16 tunniga?

11. Kooli lauluklassis on 8 rida toole, igas reas 5 tooli. Mitu istekohta on selles klassis?

12. Kooli aeda istutati 7 rida õunapuid, igasse ritta 5 puud. Mitu õunapuud istutati kooli aeda?

13. $2 \cdot 5 =$	**14.** $16 \cdot 5 =$	**15.** $1 \cdot 5 =$	**16.** $18 \cdot 5 =$
$4 \cdot 5 =$	$3 \cdot 5 =$	$5 \cdot 5 =$	$20 \cdot 5 =$
$10 \cdot 5 =$	$8 \cdot 5 =$	$11 \cdot 5 =$	$7 \cdot 5 =$
$6 \cdot 5 =$	$12 \cdot 5 =$	$14 \cdot 5 =$	$15 \cdot 5 =$
17. $13 \cdot 5 =$	**18.** $19 \cdot 5 =$	**19.** $4 \cdot 5 =$	**20.** $1 \cdot 5 =$
$9 \cdot 5 =$	$3 \cdot 5 =$	$15 \cdot 5 =$	$14 \cdot 5 =$
$17 \cdot 5 =$	$20 \cdot 5 =$	$12 \cdot 5 =$	$18 \cdot 5 =$
$6 \cdot 5 =$	$5 \cdot 5 =$	$8 \cdot 5 =$	$6 \cdot 5 =$
21. $2 \cdot 5 =$	**22.** $16 \cdot 5 =$	**23.** $8 \cdot 5 =$	**24.** $9 \cdot 5 =$
$7 \cdot 5 =$	$11 \cdot 5 =$	$12 \cdot 5 =$	$19 \cdot 5 =$
$10 \cdot 5 =$	$13 \cdot 5 =$	$18 \cdot 5 =$	$17 \cdot 5 =$
$19 \cdot 5 =$	$17 \cdot 5 =$	$16 \cdot 5 =$	$15 \cdot 5 =$
25. $5 \cdot 5 + 18 =$	**26.** $14 \cdot 5 - 38 =$	**27.** $16 \cdot 5 + 20 =$
$7 \cdot 5 - 17 =$	$8 \cdot 5 + 60 =$	$19 \cdot 5 - 77 =$
$13 \cdot 5 + 26 =$	$13 \cdot 5 - 27 =$	$6 \cdot 5 + 42 =$
$8 \cdot 5 - 12 =$	$9 \cdot 5 + 48 =$	$17 \cdot 5 - 39 =$
28. $20 \cdot 5 - 72 =$	**29.** $12 \cdot 5 - 23 =$	**30.** $10 \cdot 5 - 25 =$
$3 \cdot 5 + 47 =$	$15 \cdot 5 + 16 =$	$12 \cdot 5 + 32 =$
$18 \cdot 5 - 36 =$	$11 \cdot 5 - 37 =$	$14 \cdot 5 - 26 =$
$4 \cdot 5 + 56 =$	$2 \cdot 5 + 90 =$	$18 \cdot 5 + 10 =$
31. $92 - 15 \cdot 5 =$	**32.** $100 - 19 \cdot 5 =$	**33.** $20 \cdot 5 - 55 =$
$36 + 1 \cdot 5 =$	$17 + 11 \cdot 5 =$	$16 \cdot 5 + 13 =$
$73 - 9 \cdot 5 =$	$72 - 7 \cdot 5 =$	$17 \cdot 5 - 68 =$
$18 + 5 \cdot 5 =$	$58 + 6 \cdot 5 =$	$18 \cdot 5 - 90 =$

34. Harjutuse $5 \cdot 12$ lahendas Kalle nii: $5 \cdot 10 = 50$; $5 \cdot 2 = 10$, $50 + 10 = 60$. Juta aga nii: $5 \cdot 12$ on niisama palju kui $12 \cdot 5$, seepärast võtan $5 \cdot 12$ asemel $12 \cdot 5$ ehk $6 \cdot 10$. Kumb viis on hõlpsam?

Korruta nii, kuidas on hõlpsam: $5 \cdot 14$; $5 \cdot 16$; $5 \cdot 18$.

35. Hobusemees oli teel 5 tundi, sõites tunnis keskmiselt 5 km. Kui pikk oli teekond?

36. Mitu kilomeetrit sõidab jalgrattur 5 tunniga, kui ta sõidab tunnis keskmiselt 9 km; 12 km; 15 km?

37. Mitu rubla tuleb maksta 5 m riide eest, kui 1 m riiet maksab 8 rbl.; 13 rbl.; 16 rbl.; 18 rbl.?

38. Mitu päeva on 5 nädalas?

39. Mitu liitrit piima mahub 5 ühesuurusesse nõusse, kui ühte nõusse mahub 6 liitrit; 8 liitrit; 15 liitrit?

40. Mitu kilogrammi jahu on kokku 5 kotis, kui igas kotis on 7 kg; 12 kg; 15 kg; 20 kg jahu?

41. $5 \cdot 8 =$	**42.** $5 \cdot 3 =$	**43.** $5 \cdot 5 =$	**44.** $5 \cdot 10 =$
$5 \cdot 19 =$	$5 \cdot 16 =$	$5 \cdot 17 =$	$5 \cdot 6 =$
$5 \cdot 4 =$	$5 \cdot 7 =$	$5 \cdot 2 =$	$5 \cdot 20 =$
$5 \cdot 12 =$	$5 \cdot 14 =$	$5 \cdot 19 =$	$5 \cdot 9 =$
45. $5 \cdot 1 =$	**46.** $5 \cdot 6 =$	**47.** $15 \cdot 5 =$	**48.** $5 \cdot 2 =$
$5 \cdot 11 =$	$9 \cdot 5 =$	$5 \cdot 4 =$	$6 \cdot 5 =$
$5 \cdot 18 =$	$5 \cdot 12 =$	$20 \cdot 5 =$	$19 \cdot 5 =$
$5 \cdot 15 =$	$18 \cdot 5 =$	$5 \cdot 8 =$	$5 \cdot 9 =$
49. $4 \cdot 5 =$	**50.** $5 \cdot 1 =$	**51.** $14 \cdot 5 =$	**52.** $15 \cdot 5 =$
$5 \cdot 11 =$	$3 \cdot 5 =$	$5 \cdot 18 =$	$5 \cdot 14 =$
$12 \cdot 5 =$	$5 \cdot 13 =$	$13 \cdot 5 =$	$8 \cdot 5 =$
$5 \cdot 3 =$	$11 \cdot 5 =$	$5 \cdot 17 =$	$5 \cdot 20 =$

53. $17 \cdot 5 =$
$5 \cdot 10 =$
$2 \cdot 5 =$
$5 \cdot 16 =$

54. $7 \cdot 5 =$
$5 \cdot 15 =$
$10 \cdot 5 =$
$5 \cdot 19 =$

55. $5 \cdot 9 =$
$5 \cdot 5 =$
$5 \cdot 19 =$
$7 \cdot 5 =$

56. $5 \cdot 16 =$
$12 \cdot 5 =$
$5 \cdot 14 =$
$9 \cdot 5 =$

57. $5 \cdot 7 + 38 =$
$5 \cdot 11 - 19 =$
$9 \cdot 5 + 48 =$
$5 \cdot 18 - 32 =$

58. $13 \cdot 5 - 16 =$
$5 \cdot 9 + 27 =$
$5 \cdot 12 - 34 =$
$7 \cdot 5 + 28 =$

59. $5 \cdot 5 + 68 =$
$5 \cdot 17 - 39 =$
$8 \cdot 5 + 23 =$
$19 \cdot 5 - 57 =$

60. $100 - 3 \cdot 5 =$
$82 - 5 \cdot 5 =$
$73 - 5 \cdot 7 =$
$51 - 5 \cdot 3 =$

61. $5 \cdot 8 - 13 =$
$5 \cdot 6 + 70 =$
$5 \cdot 4 + 20 =$
$5 \cdot 10 - 25 =$

62. $81 - 11 \cdot 5 =$
$72 - 5 \cdot 9 =$
$100 - 16 \cdot 5 =$
$90 - 5 \cdot 15 =$

63. $5 \cdot 9 - 35 =$
$6 \cdot 5 + 27 =$
$5 \cdot 6 - 27 =$
$8 \cdot 5 + 28 =$

64. $5 \cdot 9 - 14 =$
$4 \cdot 5 + 58 =$
$5 \cdot 7 - 28 =$
$5 \cdot 9 + 16 =$

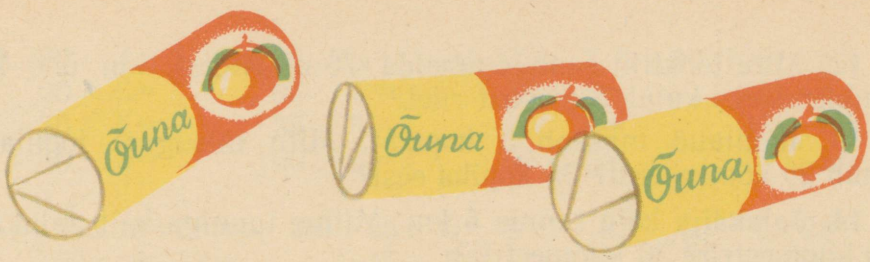

KUIDAS KÜMNEID SAAB VIITEKS TEHA

1. Ema kinkis Luulele 3 pakki mandariinikompvekke, kokku 30 kompvekki. «Mitmeks päevaks jätkub sulle nendest kompvekkidest, kui sa sööksid päevas 5 kompvekki?» küsis ema. Luule arvutas nii: ühe pakiga saaksin läbi 2 päeva, 3 pakiga aga $3 \cdot 2 = \ldots$ päeva. Mitu päeva see on?

2. Mitmeks päevaks jätkub Luulel 4-st pakist ehk 40-st kompvekist, kui ta sööks iga päev 5 kompvekki?

3. Harjutus 60 : 5 lahenda nii: igas kümnes on 2 viit, 6 kümnes on seega $6 \cdot 2 = \ldots$ viit. Mitu viit see on?

4. Mitmeks päevaks jätkub 50-st munast, kui päevas tarvitada 5 muna?

5. 70 kg jahu kaaluti 5 kg suurustesse kottidesse. Mitu kotti saadi?

6. Mitu viiekopikalist saab vahetada 3; 4; 6; 7; 8; 9 kümnekopikalise vastu?

7. Harjutus 45 : 5 lahenda nii: igas kümnes on 2 viit, 45 on seega $4 \cdot 2 + 1 = \ldots$ viit. Mitu viit see on?

8. Võimlemise tunnis rivistati õpilased 5 ritta. Mitu õpilast sai igasse ritta, kui klassis oli 30; 35; 40 õpilast?

9. Mitu viiekopikalist tuleb võtta, et saada 50 kopikat; 65 kopikat; 75 kopikat?

10. Mitu viit on arvus 15? 20? 25? 30? 35? 40? 45?

11. Mitu viit on arvus 65? 70? 75? 80? 85? 90? 95?

12. Mitu töökitlit saab õmmelda 75 m riidest, kui ühe kitli õmblemiseks kulub 5 meetrit riiet?

13. Joonlaud maksab 5 kopikat. Mitu niisugust joonlauda saab 25 kopika eest? 35 kopika eest?

14. Jalakäija käib tunnis 5 km. Mitme tunniga käib jalakäija 20 kilomeetrit? 30 kilomeetrit?

15. Treial valmistas 5 tunniga 30 masinaosa. Mitu masinaosa jõuab ta teha ühe tunniga?

16. Harjutus 45 : 9 lahenda nii, et proovi, mitu korda 9 on 45. Kui palju see on?
Lahenda samal viisil: 40 : 8; 35 : 7; 30 : 6.

17. Kooperatiivi toodi 7 koormaga 35 kasti. Mitu kasti oli keskmiselt igas koormas?

18. 6 ühehinnalise laudlina eest maksti 30 rubla. Mitu rubla maksab üks niisugune laudlina?

19. Traktor kulutas 8 tunniga 40 l petrooleumi. Mitu liitrit petrooleumi kulutas see traktor tunnis?

20. Metsast on vaja välja vedada 30 palki. Mitu koormat neist saab, kui koormasse panna 6 palki?

21. 10 : 5=	**22.** 20 : 5=	**23.** 90 : 5=	**24.** 35 : 5=
40 : 5=	50 : 5=	5 : 5=	75 : 5=
60 : 5=	80 : 5=	25 : 5=	45 : 5=
30 : 5=	70 : 5=	15 : 5=	95 : 5=
25. 85 : 5=	**26.** 10 : 5=	**27.** 15 : 3=	**28.** 20 : 5=
55 : 5=	40 : 5=	100 : 5=	20 : 4=
25 : 5=	30 : 6=	50 : 10=	70 : 5=
65 : 5=	75 : 5=	45 : 5=	40 : 8=
29. 60 : 5=	**30.** 5 : 5=	**31.** 5 : 1=	**32.** 80 : 5=
45 : 9=	85 : 5=	55 : 5=	15 : 5=
50 : 5=	45 : 9=	10 : 2=	50 : 10=
35 : 7=	10 : 5=	65 : 5=	15 : 3=

33. 20 : 4=
90 : 5=
30 : 5=
40 : 8=

34. 30 : 6=
95 : 5=
35 : 5=
100 : 5=

35. 35 : 7=
80 : 5=
30 : 6=
95 : 5=

36. 100 : 5=
40 : 5=
35 : 7=
75 : 5=

37. 85 : 5+58=
100 : 5—12=
70 : 5+67=
95 : 5—13=

38. 65 : 5+49=
15 · 5—18=
90 : 5+27=
5 · 17—57=

39. 60 : 5+28=
13 · 5—36=
55 : 5+27=
8 · 5—13=

40. 40 : 5+87=
5 · 19—69=
35 : 5+93=
5 · 15—26=

41. 20 : 4+65=
5 · 9—17=
50 : 10+85=
8 · 5—14=

42. 25 : 5+87=
7 · 5—18=
50 : 5+90=
5 · 12—36=

43. 100 : 5+30=
5 · 18—47=
70 : 5+68=
13 · 5—38=

44. 90 : 5+26=
5 · 14—15=
85 : 5+37=
16 · 5—42=

45. 45 : 5+26=
17 · 5—38=
95 : 5+63=
5 · 13—47=

46. Autotehases läheb iga sõiduauto jaoks vaja 5 kummi. Mitu kummi on vaja 9; 15; 19 auto jaoks?

47. Mitme sõiduauto varustamiseks kummidega jätkub autotehases 80-st kummist, kui ühe auto jaoks vajatakse neid 5?

48. Kooli aeda istutati 7 rida õunapuid, igasse ritta 5 puud. Mitu õunapuud istutati kooli aeda?

49. Kooli aeda istutati 40 pirnipuud, igasse ritta 5 puud. Mitmesse ritta istutati need pirnipuud?

50. Fotoalbumisse kleebiti 30 fotot, igale lehele 6 fotot. Mitmele lehele kleebiti need fotod?

51. Fotoalbumi 8 lehele kleebiti igale 5 fotot. Mitu fotot kleebiti nendele lehtedele?

52. Mitu kopikat tuleb maksta 12 sulepea eest, kui üks niisugune sulepea maksab 5 kopikat?

53. Mitu sulepead saab 85 kopika eest, kui üks niisugune sulepea maksab 5 kopikat?

54. Kooli sööklas kulub iga päev 5 kg võid. Mitu kilogrammi võid kulub kooli sööklas 12 päevaga?

55. Mitmeks päevaks jätkub kooli sööklale 45-st kilogrammist võist, kui päevas kulub keskmiselt 5 kg võid?

56.
95 : 5+27=
5 · 13—18=
70 : 5+68=
5 · 3— 7=

57.
60 : 5+48=
7 · 5—16=
40 : 8+59=
5 · 17—38=

58.
20 : 4+19=
18 · 5—32=
30 : 5+74=
8 · 5—15=

59.
75 : 5+28=
15 · 5—36=
80 : 5+47=
5 · 10—25=

60.
65 : 5+87=
11 · 5—18=
50 : 5+90=
5 · 20—72=

61.
90 : 5+48=
4 · 5—15=
10 : 2+19=
5 · 5— 7=

62.
15 : 3+88=
12 · 5—36=
35 : 5+17=
9 · 5—12=

63.
35 : 7+95=
5 · 2+31=
20 : 5+56=
5 · 1+15=

64.
25 : 5+89=
5 · 16—33=
45 : 5+21=
19 · 5—66=

65.
10 : 5+58=
6 · 5—12=
85 : 5+36=
5 · 10—28=

66.
100 : 5+35=
5 · 14—25=
55 : 5+69=
5 · 13—27=

67.
45 : 9+75=
5 · 11—27=
95 : 5+32=
17 · 5—48=

68.
80 : 5+36=
5 · 19—47=
70 : 5+28=
5 · 15—19=

69.
85 : 5+54=
5 · 12—23=
65 : 5+47=
20 · 5—36=

70.
90 : 5+44=
5 · 18—36=
75 : 5+85=
50 : 10— 5=

71.
2 · 1=
2 · 2=
2 · 3=
2 · 4=

72.
2 · 5=
2 · 6=
2 · 7=
2 · 8=

73.
2 · 9=
2 · 10=
1 · 2=
2 · 2=

74.
3 · 2=
4 · 2=
5 · 2=
6 · 2=

75.
$7 \cdot 2 =$
$8 \cdot 2 =$
$9 \cdot 2 =$
$10 \cdot 2 =$

76.
$3 \cdot 1 =$
$3 \cdot 2 =$
$3 \cdot 3 =$
$3 \cdot 4 =$

77.
$3 \cdot 5 =$
$3 \cdot 6 =$
$3 \cdot 7 =$
$3 \cdot 8 =$

78.
$3 \cdot 9 =$
$3 \cdot 10 =$
$1 \cdot 3 =$
$2 \cdot 3 =$

79.
$3 \cdot 3 =$
$4 \cdot 3 =$
$5 \cdot 3 =$
$6 \cdot 3 =$

80.
$7 \cdot 3 =$
$8 \cdot 3 =$
$9 \cdot 3 =$
$10 \cdot 3 =$

81.
$5 \cdot 1 =$
$5 \cdot 2 =$
$5 \cdot 3 =$
$5 \cdot 4 =$

82.
$5 \cdot 5 =$
$5 \cdot 6 =$
$5 \cdot 7 =$
$5 \cdot 8 =$

83.
$5 \cdot 9 =$
$5 \cdot 10 =$
$1 \cdot 5 =$
$2 \cdot 5 =$

84.
$3 \cdot 5 =$
$4 \cdot 5 =$
$5 \cdot 5 =$
$6 \cdot 5 =$

85.
$7 \cdot 5 =$
$8 \cdot 5 =$
$9 \cdot 5 =$
$10 \cdot 5 =$

86.
$11 \cdot 5 =$
$12 \cdot 5 =$
$13 \cdot 5 =$
$14 \cdot 5 =$

87.
$15 \cdot 5 =$
$16 \cdot 5 =$
$17 \cdot 5 =$
$18 \cdot 5 =$

88.
$19 \cdot 5 =$
$20 \cdot 5 =$
$5 \cdot 11 =$
$5 \cdot 12 =$

89.
$5 \cdot 13 =$
$5 \cdot 14 =$
$5 \cdot 15 =$
$5 \cdot 16 =$

90.
$5 \cdot 17 =$
$5 \cdot 18 =$
$5 \cdot 19 =$
$5 \cdot 20 =$

91.
10
$\cdot 2$
$: 5$
$\cdot 3$

92.
12
$\cdot 2$
-4
$: 4$

93.
10
-2
$\cdot 2$
$: 8$

94.
4
$\cdot 10$
$+5$
$: 5$

95.
2
$\cdot 9$
$+27$
$: 9$

96.
5
$\cdot 12$
-30
$: 3$

97.
10
$\cdot 4$
$: 8$
$\cdot 2$

ÜKS KORD VÄHEM KUI 10 KORDA

1. «Kas tahad, ma õpetan sulle, kuidas 9-ga korrutamine jääb hõlpsasti meelde?» ütles Vello. «Õpeta!» nõustus Kaljo. «Kui palju on $10 \cdot 4$?» küsis Vello. Kui palju see on?

2. «$9 \cdot 4$ on üks neli vähem kui $10 \cdot 4$,» selgitas Vello. «See on ju siis 40—4,» vastas Kaljo. Kui palju on $9 \cdot 4$?

3. «Niisamuti võime leida korrutise $9 \cdot 6$, mis on üks kuus vähem kui $10 \cdot 6$,» jätkas Vello. «See on ju siis 60—6,» taipas Kaljo. Kui palju on $9 \cdot 6$?

4. «Aga kui palju on $9 \cdot 7$?» küsis nüüd Vello. «See peaks olema siis 70—7 ja $9 \cdot 8$ peaks olema 80—8», selgitas Kaljo õhinaga. Kui palju on $9 \cdot 7$; $9 \cdot 8$?

5. «See on tõepoolest kerge!» hüüdis Kaljo. «Aga kui palju on $7 \cdot 9$?» küsis Kaljo Vellolt. «Kas sa siis ei tea! $7 \cdot 9$ on ju niisama palju kui $9 \cdot 7$,» vastas Vello. Kui palju on $7 \cdot 9$; $8 \cdot 9$?

6. Sai maksab 9 kopikat. Mitu kopikat tuleb maksta 7 niisuguse saia eest? 8 saia eest?

7. Sovhoosi uuel laudal on 9 akent, igal aknal 9 ruutu. Nende akende klaasimiseks oli juba valmis lõigatud 50 ruutu. Mitu ruutu tuli veel lõigata?

8. Mitu palki võib ära vedada 5 koormaga, kui igasse koormasse panna 9 palki?

9. Riidas oli 80 latti. Sealt viidi ära 7 koormat latte, iga koormaga 9 latti. Mitu latti viidi ära? Mitu latti jäi veel riita?

10. Kauplusest müüdi päeva jooksul 9 kandekotti. Mitu rubla saadi nende eest raha, kui üks kandekott maksis 8 rubla?

11. 9 päeva jooksul toodi koolile iga päev 7 koormat puid. Mitu koormat puid toodi koolile?

12. Tislerid tegid koolile toole. Nad jõudsid teha 10 tooli päevas. Mitu tooli tegid tislerid 9 päevaga?

13. Kooli aias kasvab 9 rida õunapuid, igas reas 8 puud. Mitu õunapuud kasvab kooli aias?

14. Kooperatiivile toodi 9 koormat kaupa, igas koormas oli 6 suurt kasti. Mitu kasti kaupa toodi kooperatiivile?

15.	**16.**	**17.**	**18.**
2 · 9 =	9 · 7 =	3 · 9 =	9 · 2 =
9 · 3 =	10 · 9 =	9 · 8 =	5 · 9 =
9 · 6 =	9 · 4 =	1 · 9 =	9 · 9 =
8 · 9 =	6 · 9 =	9 · 5 =	9 · 1 =

19.	**20.**	**21.**	**22.**
7 · 9 =	9 · 5 =	9 · 2 =	9 · 3 =
9 · 10 =	8 · 9 =	6 · 9 =	5 · 9 =
4 · 9 =	9 · 7 =	9 · 4 =	9 · 8 =
9 · 9 =	4 · 9 =	7 · 9 =	9 · 6 =

23.	**24.**	**25.**	**26.**
1 · 9 =	9 · 3 =	6 · 9 =	2 · 9 =
9 · 9 =	9 · 10 =	9 · 8 =	9 · 4 =
4 · 9 =	9 · 7 =	9 · 4 =	8 · 9 =
2 · 9 =	3 · 9 =	10 · 9 =	9 · 7 =

27.	**28.**	**29.**
9 · 10 − 42 =	9 · 2 + 15 =	1 · 9 + 91 =
2 · 9 + 37 =	9 · 9 − 45 =	8 · 9 − 35 =
9 · 7 − 25 =	9 · 4 + 56 =	9 · 3 + 46 =
3 · 9 + 38 =	10 · 9 − 73 =	9 · 9 − 54 =

30.
$7 \cdot 9 - 18 =$
$9 \cdot 1 + 54 =$
$9 \cdot 8 - 34 =$
$4 \cdot 9 + 57 =$

31.
$5 \cdot 9 + 48 =$
$9 \cdot 6 - 17 =$
$7 \cdot 9 + 18 =$
$6 \cdot 9 - 26 =$

32.
$9 \cdot 5 - 17 =$
$3 \cdot 9 + 38 =$
$9 \cdot 8 - 46 =$
$2 \cdot 9 + 15 =$

33.
$9 \cdot 3 + 35 =$
$9 \cdot 9 - 56 =$
$9 \cdot 4 + 49 =$
$10 \cdot 9 - 68 =$

34.
$8 \cdot 9 - 14 =$
$4 \cdot 9 + 58 =$
$9 \cdot 7 - 28 =$
$5 \cdot 9 + 16 =$

35.
$7 \cdot 9 - 35 =$
$6 \cdot 9 + 27 =$
$9 \cdot 6 - 27 =$
$8 \cdot 9 + 28 =$

36.
3
$\cdot 9$
-2
$: 5$

37.
5
$: 8$
-5
$: 7$

38.
5
$+3$
$\cdot 9$
-2

39.
70
$: 10$
$+2$
$\cdot 3$

40.
27
$+3$
$: 6$
$\cdot 9$

41.
45
$+5$
$: 5$
$\cdot 3$

42.
30
$: 3$
-1
$\cdot 9$

43.
81
$+9$
$: 3$
$: 10$

44. Kooliaias kasvab 72 ploomipuud 9 reas, igas reas ühepalju. Mitu ploomipuud kasvab igas reas?

45. Harjutus 45 : 9 lahenda nii, et proovi, mitu korda 9 on 45. Kui palju see on?

46. Harjutus 63 : 7 lahenda nii, et proovi, mitu korda 7 on 63. Kui palju see on?

47. Ülo jooksis 9 sekundiga 45 m. Mitu meetrit jooksis Ülo sekundis? Mitu meetrit suudab Ülo joosta 10 sekundiga?

48. Kooli internaadile osteti 8 ühehinnalist vaipa ning maksti nende eest 72 rubla. Mitu vaipa osteti? Mitu sellist vaipa saaks osta 45 rubla eest?

49. Mitu koormat saab 45-st ühesuurusest kaubakastist, kui ühte koormasse mahub 9 niisugust kasti?

50. Mitu telki saab teha 63 m riidest, kui ühe telgi jaoks läheb 9 m riiet?

51. Mitu pudelikest kontoriliimi saab 36 kopika eest, kui üks pudelike maksab 9 kopikat?

52. Mitu rubla maksis riide meeter, kui 6 m eest maksti 54 rubla?

53. Mitu meetrit riiet saab 63 rubla eest, kui üks meeter maksab 7 rubla?

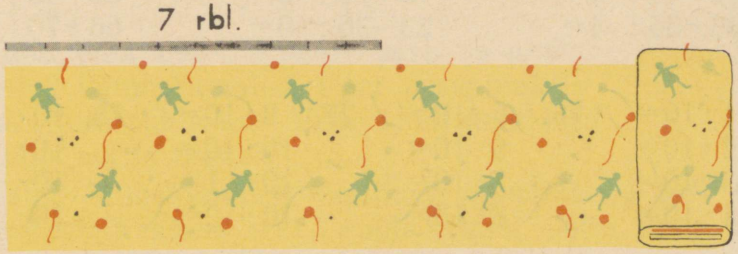

54. 9 : 9 =	**55.** 18 : 9 =	**56.** 72 : 8 =	**57.** 27 : 3 =
45 : 9 =	81 : 9 =	36 : 9 =	90 : 10 =
63 : 7 =	9 : 1 =	18 : 2 =	27 : 9 =
90 : 9 =	54 : 6 =	45 : 5 =	54 : 9 =
58. 63 : 9 =	**59.** 9 : 1 =	**60.** 18 : 2 =	**61.** 72 : 9 =
36 : 4 =	54 : 9 =	36 : 4 =	18 : 9 =
72 : 9 =	63 : 7 =	9 : 9 =	81 : 9 =
90 : 9 =	27 : 3 =	63 : 9 =	90 : 10 =
62. 72 : 8 =	**63.** 45 : 9 =	**64.** 27 : 3 =	**65.** 72 : 9 =
27 : 9 =	54 : 6 =	45 : 5 =	54 : 6 =
45 : 5 =	90 : 10 =	81 : 9 =	36 : 4 =
36 : 9 =	63 : 9 =	36 : 4 =	63 : 7 =
66. 32—72 : 8 =	**67.** 23—27 : 3 =	**68.** 15—72 : 8 =	
56+45 : 9 =	68+18 : 2 =	36+63 : 7 =	
41—36 : 9 =	72—90 : 9 =	51—63 : 9 =	
78+54 : 9 =	83+81 : 9 =	75+72 : 9 =	

69. 100—52 : 2=
88+90 : 10=
37—54 : 3=
91+54 : 6=

70. 22—54 : 9=
39+72 : 2=
12—45 : 9=
66+81 : 3=

71. 85—90 : 9=
78+45 : 5=
62—96 : 3=
58+36 : 4=

72. 11—18 : 9=
99+ 9 : 9=
15— 9 : 1=
86+36 : 4=

73. 56+72 : 3=
87—36 : 4=
15+78 : 2=
23—36 : 9=

74. 33—81 : 9=
48+85 : 5=
52—45 : 9=
66+70 : 5=

75. 1 · 10=
2 · 10=
3 · 10=
4 · 10=

76. 5 · 10=
6 · 10=
7 · 10=
8 · 10=

77. 9 · 10=
10 · 10=
10 · 1=
10 · 2=

78. 10 · 3=
10 · 4=
10 · 5=
10 · 6=

79. 10 · 7=
10 · 8=
10 · 9=
10 · 10=

80. 1 · 9=
2 · 9=
3 · 9=
4 · 9=

81. 5 · 9=
6 · 9=
7 · 9=
8 · 9=

82. 9 · 9=
10 · 9=
9 · 1=
9 · 2=

83. 9 · 3=
9 · 4=
9 · 5=
9 · 6=

84. 9 · 7=
9 · 8=
9 · 9=
9 · 10=

85. 3 · 9=
9 · 7=
5 · 9=
9 · 9=

86. 9 · 4=
6 · 9=
9 · 8=
7 · 9=

87. 2
· 9
+9
: 3

88. 9
· 5
—9
: 4

89. 9
· 6
—4
: 10

90. 5
+4
· 8
: 2

91. 36
—6
: 2
+6

92. 21
: 3
· 9
+2

93. 65
: 5
+2
: 3

94. 5
· 9
—25
: 10

KAUPLUSES

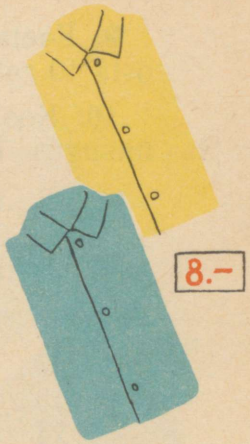

1. Ema ostis isale 2 päevasärki ja andis kassasse 25-rublalise. Päevasärk maksis 8 rubla? Mitu rubla tuli emal maksta? Mitu rubla sai ta tagasi?

2. Vihmamantel maksab 12 rubla. Mitu rubla tuleb maksta 2 niisuguse vihmamantli eest?

3. Vello ema ostis 3 paari pesu ja andis kassasse 2 kümnerublalist. Paar pesu maksis 6 rubla. Mitu rubla tuli Vello emal maksta? Mitu rubla sai ta tagasi?

4. Osteti 3 ühehinnalist poisikese ülikonda ja anti kassasse 50-rublaline. Kassast anti 2 rubla tagasi. Mitu rubla maksti 3 ülikonna eest? Mitu rubla maksis üks ülikond?

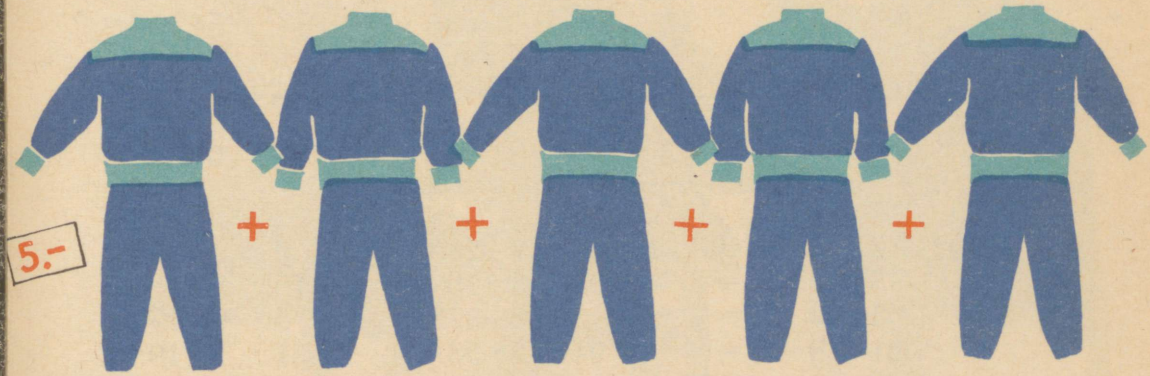

5. Koolilapse treeningülikond maksab 5 rubla. Mitu rubla tuleb maksta 5 niisuguse ülikonna eest?

6. Täiskasvanu treeningülikond maksab 9 rubla. Mitu niisugust ülikonda saab osta 36 rubla eest?

7. Mitu rubla tuleb maksta 5 paari nahkkinnaste eest, kui üks paar niisuguseid kindaid maksab 7 rubla?

8. Kahe mantli eest maksti 64 rubla. Mitu rubla maksab üks niisugune mantel?

9. Kaelasall maksab 4 rubla. Mitu niisugust kaelasalli saab osta 40 rubla eest? 36 rubla eest?

10. Koolikleit maksab 12 rubla. Mitu rubla tuleb maksta 4 niisuguse kleidi eest?

11.
$2 \cdot 14 =$
$3 \cdot 27 =$
$5 \cdot 19 =$
$9 \cdot 6 =$

12.
$45 : 3 =$
$72 : 2 =$
$54 : 6 =$
$75 : 5 =$

13.
$9 \cdot 9 =$
$18 \cdot 2 =$
$15 \cdot 3 =$
$17 \cdot 5 =$

14.
$36 : 3 =$
$58 : 2 =$
$60 : 5 =$
$63 : 9 =$

15.
$27 : 9 =$
$48 : 2 =$
$24 : 3 =$
$35 : 7 =$

16.
$14 \cdot 5 =$
$2 \cdot 17 =$
$9 \cdot 8 =$
$24 \cdot 3 =$

17.
$72 : 8 =$
$18 : 9 =$
$96 : 2 =$
$75 : 3 =$

18.
$12 \cdot 2 =$
$9 \cdot 5 =$
$4 \cdot 9 =$
$25 \cdot 3 =$

19.
$7 \cdot 5 =$
$3 \cdot 9 =$
$47 \cdot 2 =$
$18 \cdot 3 =$

20.
$54 : 2 =$
$85 : 5 =$
$72 : 9 =$
$18 : 6 =$

21.
$8 \cdot 5 =$
$9 \cdot 7 =$
$33 \cdot 3 =$
$36 \cdot 2 =$

22.
$76 : 2 =$
$21 : 3 =$
$70 : 5 =$
$54 : 9 =$

23.
$76 : 2 =$
$95 : 5 =$
$45 : 9 =$
$72 : 3 =$

24.
$2 \cdot 19 =$
$5 \cdot 16 =$
$3 \cdot 29 =$
$9 \cdot 2 =$

25.
$30 : 5 =$
$36 : 9 =$
$16 : 8 =$
$84 : 3 =$

26.
$15 \cdot 5 =$
$3 \cdot 9 =$
$38 \cdot 2 =$
$3 \cdot 19 =$

27.
$2 \cdot 48 - 59 =$
$48 : 3 + 18 =$
$3 \cdot 24 - 25 =$
$81 : 9 + 37 =$

28.
$5 \cdot 17 - 28 =$
$95 : 5 + 15 =$
$2 \cdot 38 - 37 =$
$94 : 2 + 53 =$

29.
$9 \cdot 9 - 35 =$
$75 : 3 + 18 =$
$5 \cdot 9 - 17 =$
$37 \cdot 2 + 19 =$

30.
54
: 9
+ 2
· 3

31.
24
: 8
− 1
· 15

32.
30
· 3
+ 10
: 2

33.
50
: 2
− 5
: 10

34.
2
· 9
· 3
− 4

35.
50
: 5
· 9
: 2

36.
45
: 3
− 2
· 2

37.
26
− 10
· 3
+ 6

SÖÖKLAS

1. Söökla iga laua ümber mahub istuma 4 inimest. Mitu inimest on sööklas, kui kaetud on 2; 3; 4 lauda?

2. Virve valmistas endale juuresoleva joonise ja arvutas nii:

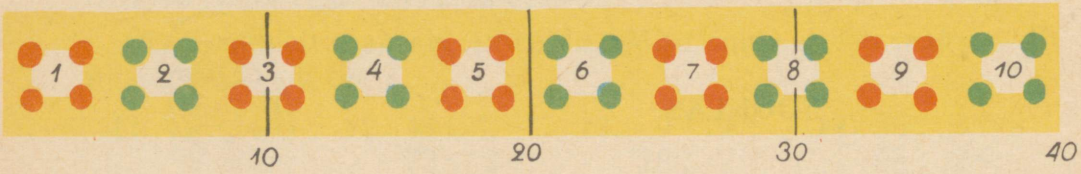

$4+4=$
$4+4+4=$
$4+4+4+4=$
. . . . . .

$2 \cdot 4=$
$3 \cdot 4=$
$4 \cdot 4=$
. . . .

Jätka arvutamist kuni $10 \cdot 4$-ni.

3. Kui palju on $2 \cdot 4$? $3 \cdot 4$? $10 \cdot 4$ ehk $4 \cdot 10$?

4. Kuidas me varem arvutasime, kui palju on $5 \cdot 4$ ehk $4 \cdot 5$? Kuidas me varem arvutasime, kui palju on $9 \cdot 4$?

5. Kuidas saab hõlpsasti teada, kui palju on $4 \cdot 4$, teades, et $5 \cdot 4=20$?

6. Kuidas saab hõlpsasti teada, kui palju on $6 \cdot 4$; $7 \cdot 4$, teades, et $5 \cdot 4=20$?

7. Sööklas on lauad asetatud nelja ritta, igas reas 10 lauda. Mitu lauda on sööklas?

8. Söökla esimeses laudade reas istuvad kõigi 10 laua ümber 4 inimest. Mitu inimest istuvad esimeses reas?

9. Söökla teises laudade reas on 2 lauda tühjad, ülejäänud 8 laua ümber istuvad aga inimesed, iga laua ümber 4 inimest. Mitu inimest istuvad teises reas?

10. Söökla kolmandas laudade reas istuvad 8 laua ümber inimesed, iga laua ümber 4 inimest, ühe laua ümber aga ainult 3 inimest. Mitu inimest istuvad kolmandas reas?

11. Äärmises aknapoolses laudade reas on sööjaid ainult 4 laua ümber, iga laua ümber 4 inimest. Mitu inimest istuvad aknapoolses reas?

*

12. Kooli töökojas valmistati taburette. Mitu jalga peab tegema 6; 7; 8; 9; 10 tabureti jaoks?

13. Poisikese pluus maksis 4 rubla. Mitu rubla tuleb maksta 6 niisuguse pluusi eest? 7 pluusi eest? 9 pluusi eest? 4 pluusi eest?

14. Ühe vihiku valmistamiseks kulub 4 poognat paberit. Mitu poognat paberit kulub 10 niisuguse vihiku valmistamiseks? 8 vihiku valmistamiseks?

15. Pioneerid läksid rongkäigule 4-kaupa reas. Mitu pioneeri läks rongkäigule, kui pioneere oli 9 rida ja peale selle veel 2 lipukandjat, kes sammusid teiste ees?

16. 7 ostjat ostsid igaüks 4 m riiet. Arvuta.

17. Paberivabrik tootis 4 vagunit paberit nädalas. Mitu vagunit paberit tootis paberivabrik 6 nädalaga?

18. Paar villaseid meeste sokke maksab 4 rubla. Mitu rubla tuleb maksta 9 paari niisuguste sokkide eest?

19.	1 · 4=	**20.** 9 · 4=	**21.** 2 · 4=	**22.** 3 · 4=
	10 · 4=	4 · 4=	4 · 2=	4 · 3=
	5 · 4=	3 · 4=	8 · 4=	5 · 4=
	2 · 4=	8 · 4=	4 · 8=	4 · 5=
23.	10 · 4=	**24.** 6 · 4=	**25.** 4 · 1=	**26.** 4 · 4=
	4 · 10=	8 · 4=	4 · 3=	4 · 7=
	7 · 4=	4 · 9=	4 · 5=	4 · 9=
	4 · 7=	4 · 7=	4 · 2=	4 · 6=
27.	1 · 4=	**28.** 6 · 4=	**29.** 3 · 4=	**30.** 8 · 4=
	7 · 4=	2 · 4=	10 · 4=	4 · 7=
	4 · 4=	8 · 4=	9 · 4=	6 · 4=
	9 · 4=	5 · 4=	7 · 4=	4 · 5=

31.	7 · 4+25=	**32.** 9 · 4—19=	**33.** 6 · 4+56=
	4 · 1+38=	3 · 4+88=	10 · 4—13=
	5 · 4+17=	4 · 4— 8=	4 · 9+47=
	8 · 4—15=	2 · 4+56=	4 · 7—12=

34. 100 − 4 · 4 =
35 + 6 · 4 =
52 − 2 · 4 =
48 + 4 · 3 =

35 67 + 5 · 4 =
71 − 4 · 7 =
26 + 9 · 4 =
81 − 4 · 8 =

36. 60 + 10 · 4 =
15 − 4 · 2 =
39 + 3 · 4 =
92 − 4 · 4 =

37. 24 + 4 · 9 =
52 − 7 · 4 =
37 + 4 · 4 =
83 − 4 · 6 =

38. 45 + 9 · 4 =
93 − 5 · 4 =
59 + 8 · 4 =
73 − 4 · 7 =

39. 69 + 2 · 4 =
84 − 4 · 5 =
19 + 3 · 4 =
52 − 4 · 4 =

40. 5 · 4 + 5 · 3

41. 75 − 5 : 5 · 2

42. 28 + 8 : 4 · 2

43. 18 + 2 : 5 · 7

44. 28 + 7 : 5 : 3

45. 10 · 9 − 6 : 2

46. 42 + 3 : 9 · 4

47. 20 : 5 + 11 : 3

48. Söökla saalis on 40 lauda asetatud 4 ritta, igasse ritta ühepalju. Mitu lauda on igas reas?

49. Harjutus 36 : 4 lahenda nii, et proovi, mitu korda 4 on 36. Kui palju see on? Jaga samal viisil 24 : 4; 32 : 4.

50. Poisikese pluus maksab 4 rubla. Mitu niisugust pluusi saab 16 rubla eest? 24 rubla eest? 28 rubla eest?

51. Paberivabrik tootis nädalas 4 vagunit paberit. Mitme nädalaga toodab vabrik 20 vagunit paberit? 32 vagunit paberit? 40 vagunit paberit?

52. Ühe vihiku valmistamiseks kulub 4 poognat paberit. Mitu vihikut saab valmistada 12; 16; 28 poognast paberist?

53. 36 pioneeri läksid 4-kaupa reas rongkäigule. Mitu rida oli rongkäigus pioneere?

54. Kangas on 28 m riiet. Mitmele ostjale jätkub sellest riidest, kui igale ostjale müüa 4 m?

55. Traktoritehas valmistas päevas 4 traktorit. Mitme päevaga valmistab see tehas 28 traktorit?

56. Koosta ülesanne, kus 36 tuleb jagada 4-ga.

57.
$4 \cdot 4 =$
$16 : 4 =$
$3 \cdot 4 =$
$12 : 4 =$

58.
$12 : 3 =$
$2 \cdot 4 =$
$8 : 4 =$
$8 : 2 =$

59.
$1 \cdot 4 =$
$4 : 4 =$
$4 : 1 =$
$4 \cdot 5 =$

60.
$20 : 4 =$
$20 : 5 =$
$9 \cdot 4 =$
$36 : 4 =$

61.
$36 : 9 =$
$6 \cdot 4 =$
$24 : 4 =$
$24 : 6 =$

62.
$10 \cdot 4 =$
$40 : 10 =$
$40 : 4 =$
$7 \cdot 4 =$

63.
$28 : 4 =$
$28 : 7 =$
$8 \cdot 4 =$
$32 : 4 =$

64.
$32 : 8 =$
$12 : 4 =$
$20 : 5 =$
$4 : 1 =$

65.
$8 : 4 =$
$28 : 7 =$
$40 : 10 =$
$12 : 3 =$

66.
$24 : 6 =$
$4 : 4 =$
$36 : 9 =$
$20 : 4 =$

76.
$8 : 2 =$
$4 : 1 =$
$28 : 4 =$
$32 : 8 =$

68.
$12 : 4 =$
$20 : 5 =$
$24 : 4 =$
$32 : 4 =$

69.
$36 : 4 =$
$16 : 4 =$
$40 : 4 =$
$28 : 4 =$

70.
$32 : 8 =$
$20 : 5 =$
$28 : 7 =$
$12 : 4 =$

71.
$24 : 6 =$
$36 : 4 =$
$24 : 4 =$
$36 : 9 =$

72.
$20 : 4 =$
$16 : 4 =$
$32 : 4 =$
$40 : 10 =$

73.
$8 \cdot 4 - 15 =$
$24 : 4 + 56 =$
$6 \cdot 4 - 17 =$
$28 : 4 + 36 =$

74.
$43 - 9 \cdot 4 =$
$28 + 32 : 4 =$
$64 - 9 \cdot 4 =$
$87 + 24 : 4 =$

75.
$32 - 4 \cdot 4 =$
$59 + 20 : 4 =$
$41 - 8 \cdot 4 =$
$78 + 32 : 4 =$

76.
$28 + 9 \cdot 4 =$
$72 - 28 : 4 =$
$15 + 4 \cdot 4 =$
$43 - 32 : 4 =$

77.
$7 \cdot 4 - 15 =$
$36 : 4 + 54 =$
$8 \cdot 4 - 18 =$
$24 : 4 + 64 =$

78.
$85 - 9 \cdot 4 =$
$27 + 6 \cdot 4 =$
$41 - 18 : 3 =$
$58 + 28 : 4 =$

79.
4
$\cdot 8$
-7
$: 5$

80.
5
$\cdot 4$
$+12$
$: 4$

81.
8
$+7$
$\cdot 2$
-2

82.
28
$: 4$
$\cdot 3$
$+9$

83.	84.	85.	86.
30	40	36	48
·3	:4	:4	:3
:2	+2	·5	:4
−5	·3	+3	·1

ÕMBLUSVABRIKUS

1. Õmblusvabriku ühes ruumis on üles seatud neli rida õmblusmasinaid, igas reas 24 masinat. Mitu õmblusmasinat on selles ruumis?

2. Harjutus 4 · 23 lahenda nii:

$$4 \cdot 20 = 80; \quad 4 \cdot 3 = 12; \quad 80 + 12 = 92$$

Korruta selle eeskujul 4 · 18; 4 · 25; 4 · 17.

3. Õmblejad töötavad õmblusvabriku tööruumis 4 reas, igas reas 4 brigaadi. Mitu brigaadi töötab selles ruumis?

4. 4 brigaadi õmblevad tütarlaste koolikleite. Iga brigaad õmbleb päevas 18 kleiti. Mitu kleiti õmblevad päevas kõik 4 brigaadi kokku?

5. 4 brigaadi õmblevad poiste kooliülikondi Iga brigaad õmbleb päevas 15 ülikonda. Mitu ülikonda õmblevad päevas kõik 4 brigaadi kokku?

6. 4 brigaadi õmblevad töökitleid. Iga brigaad õmbleb päevas 20 kitlit. Mitu kitlit õmblevad päevas 4 brigaadi kokku?

7. Iga kitli õmblemiseks kulub 4 m riiet. Mitu meetrit riiet kulub 15; 20; 25 kitli õmblemiseks?

8. Harjutus 17 · 4 lahenda nii, et võta 17 · 4 asemel 4 · 17, sest 4 · 17 on niisama palju kui 17 · 4. Kui palju see on?

9. Mitu meetrit riiet kulub 14; 16; 19; 22 koolikleidi õmblemiseks, kui igasse kleiti läheb 3 m riiet?

10. Mitu meetrit riiet kulub 17; 18; 24 täiskasvanu kleidi õmblemiseks, kui igasse kleiti läheb 4 m riiet?

*

11. Kooli einelauas kulub keskmiselt 4 kg suhkrut päevas. Mitu kilogrammi suhkrut kulub selles einelauas 18; 20; 24 päevaga?

12. Aias kasvab 4 rida õunapuid, igas reas 23 puud. Mitu õunapuud kasvab selles aias?

13. Kaupluses on 4 karpi pliiatsikumme, igas karbis 24 kummi. Mitu pliiatsikummi on kaupluses?

14. Koolile osteti 4 karpi pliiatseid, igas karbis 20 pliiatsit. Mitu pliiatsit osteti?

15. Mitu rubla maksavad 18 paari kindaid, kui üks paar niisuguseid kindaid maksab 4 rubla?

16. Koosta ülesanne, kus 17 tuleb korrutada 4-ga.

17. $4 \cdot 11 =$	**18.** $4 \cdot 15 =$	**19.** $4 \cdot 12 =$	**20.** $4 \cdot 16 =$
$4 \cdot 10 =$	$4 \cdot 20 =$	$4 \cdot 23 =$	$4 \cdot 21 =$
$4 \cdot 24 =$	$4 \cdot 13 =$	$4 \cdot 14 =$	$4 \cdot 18 =$
$4 \cdot 17 =$	$4 \cdot 25 =$	$4 \cdot 22 =$	$4 \cdot 15 =$
21. $4 \cdot 19 =$	**22.** $4 \cdot 14 =$	**23.** $4 \cdot 12 =$	**24.** $4 \cdot 17 =$
$11 \cdot 4 =$	$16 \cdot 4 =$	$23 \cdot 4 =$	$22 \cdot 4 =$
$4 \cdot 24 =$	$4 \cdot 19 =$	$4 \cdot 25 =$	$4 \cdot 11 =$
$18 \cdot 4 =$	$25 \cdot 4 =$	$20 \cdot 4 =$	$24 \cdot 4 =$
25. $4 \cdot 13 =$	**26.** $4 \cdot 15 =$	**27.** $4 \cdot 16 =$	**28.** $4 \cdot 20 =$
$21 \cdot 4 =$	$13 \cdot 4 =$	$14 \cdot 4 =$	$15 \cdot 4 =$
$4 \cdot 22 =$	$4 \cdot 18 =$	$4 \cdot 21 =$	$4 \cdot 23 =$
$12 \cdot 4 =$	$19 \cdot 4 =$	$17 \cdot 4 =$	$25 \cdot 4 =$
29. $4 \cdot 15 - 48 =$	**30.** $4 \cdot 23 - 54 =$	**31.** $4 \cdot 24 - 38 =$	
$19 \cdot 4 + 16 =$	$18 \cdot 4 + 28 =$	$19 \cdot 4 + 24 =$	
$4 \cdot 25 - 23 =$	$21 \cdot 4 - 45 =$	$4 \cdot 17 - 25 =$	
$17 \cdot 4 + 25 =$	$4 \cdot 12 + 34 =$	$13 \cdot 4 + 12 =$	
32. $11 \cdot 4 - 28 =$	**33.** $25 \cdot 4 - 76 =$	**34.** $18 \cdot 4 - 38 =$	
$4 \cdot 22 + 12 =$	$4 \cdot 16 + 18 =$	$4 \cdot 14 + 17 =$	
$14 \cdot 4 - 39 =$	$24 \cdot 4 - 39 =$	$13 \cdot 4 - 24 =$	
$4 \cdot 19 + 15 =$	$4 \cdot 17 + 27 =$	$4 \cdot 19 + 19 =$	

35.	36.	37.	38.
15	25	40	50
·4	·4	:5	−5
−10	−20	+2	·2
:2	:2	·5	:9

39.	40.	41.	42.
10	8	5	36
+8	·4	+13	−1
·4	+3	·4	·2
:9	:7	:2	−55

43. Õmblusvabriku õmblusruumis on 72 õmblusmasinat 4 reas, igas reas ühepalju. Mitu masinat on igas reas?

44. Harjutus 76 : 4 lahenda nii:

40 : 4 = 10; 36 : 4 = 9; 10 + 9 = 19.

Jaga samal viisil: 56 : 4; 60 : 4; 68 : 4.

45. 4 õmblejate brigaadi õmblevad päevas 64 mantlit, iga brigaad ühepalju. Mitu mantlit õmbleb üks brigaad päevas?

46. 4 õmblejate brigaadi õmblevad päevas 72 ülikonda, iga brigaad ühepalju. Mitu ülikonda õmbleb üks brigaad päevas?

47. Mitu kleiti saab õmmelda 56 m riidest, kui ühte keiti läheb 4 m riiet?

48. Mitu töökitlit saab õmmelda 60 m riidest, kui ühe kitli õmblemiseks kulub 4 m riiet?

49. Kingseppade töökojas valmistati 4 päevaga 56 paari tänavakingi. Mitu paari tänavakingi valmistas see töökoda keskmiselt päevas?

50. 4 m riide eest maksti 52 rubla. Mitu rubla maksab 1 m seda riiet?

51. Jalgrattur sõitis 4 tunniga 64 km. Mitu kilomeetrit sõitis jalgrattur keskmiselt tunnis?

52. 4 töölise vahel jaotati võrdselt 8 kümnerublalist ehk 80 rubla. Mitu rubla sai iga tööline?

53. Harjutus 92 : 4 lahenda nii:

80 : 4=20;	12 : 4=3;	20+3=23.

54. Koolile osteti 4 voodit. Voodite ostmiseks oli ette nähtud 100 rubla, kuid sellest jäi järele 4 rubla. Mitu rubla maksid voodid? Mitu rubla maksis üks voodi?

55. 100 l piima jaotati võrdselt 4 nõusse. Mitu liitrit pandi igasse nõusse?

56. 4 üheraskust kaubakasti kaalusid kokku 92 kg. Mitu kilogrammi kaalus üks kast?

57. 88 m vahariiet lõigati 4 m pikkusteks tükkideks. Mitu tükki saadi?

58. Koosta ülesanne, kus 84 tuleb jagada 4-ga.

59.	**60.**	**61.**	**62.**
40 : 4=	44 : 4=	56 : 4=	64 : 4=
80 : 4=	88 : 4=	96 : 4=	72 : 4=
48 : 4=	52 : 4=	60 : 4=	68 : 4=
84 : 4=	92 : 4=	100 : 4=	76 : 4=

63.	**64.**	**65.**	**66.**
98 : 2=	84 : 4=	52 : 4=	48 : 4=
100 : 4=	84 : 3=	81 : 3=	51 : 3=
75 : 3=	60 : 4=	96 : 4=	88 : 4=
56 : 4=	70 : 2=	96 : 2=	88 : 2=

67.	**68.**	**69.**	**70.**
92 : 4=	64 : 4=	68 : 4=	72 : 4=
92 : 2=	60 : 3=	69 : 3=	72 : 3=
40 : 4=	80 : 4=	76 : 4=	68 : 4=
54 : 3=	80 : 2=	76 : 2=	72 : 2=

71. 35+ 51 : 3=
60— 48 : 4=
19+ 88 : 4=
85— 96 : 2=

72. 56+88 : 2=
41—52 : 4=
35+81 : 3=
62—96 : 4=

73. 63—84 : 3=
59+84 : 4=
70—60 : 4=
48+70 : 2=

74. 25+ 98 : 2=
52—100 : 4=
76+ 56 : 4=
42— 54 : 3=

75. 58+72 : 2=
81—72 · 3=
37+72 : 4=
43—76 : 4=

76. 92—92 : 2=
77+92 : 4=
32—64 : 4=
58+60 : 4=

77. 1 · 4=
2 · 4=
3 · 4=
4 · 4=

78. 5 · 4=
6 · 4=
7 · 4=
8 · 4=

79. 9 · 4=
10 · 4=
4 · 1=
4 · 2=

80. 4 · 3=
4 · 4=
4 · 5=
4 · 6=

81. 4 · 7=
4 · 8=
4 · 1=
4 · 10=

82. 4 · 15=
4 · 18=
4 · 16=
4 · 19=

83. 4 · 20=
4 · 25=
4 · 23=
4 · 24=

84. 56 : 4=
64 : 4=
92 : 4=
96 : 4=

85. 15
· 4
— 4
: 4

86. 14
+ 3
· 4
+ 2

87. 70
10
· 4
+ 2

88 30
— 2
: 4
· 5

89. 35
+ 1
: 4
· 8

90. 72
: 4
+ 2
· 4

91. 80
: 4
+ 5
· 4

92. 100
— 4
: 4
— 9

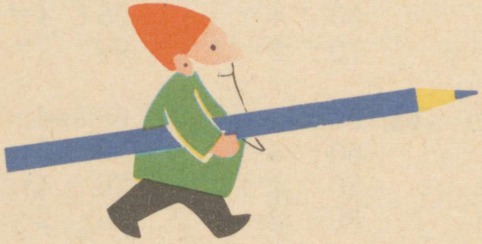

JOONISTAMAS

1. Ema kinkis oma 3 lapsele Reedale, Vellole ja Kaljule igaühele karbi värvipliiatseid. Igas karbis oli 6 pliiatsit. Mitu pliiatsit oli 3 karbis kokku?

2. Reet tahtis teada, mitu pliiatsit on 4; 5; 6 niisuguses karbis. Ta tegi endale juuresoleva joonise ja arvutas nii:

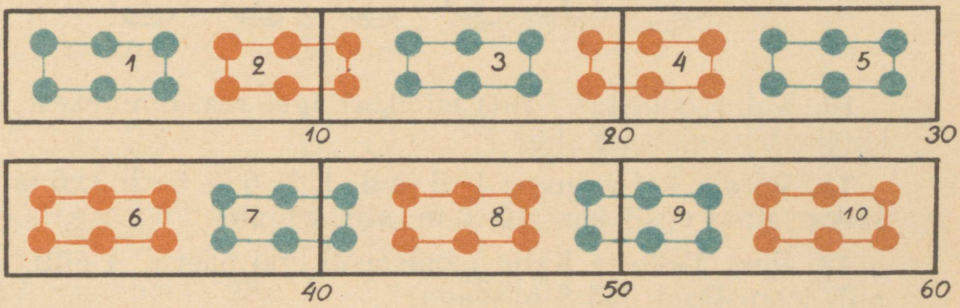

$6+6=$
$6+6+6=$
$6+6+6+6=$
. . . . . .

$2 \cdot 6=$
$3 \cdot 6=$
$4 \cdot 6=$
. . . .

Jätka arvutamist kuni $10 \cdot 6$-ni.

3. Kui palju on $2 \cdot 6$? $3 \cdot 6$? $4 \cdot 6$ ehk $6 \cdot 4$? $10 \cdot 6$ ehk $6 \cdot 10$?

4. Kuidas me varem arvutasime, kui palju on $5 \cdot 6$ ehk $6 \cdot 5$? Kuidas me varem arvutasime, kui palju on $9 \cdot 6$?

5. Kuidas saab hõlpsasti teada, kui palju on $4 \cdot 6$, kui tean, et $5 \cdot 6=30$?

6. Kuidas saab hõlpsasti teada, kui palju on $6 \cdot 6$; $7 \cdot 6$, kui tean, et $5 \cdot 6=30$?

7. Kuidas saab hõlpsasti teada, kui palju on $8 \cdot 6$, kui tean, et $5 \cdot 6 = 30$ ja $3 \cdot 6 = 18$?

8. Kuidas saab veel teada, kui palju on $8 \cdot 6$?

9. Vello joonistas 4 rida kassikesi, igas reas 6 kassikest. Mitu kassikest joonistas Vello?

10. Kalju joonistas 7 rida hiirekesi, igas reas 6 hiirekest. Mitu hiirekest joonistas Kalju?

11. Võrdle, kui palju on $1 \cdot 6$ ja $6 \cdot 1$; $2 \cdot 6$ ja $6 \cdot 2$; $3 \cdot 6$ ja $6 \cdot 3$. Jätka samal viisil kuni $10 \cdot 6$-ni. Mis selgub?

12. Reet, Vello ja Kalju joonistasid igal päeval 4 pilti. Mitu pilti joonistasid nad 6 päevaga?

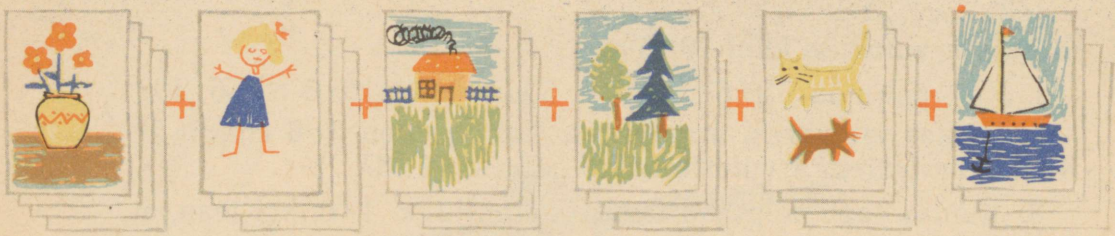

13. Kalju joonistas 6 ruuduga akna. Mitu ruutu on 4; 6; 7; 8 niisugusel aknal?

*

14. Mitu rubla maksavad 4; 5; 6; 7; 8; 9; 10 päevasärki, kui üks niisugune päevasärk maksab 6 rubla?

15. Nädalas on 6 tööpäeva. Mitu tööpäeva on 7 nädalas?

16. Hobusemees sõitis kolhoosist linna 5 tunniga, sõites tunnis keskmiselt 6 km. Mitu kilomeetrit on kolhoosist linna?

17. Mitu rubla tuleb maksta 7 tooli eest, kui üks niisugune tool maksab 6 rubla?

18. Koosta ülesanne, kus 6 tuleb korrutada 8-ga.

19.	1 · 6=	**20.**	2 · 6=	**21.**	4 · 6=	**22.**	6 · 1=
	10 · 6=		9 · 6=		8 · 6=		9 · 6=
	5 · 6=		3 · 6=		6 · 6=		6 · 5=
	8 · 6=		7 · 6=		7 · 6=		7 · 5=
23.	6 · 3=	**24.**	6 · 9=	**25.**	6 · 7=	**26.**	6 · 8=
	4 · 6=		5 · 6=		10 · 6=		3 · 6=
	6 · 6=		6 · 4=		6 · 4=		9 · 6=
	2 · 6=		3 · 6=		8 · 6=		6 · 10=
27.	6 · 5=	**28.**	6 · 3=	**29.**	6 · 4=	**30.**	6 · 9=
	1 · 6=		7 · 6=		6 · 6=		8 · 6=
	6 · 7=		6 · 9=		6 · 10=		6 · 2=
	9 · 6=		10 · 6=		4 · 6=		5 · 6=

31.	6 · 2+58=	**32.**	4 · 6+69=	**33.**	6 · 3+36=
	9 · 6—26=		8 · 6—25=		7 · 6—15=
	6 · 10+25=		6 · 9+36=		2 · 6+88=
	6 · 7—18=		10 · 6—16=		6 · 8—29=
34.	6 · 6+57=	**35.**	5 · 6+70=	**36.**	7 · 6—42=
	6 · 5—13=		10 · 6—26=		6 · 6+58=
	2 · 6+49=		3 · 6+35=		6 · 4+36=
	6 · 9—37=		9 · 6—17=		6 · 5—12=

37. 52— 3 · 6=
48+ 6 · 4=
81— 2 · 6=
37+ 6 · 8=

38. 73— 6 · 9=
48+ 6 · 7=
92— 4 · 6=
34+ 6 · 8=

39. 70+ 6 · 5=
83— 8 · 6=
20+10 · 6=
63— 9 · 6=

40.
5
· 6
+2
: 8

41.
4
+5
· 6
—4

42.
50
: 5
· 6
—12

43.
48
—3
: 3
· 2

44.
30
: 5
· 8
+2

45.
50
+4
: 9
· 7

46.
42
+6
: 3
+2

47.
18
: 3
+4
: 2

48. Mitmes karbis on kokku 60 värvipliiatsit, kui igas karbis on 6 pliiatsit?

49. Harjutus 42 : 6 lahenda nii, et proovi, mitu korda 6 on 42. Kui palju see on?

50. Harjutus 42 : 7 lahenda nii, et proovi, mitu korda 7 on 42. Kui palju see on?

51. Rein, Vello ja Kalju kulutasid joonistamiseks 6 päevaga 48 lehte paberit. Mitu lehte paberit kulutasid nad keskmiselt päevas?

52. Mitu tooli saab 24 rubla eest, kui üks niisugune tool maksab 6 rubla?

53. Nädalas on 6 tööpäeva. Mitmes nädalas on kokku 54 tööpäeva?

54. Mitu päevasärki saab 60; 54; 48; 42; 36; 30; 24 rubla eest, kui üks niisugune päevasärk maksab 6 rubla?

55. Osavate käte ring pidi valmistama 42 pildiraami. Mitu pildiraami pidi valmistama päevas, et kõik raamid saaksid valmis 6 päevaga?

56. Isal oli kaasas 70 rubla. Ta ostis ühe öökapi, mis maksis 16 rubla. Mitu rubla jäi isal järele?

Ülejäänud raha eest ostis isa toole. Mitu tooli ta sai, kui tool maksis 6 rubla?

57. Mitmele kleidile jätkub 54 nööbist, kui igale kleidile läheb 9 nööpi?

58. Mitu fotoalbumit saab osta 48 rubla eest, kui üks album maksab 8 rubla?

59. Fotoalbumisse kleebiti 54 fotot. Esimesele 6 leheküljele kleebiti igale 5 fotot. Mitu fotot kleebiti esimesele 6 leheküljele?

Ülejäänud fotod kleebiti võrdselt 6 järgmisele leheküljele. Mitu fotot kleebiti igale järgmisele leheküljele?

60. Koosta ülesanne, kus 60 tuleb jagada 6-ga; kus 60 tuleb jagada 10-ga.

61. 6 · 6=	**62.** 24 : 4=	**63.** 7 · 6=	**64.** 54 : 6=
36 : 6=	5 · 6=	42 : 6=	54 : 9=
4 · 6=	30 : 6=	42 : 7=	2 · 6=
24 : 6=	30 : 5=	9 · 6=	12 : 6=
65. 10 · 6=	**66.** 18 : 6=	**67.** 48 : 8=	**68.** 48 : 8=
60 : 6=	18 : 3=	1 · 6=	12 : 6=
60 : 10=	8 : 6=	6 : 6=	30 : 5=
3 · 6=	48 : 6=	6 : 1=	6 : 6=
69. 6 : 1=	**70.** 60 : 10=	**71.** 60 : 6=	**72.** 24 : 6=
54 : 9=	12 : 2=	42 : 7=	48 : 6=
24 : 4=	54 : 6=	18 : 6=	36 : 6=
42 : 6=	18 : 3=	30 : 6=	48 : 8=
73. 60 : 10=	**74.** 54 : 9=	**75.** 48 : 8=	**76.** 60 : 6=
12 : 2=	42 : 6=	18 : 6=	24 : 4=
48 : 6=	18 : 3=	42 : 7=	36 : 6=
30 : 5=	24 : 6=	54 : 6=	30 : 5=

77.
$9 \cdot 6 - 27 =$
$48 : 6 + 36 =$
$6 \cdot 7 - 15 =$
$54 : 6 + 58 =$

78.
$82 - 6 \cdot 8 =$
$37 + 36 : 6 =$
$93 - 6 \cdot 6 =$
$46 + 4 \cdot 6 =$

79.
$43 + 6 \cdot 3 =$
$62 - 42 : 7 =$
$39 + 6 \cdot 4 =$
$74 - 48 : 8 =$

80.
$53 - 6 \cdot 6 =$
$47 + 60 : 10 =$
$22 - 18 : 6 =$
$39 + 8 \cdot 6 =$

81.
$62 - 54 : 6 =$
$18 + 7 \cdot 6 =$
$74 - 42 : 7 =$
$27 + 9 \cdot 6 =$

82.
$7 \cdot 6 - 17 =$
$60 : 6 + 50 =$
$6 \cdot 8 - 23 =$
$48 : 6 + 72 =$

83.
9
$\cdot 6$
$+6$
$: 10$

84.
6
$\cdot 7$
$+6$
$: 6$

85.
8
$\cdot 5$
$+2$
$: 7$

86.
6
$\cdot 8$
-3
$: 3$

87.
15
$+3$
$: 3$
$\cdot 10$

88.
60
$: 3$
$+4$
$: 4$

89.
6
$\cdot 5$
$: 2$
$+6$

90.
21
$: 3$
$\cdot 2$
-5

MÄNGUASJADE KAUPLUSES

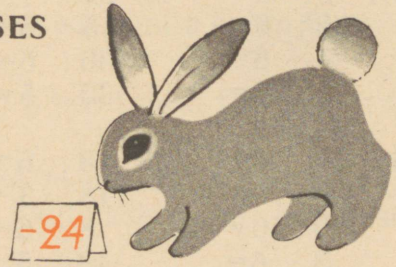

1. Ema läks väikese Märdiga mänguasjade kauplusse ja ostis talle toreda jänku. See maksis 24 kopikat. Mitu kopikat sai ema 50-kopikalisest tagasi?

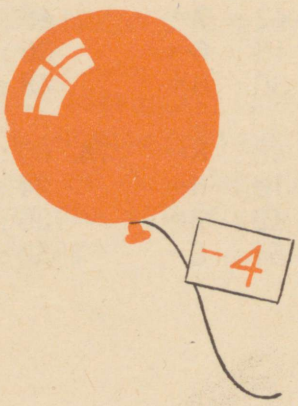

2. «Need jänkud meeldivad poistele väga,» ütles müüja. «Üks poiss ostis täna korraga 4 jänkut.» Mitme kopika eest ostis poiss jänkusid?

3. Täispuhutav õhupall maksis 4 kopikat. Mitu niisugust õhupalli saab 24 kopika eest?

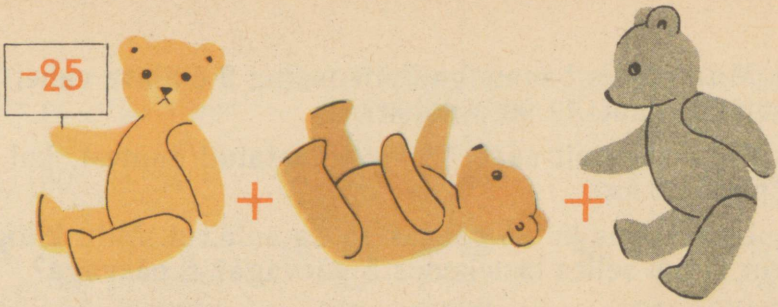

4. Väikese mängukaru hind on 25 kopikat. Ema ostis oma kolmele lapsele igaühele ühe niisuguse karu. Mitu kopikat tuli emal maksta?

5. Suured plüüšist karud maksid 6 rubla tükk. Üks mees ostis 16 niisugust karu. «Küllap vist lasteaiale,» arvas ema. Mitu rubla tuli sellel mehel karude eest maksta?

6. Sama mees ostis veel 5 plekist pangekest. Üks niisugune pangeke maksis 16 kopikat. Mitu kopikat maksis mees nende pangekeste eest?

7. «Mitu kopikat maksab üks niisugune sokk?» küsis Märt. «Kui sul on 1 rubla, siis saad kõik need 5 sokku, mis riiulil on, endale ja 10 kopikat tagasi ka veel», naljatas müüja. Mitu kopikat maksid 5 sokku? Mitu kopikat maksis 1 sokk?

8. Mitu kopikat maksab üks kummipall, kui kahe niisuguse palli eest maksti 96 kopikat?

9. Mitu kopikat maksab üks mängukukk, kui 5 niisugust kukke maksavad 85 kopikat?

10. Mitu kopikat maksab üks mänguluik, kui 4 niisugust luike maksavad 72 kopikat?

11. Üks ilus suur nukk maksis 6 rubla. Mitu niisugust nukku saaks 36; 48; 54; 72; 84 rubla eest?

12. Mitu pliiatsit saab iga õpilane, kui 9 õpilase vahel jaotada võrdselt 72 pliiatsit? 90 pliiatsit?

13. Mitu kastitäit saab 48 kg kuivatatud õuntest, kui igasse kasti panna 8 kg?

14. Lastekodus kulub päevas 15 kg suhkrut. Mitu kilogrammi suhkrut kulub selles lastekodus 5 päevaga? 6 päevaga?

15. Lastekodus tarvitati 4 päevaga 52 kg suhkrut. Mitu kilogrammi suhkrut tarvitati keskmiselt päevas?

16. Koosta ülesanne, kus 18 tuleb korrutada 3-ga.

17. $2 \cdot 24 =$	**18.** $4 \cdot 24 =$	**19.** $18 \cdot 5 =$	**20.** $23 \cdot 4 =$
$98 : 2 =$	$72 : 4 =$	$56 : 2 =$	$32 : 2 =$
$5 \cdot 16 =$	$3 \cdot 32 =$	$9 \cdot 8 =$	$27 \cdot 3 =$
$65 : 5 =$	$90 : 5 =$	$72 : 3 =$	$70 : 5 =$
21. $19 \cdot 2 =$	**22.** $4 \cdot 18 =$	**23.** $5 \cdot 17 =$	**24.** $9 \cdot 6 =$
$80 : 2 =$	$76 : 4 =$	$84 : 4 =$	$78 : 2 =$
$3 \cdot 24 =$	$9 \cdot 7 =$	$6 \cdot 8 =$	$4 \cdot 25 =$
$84 : 3 =$	$80 : 5 =$	$48 : 3 =$	$90 : 3 =$
25. $2 \cdot 27 =$	**26.** $4 \cdot 15 =$	**27.** $9 \cdot 9 =$	**28.** $2 \cdot 29 =$
$56 : 4 =$	$72 : 2 =$	$60 : 2 =$	$64 : 4 =$
$19 \cdot 3 =$	$5 \cdot 19 =$	$6 \cdot 7 =$	$17 \cdot 3 =$
$75 : 5 =$	$87 : 3 =$	$81 : 3 =$	$42 : 3 =$
29. $26 \cdot 2 =$	**30.** $3 \cdot 28 =$	**31.** $5 \cdot 14 =$	**32.** $9 \cdot 5 =$
$38 : 2 =$	$92 : 4 =$	$74 : 2 =$	$85 : 5 =$
$5 \cdot 13 =$	$17 \cdot 4 =$	$6 \cdot 7 =$	$2 \cdot 36 =$
$72 : 9 =$	$54 : 3 =$	$51 : 3 =$	$54 : 6 =$
33. $2 \cdot 45 =$	**34.** $4 \cdot 16 =$	**35.** $18 \cdot 5 =$	**36.** $5 \cdot 16 =$
$90 : 2 =$	$57 : 3 =$	$95 : 5 =$	$76 : 2 =$
$3 \cdot 26 =$	$6 \cdot 9 =$	$7 \cdot 9 =$	$2 \cdot 38 =$
$78 : 3 =$	$68 : 4 =$	$75 : 3 =$	$45 : 3 =$

37. $2 \cdot 37-48=$
$96 : 3+19=$
$29 \cdot 3-58=$
$100 : 4+37=$

38. $3 \cdot 26-53=$
$6 \cdot 6+47=$
$46 \cdot 2-28=$
$36 : 2+64=$

39. $84 : 4+59=$
$4 \cdot 19-28=$
$96 : 2+37=$
$3 \cdot 25-46=$

40. $95 : 5+64=$
$5 \cdot 20-26=$
$92 : 2+18=$
$17 \cdot 2-15=$

41. $94 : 2+35=$
$50 \cdot 2-87=$
$60 : 2+28=$
$10 \cdot 9-42=$

42. $70 : 2+58=$
$2 \cdot 28-39=$
$100 : 5+80=$
$12 \cdot 5-16=$

KÄITISE KLUBIS

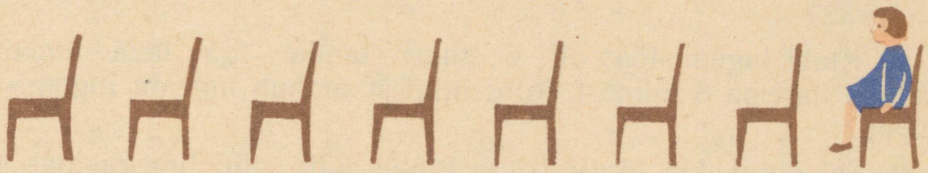

1. Kord võttis isa Malle kaasa klubisse. Klubi saalis oli 10 rida toole, igas reas 8 tooli. Mitu istekohta oli selle klubi saalis?

2. Koju jõudes tahtis Malle arvutada, mitu tooli oli 6; 7; 8 reas. Ta valmistas endale juuresoleva joonise ja arvutas nii:

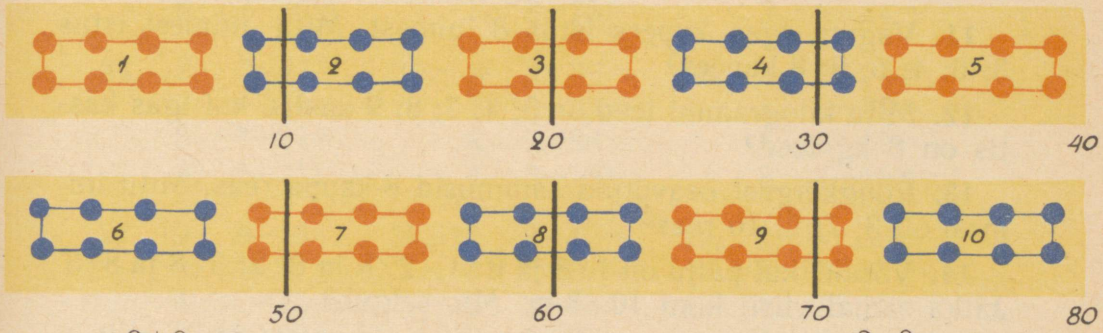

$8+8=$
$8+8+8=$
$8+8+8+8=$
. . . . . .

$2 \cdot 8=$
$3 \cdot 8=$
$4 \cdot 8=$
. . . .

Jätka arvutamist kuni $10 \cdot 8$-ni.

3. Kui palju on 2 · 8? 3 · 8? Kuidas me varem arvutasime, kui palju on 5 · 8 ehk 8 · 5? Kuidas me varem arvutasime, kui palju on 9 · 8?

4. Kuidas saab hõlpsasti teada, kui palju on 4 · 8; 6 · 8, kui teame, et 5 · 8 = 40?

5. Kuidas saab hõlpsasti teada, kui palju on 7 · 8, kui teame, et 5 · 8 = 40 ja 2 · 8 = 16?

6. Kuidas saab teada, kui palju on 8 · 8, kui teame, et 5 · 8 = 40 ja 3 · 8 = 24?

7. Kuidas saab teada, kui palju on 8 · 8, kui teame, et 4 · 8 = 32?

8. Klubi lugemistoas oli 6 suurt lauda. Iga laua ümber mahub lugema 8 inimest. Mitu inimest mahub lugema lugemistuppa?

9. Sel õhtul, kui Malle isaga klubis käis, olid lugemistoas 4 laua ümber kõik kohad võetud. Iga laua juures istus 8 inimest. Mitu inimest istus 4 laua ümber kokku?

10. Käitise klubi saalis peeti koosolekut. Töölised ja teenistujad täitsid 9 rida toole, igas reas oli 8 tooli. Mitu inimest oli koosolekul?

*

11. Vaguni igas kupees istus 8 inimest. Mitu inimest istus 3; 6; 4; 5; 9; 8 kupees?

12. Mitu kilogrammi teed on 3; 4; 7; 8; 9 kastis, kui igas kastis on 8 kg teed?

13. Rongkäigust osavõtjad sammusid 8-kaupa reas. Mitu inimest oli 3; 7; 9; 10 reas?

14. Võrdle, kui palju on 1 · 8 ja 8 · 1; 2 · 8 ja 8 · 2; 3 · 8 ja 8 · 3. Jätka samal viisil kuni 10 · 8-ni. Mis selgub?

15. Õpilased istusid aktusel pikkadel pinkidel. Mitu õpilast mahtus istuma 8 pingile, kui igal pingil istus 6 õpilast?

16. Heino ostis 8 kaustikut. Kaustik maksis 6 kopikat. Mitu kopikat maksid kaustikud? Mitu kopikat sai Heino ühest rublast tagasi?

17. Osteti 8 paari kingapaelu. Mitu kopikat tuli nende eest maksta, kui üks paar maksis 5 kopikat?

18. Koosta ülesanne, kus 6 tuleb korrutada 8-ga; kus 8 tuleb korrutada 9-ga.

19.
$2 \cdot 8 =$
$6 \cdot 8 =$
$10 \cdot 8 =$
$1 \cdot 8 =$

20.
$3 \cdot 8 =$
$8 \cdot 8 =$
$4 \cdot 8 =$
$7 \cdot 8 =$

21.
$9 \cdot 8 =$
$5 \cdot 8 =$
$7 \cdot 8 =$
$3 \cdot 8 =$

22.
$8 \cdot 1 =$
$6 \cdot 8 =$
$8 \cdot 9 =$
$4 \cdot 8 =$

23.
$8 \cdot 3 =$
$2 \cdot 8 =$
$8 \cdot 5 =$
$9 \cdot 8 =$

24.
$8 \cdot 6 =$
$5 \cdot 8 =$
$8 \cdot 10 =$
$1 \cdot 8 =$

25.
$8 \cdot 4 =$
$8 \cdot 8 =$
$8 \cdot 7 =$
$10 \cdot 8 =$

26.
$8 \cdot 2 =$
$3 \cdot 8 =$
$8 \cdot 5 =$
$3 \cdot 8 =$

27.
$8 \cdot 6 =$
$4 \cdot 8 =$
$8 \cdot 4 =$
$2 \cdot 8 =$

28.
$9 \cdot 8 =$
$8 \cdot 5 =$
$7 \cdot 8 =$
$8 \cdot 10 =$

29.
$5 \cdot 8 =$
$8 \cdot 9 =$
$3 \cdot 8 =$
$8 \cdot 1 =$

30.
$8 \cdot 3 =$
$10 \cdot 8 =$
$8 \cdot 7 =$
$8 \cdot 8 =$

31.
$3 \cdot 8 + 46 =$
$9 \cdot 8 - 54 =$
$8 \cdot 2 + 17 =$
$8 \cdot 10 - 36 =$

32.
$8 \cdot 5 - 14 =$
$8 \cdot 8 + 28 =$
$10 \cdot 8 - 56 =$
$1 \cdot 8 + 75 =$

33.
$8 \cdot 3 + 68 =$
$8 \cdot 9 - 45 =$
$8 \cdot 1 + 16 =$
$5 \cdot 8 - 24 =$

34.
$8 \cdot 6 + 27 =$
$7 \cdot 8 - 19 =$
$6 \cdot 8 + 34 =$
$8 \cdot 4 - 15 =$

35.
$8 \cdot 7 + 36 =$
$5 \cdot 8 - 13 =$
$8 \cdot 9 + 28 =$
$4 \cdot 8 - 18 =$

36.
$8 \cdot 2 + 74 =$
$8 \cdot 5 - 25 =$
$6 \cdot 8 + 52 =$
$8 \cdot 4 - 16 =$

37.
$9 \cdot 8 - 46 =$
$3 \cdot 8 + 57 =$
$4 \cdot 8 - 15 =$
$8 \cdot 8 + 29 =$

38.
$10 \cdot 8 - 42 =$
$8 \cdot 6 + 37 =$
$8 \cdot 3 - 15 =$
$7 \cdot 8 + 28 =$

39.
$2 \cdot 8 + 56 =$
$8 \cdot 10 - 31 =$
$8 \cdot 7 + 19 =$
$4 \cdot 8 - 16 =$

40.
8
$\cdot 6$
$+2$
$: 10$

41.
5
$\cdot 8$
$+9$
$: 7$

42.
7
$\cdot 8$
$+4$
$: 4$

43.
15
$+3$
$: 2$
$\cdot 8$

44.	72	45.	48	46.	32	47.	8
	: 3		: 4		: 2		· 10
	: 3		—8		+8		—8
	· 6		· 8		: 3		: 9

48. Saalis on 80 tooli 8 ühepikkuses reas. Mitu tooli on igas reas?

49. Mitu tooli on igas reas, kui 56 tooli on 8 ühepikkuses reas?

50. Harjutus 64 : 8 lahenda nii, et proovi, mitu korda 8 on 64. Kui palju see on?

51. 48 õpilast istuvad 8 pikal pingil, igal pingil ühepalju. Mitu õpilast istub igal pingil?

52. Salmel oli 47 kopikat. Ta ostis 15-kopikase kirjabloki. Mitu kopikat jäi Salmel raha järele?

Ülejäänud raha eest ostis Salme lauapaberit. Mitu poognat lauapaberit ta sai, kui poogen maksis 8 kopikat?

53. Rongkäigust osavõtjad sammusid 8-kaupa reas. Mitmes reas oli 72; 80; 64; 48; 56 inimest?

54. 60 kg kuivatatud õunu pakiti kastidesse. Ühte suurde kasti pandi 12 kg õunu. Mida võid arvutada?

Ülejäänud õunad pakiti väikestesse kastidesse, igasse kasti 8 kg. Mitu kasti oli selleks vaja?

55. Mitu lusikat saab 64 kopika eest, kui üks lusikas maksab 8 kopikat?

56. Metsast on vaja välja vedada 32 palki. Mitu koormat saab nendest palkidest, kui igasse koormasse panna 4 palki?

57. 24 m riidest õmmeldi 8 ülikonda. Mitu meetrit riiet läks keskmiselt igasse ülikonda?

58. Koosta ülesanne, kus 56 tuleb jagada 8-ga; kus 40 tuleb jagada 5-ga.

59.	3 · 8 =	60.	64 : 8 =	61.	8 · 8 =	62.	48 : 8 =
	24 : 8 =		1 · 8 =		72 : 8 =		48 : 6 =
	24 : 3 =		8 : 8 =		72 : 9 =		3 · 8 =
	8 : 8 =		8 : 1 =		6 · 8 =		16 : 8 =

63. 16 : 2=
7 · 8=
56 : 8=
56 : 7=

64. 4 · 8=
32 : 8=
32 : 4=
10 · 8=

65. 80 : 8=
80 : 10=
5 · 8=
40 : 8=

66. 40 : 5=
56 : 7=
32 : 8=
16 : 2=

67. 48 : 6=
72 : 8=
80 : 10=
8 : 8=

68. 40 : 8=
56 : 7=
8 : 1=
64 : 8=

69. 72 : 9=
40 : 5=
16 : 8=
24 : 3=

70. 48 : 8=
64 : 8=
56 : 7=
72 : 9=

71. 24 : 8=
48 : 6=
80 : 8=
32 : 4=

72. 16 : 2=
80 : 10=
40 : 5=
56 : 8=

73. 40 : 5=
8 : 1=
72 : 8=
16 : 2=

74. 32 : 4=
72 : 9=
24 : 3=
64 : 8=

75. 9 · 8—36=
56 : 8+53=
8 · 8—46=
72 : 8+35=

76. 94— 8 · 7=
32—64 : 8=
15+ 8 · 6=
68+ 8 · 4=

77. 59+ 8 · 3=
51—56 : 8=
25+ 8 · 5=
74—56 : 7=

78. 60— 7 · 8=
48+80 : 10=
24—24 : 3=
36+ 8 · 8=

79. 61—72 : 8=
15+ 8 · 8=
82—48 : 6=
18+ 9 · 8=

80. 8 · 10—28=
80 : 8+50=
5 · 8—15=
56 : 7+92=

81.
16
: 8
· 47
+6

82.
100
: 4
+7
: 8

83.
4
· 15
—4
: 8

84.
7
· 9
+1
: 8

85.
8
· 5
· 2
: 10

86.
8
· 6
+12
: 5

87.
12
: 2
: 3
· 7

88.
56
—16
: 5
· 2

NÄDAL JA PÄEV

MÄRTS

E		6	13	20	27
T		7	14	21	28
K	1	8	15	22	29
N	2	9	16	23	30
R	3	10	17	24	31
L	4	11	18	25	
P	5	12	19	26	

1. Nädalas on 7 päeva. Mitu päeva on 2; 3; 4; 5; 6; 8; 9; 10 nädalas?

2. Linda tahtis teada, mitu päeva on 7 nädalas. Ta tegi endale joonise ja arvutas nii:

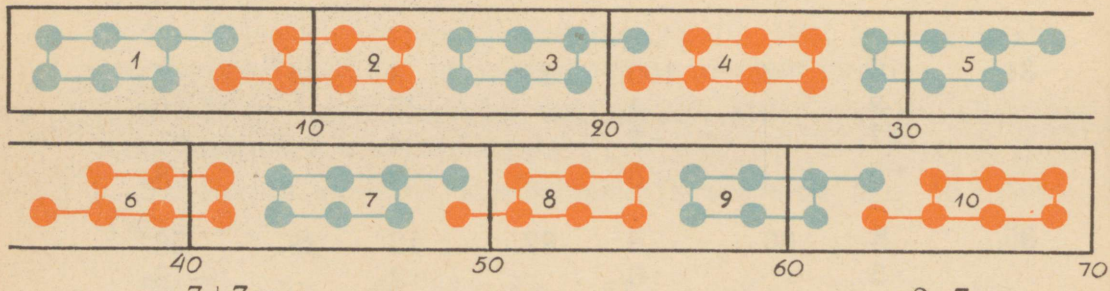

$7+7=$
$7+7+7=$
$7+7+7+7=$
. . . . . .

$2 \cdot 7=$
$3 \cdot 7=$
$4 \cdot 7=$
. . . .

Jätka arvutamist kuni $10 \cdot 7$-ni.

3. Kui palju on $2 \cdot 7$? $3 \cdot 7$? $4 \cdot 7$? $6 \cdot 7$ ehk $7 \cdot 6$? $8 \cdot 7$ ehk $7 \cdot 8$?

4. Kuidas me varem arvutasime, kui palju on $5 \cdot 7$ ehk $7 \cdot 5$? Kuidas me varem arvutasime, kui palju on $9 \cdot 7$?

5. Kuidas saab teada, kui palju on $6 \cdot 7$, kui teame, et $5 \cdot 7 = 35$?

6. Kuidas saab teada, kui palju on $7 \cdot 7$, kui teame, et $5 \cdot 7 = 35$ ja $2 \cdot 7 = 14$?

7. Kuidas saab teada, kui palju on $8 \cdot 7$, kui teame, et $4 \cdot 7 = 28$? kui teame, et $5 \cdot 7 = 35$ ja $3 \cdot 7 = 21$?

8. Lindal on 3 nädala pärast sünnipäev. Mitu päeva on Linda sünnipäevani?

9. Tiit ütles: «Minu sünnipäevani on veel aega 4 nädalat.» Mitu päeva on Tiidu sünnipäevani?

10. Tõnu oli suvel 5 nädalat tädi juures. Mitu päeva oli Tõnu tädi juures?

11. Jaak oli suvevaheajast 8 nädalat kolhoosis onu juures. Mitu päeva oli Jaak kolhoosis onu juures?

12. Peep puudus talvel haiguse tõttu 6 nädalat koolist. Mitu päeva pidi Peep kodus olema?

*

13. Meie tänavale ehitati hiljuti uus neljakorruseline maja. Igal korrusel on 7 korterit. Mitu korterit on selles majas?

14. Üks lusikas maksis 7 kopikat. Mitu kopikat tuleb maksta 9 niisuguse lusika eest?

15. Võrdle, kui palju on $1 \cdot 7$ ja $7 \cdot 1$; $2 \cdot 7$ ja $7 \cdot 2$; $3 \cdot 7$ ja $7 \cdot 3$. Jätka samal viisil kuni $10 \cdot 7$-ni. Mis selgub?

16. Üks teelusikas maksab 3 kopikat. Mitu kopikat tuleb maksta 7 niisuguse teelusika eest?

17. Ühes kastis on 8 kg kuivatatud ploome. Mitu kilogrammi kuivatatud ploome on 7 samasuguses kastis?

18. 1 kg kakaod maksab 9 rubla. Mitu rubla tuleb maksta 7 kg kakao eest?

19.
$2 \cdot 7 =$
$7 \cdot 7 =$
$5 \cdot 7 =$
$3 \cdot 7 =$

20.
$10 \cdot 7 =$
$6 \cdot 7 =$
$4 \cdot 7 =$
$8 \cdot 7 =$

21.
$1 \cdot 7 =$
$9 \cdot 7 =$
$3 \cdot 7 =$
$6 \cdot 7 =$

22.
$7 \cdot 1 =$
$8 \cdot 7 =$
$7 \cdot 6 =$
$4 \cdot 7 =$

23.
$7 \cdot 7 =$
$9 \cdot 7 =$
$7 \cdot 4 =$
$1 \cdot 7 =$

24.
$7 \cdot 2 =$
$10 \cdot 7 =$
$7 \cdot 7 =$
$7 \cdot 3 =$

25.
$7 \cdot 5 =$
$6 \cdot 7 =$
$7 \cdot 8 =$
$5 \cdot 7 =$

26.
$7 \cdot 9 =$
$2 \cdot 7 =$
$7 \cdot 10 =$
$8 \cdot 7 =$

27.
$7 \cdot 5 =$
$1 \cdot 7 =$
$7 \cdot 9 =$
$3 \cdot 7 =$

28.
$7 \cdot 6 =$
$5 \cdot 7 =$
$7 \cdot 10 =$
$2 \cdot 7 =$

29.
$7 \cdot 4 =$
$6 \cdot 7 =$
$7 \cdot 7 =$
$9 \cdot 7 =$

30.
$7 \cdot 8 =$
$4 \cdot 7 =$
$7 \cdot 3 =$
$8 \cdot 7 =$

31.
$7 \cdot 2 + 58 =$
$6 \cdot 7 - 15 =$
$7 \cdot 4 + 36 =$
$9 \cdot 7 - 24 =$

32.
$7 \cdot 1 + 15 =$
$10 \cdot 7 - 42 =$
$7 \cdot 5 + 27 =$
$8 \cdot 7 - 38 =$

33.
$7 \cdot 7 + 23 =$
$9 \cdot 7 - 45 =$
$7 \cdot 3 + 79 =$
$6 \cdot 7 - 16 =$

34.
$4 \cdot 7 + 35 =$
$7 \cdot 5 - 17 =$
$2 \cdot 7 + 59 =$
$7 \cdot 9 - 36 =$

35.
$5 \cdot 7 + 65 =$
$10 \cdot 7 - 26 =$
$7 \cdot 3 + 19 =$
$9 \cdot 7 - 28 =$

36.
$7 \cdot 7 + 51 =$
$4 \cdot 7 + 36 =$
$5 \cdot 7 - 16 =$
$7 \cdot 8 - 29 =$

37.
$59 + 3 \cdot 7 =$
$42 - 7 \cdot 4 =$
$81 - 2 \cdot 7 =$
$37 + 6 \cdot 7 =$

38.
$73 - 7 \cdot 5 =$
$38 + 6 \cdot 7 =$
$92 - 4 \cdot 7 =$
$34 + 7 \cdot 8 =$

39.
$65 + 7 \cdot 5 =$
$83 - 8 \cdot 7 =$
$20 + 10 \cdot 7 =$
$92 - 9 \cdot 7 =$

40.
5
$\cdot 7$
$+7$
$: 6$

41.
7
$\cdot 9$
-3
$: 5$

42.
12
$+9$
$: 3$
$\cdot 7$

43.
49
$+1$
$: 10$
$\cdot 7$

44.	35	45.	7	46.	6	47.	9
	+11		·8		·7		·7
	:2		−2		+3		+7
	−16		:9		:5		−35

48. Mitmes nädalas on kokku 42 päeva?

49. Harjutus 56 : 7 lahenda nii, et proovi, mitu korda 7 on 56. Kui palju see on?

50. Harjutus 56 : 8 lahenda nii, et proovi, mitu korda 8 on 56. Kui palju see on?

51. Rein oli suvel 35 päeva maal. Mitu nädalat oli Rein suvel maal?

52. «Kevadise koolivaheajani on veel 42 päeva,» ütles Mai. Mitu nädalat on kevadise koolivaheajani?

53. Leida ütles: «Ma mõtlesin ühe arvu. Kui ma korrutan selle arvu 8-ga, saan 56.» Millise arvu Leida mõtles?

54. Emal oli kaasas 76 rubla. Ta ostis 4 m riiet, makstes 5 rubla meetrist. Kui palju maksis ostetud riie? Mitu rubla jäi emal raha järele?

55. Kauplusest müüdi 7 ühehinnalist lauakella ja saadi nende eest kokku 70 rubla. Mitu rubla maksis üks niisugune lauakell?

56. Mitmeks nädalaks jätkub sööklale 42 kg porganditest, kui nädalas kulub 6 kg porgandeid?

57. Mitu kilogrammi porgandeid kulub kooli sööklal keskmiselt nädalas, kui 9 nädalaga kulub neid 63 kg?

58. Töölisasulas ehitati üks suur maja, milles on 20 korterit, ja rida väiksemaid maju, igaühes 7 korterit. Mitu väiksemat maja ehitati, kui üldse ehitati 76 elukorterit?

59. Osteti 60 kopika eest 6 ühehinnalist kaustikut ja üks õpik. Õpik maksis 18 kopikat. Mitu kopikat maksid 6 kaustikut? Mitu kopikat maksis 1 kaustik?

60. Koosta ülesanne, kus 35 tuleb jagada 7-ga; kus 35 tuleb jagada 5-ga.

61.
7 · 7=
49 : 7=
4 · 7=
28 : 7=

62.
28 : 4=
5 · 7=
35 : 7=
35 : 5=

63.
6 · 7=
42 : 7=
42 : 6=
9 · 7=

64.
63 : 7=
63 : 9=
2 · 7=
14 : 7=

65.
14 : 2=
10 · 7=
70 : 7=
70 : 10=

66.
3 · 7=
21 : 7=
21 : 3=
1 · 7=

67.
7 · 7=
7 : 1=
8 · 7=
56 : 7=

68.
56 : 8=
14 : 7=
42 : 6=
63 : 9=

69.
7 : 7=
28 : 4=
56 : 7=
70 : 10=

70.
63 : 7=
21 : 3=
42 : 7=
35 : 5=

71.
49 : 7=
14 : 2=
35 : 7=
7 : 1=

72.
63 : 7=
56 : 8=
28 : 7=
42 : 6=

73.
21 : 7=
35 : 7=
70 : 7=
63 : 9=

74.
56 : 8=
70 : 7=
28 : 4=
49 : 7=

75.
63 : 7=
70 : 10=
21 : 3=
42 : 7=

76.
14 : 2=
56 : 7=
7 : 1=
35 : 7=

77.
9 · 7—35=
56 : 7+48=
8 · 7—18=
63 : 7+45=

78.
94— 8 · 7=
38+49 : 7=
62— 7 · 7=
57+ 7 · 4=

79.
49+ 7 · 3=
42—56 : 7=
29+ 7 · 5=
74—63 : 9=

80.
54— 4 · 7=
48+70 : 10=
23—21 : 3=
38+ 8 · 7=

81.
61—63 : 7=
18+ 7 · 7=
72—42 : 6=
28+ 9 · 7=

82.
7 · 8—18=
70 : 7+40=
5 · 7—17=
56 : 8+73=

83.	84.	85.	86.
7	6	9	10
·8	·7	·7	−2
−2	+3	+7	·7
:9	:5	:7	+4

87.	88.	89.	90.
60	27	48	42
+3	+1	+1	−2
:7	:7	:7	:8
·3	·12	·6	+7

LASTEKODUS

1. Lastekodu söögisaalis on 6 suurt söögilauda. Iga laua ümber mahub sööma 14 last. Mitu last mahub sööma sellesse söögisaali?

2. Harjutus $6 \cdot 15$ lahenda nii:

$$6 \cdot 10 = 60; \quad 6 \cdot 5 = 30; \quad 60 + 30 = 90.$$

Lahenda samal viisil: $6 \cdot 12$; $7 \cdot 14$; $8 \cdot 12$.

3. Lastekodus kulub päevas 13 kg suhkrut. Mitu kilogrammi suhkrut kulub lastekodus 6 päevaga?

4. Magamistube on lastekodus 12. Igas toas on 8 voodit. Mitu voodit on lastekodus?

5. Harjutus $11 \cdot 9$ lahenda nii, et võta $11 \cdot 9$ asemel $9 \cdot 11$, sest $9 \cdot 11$ on niisama palju kui $11 \cdot 9$. Korruta samal viisil $12 \cdot 6$; $14 \cdot 7$; $11 \cdot 8$.

6. Lastekodule toodi 12 kasti kuivatatud ploome, igas kastis 8 kg. Mitu kilogrammi kuivatatud ploome toodi lastekodule?

7. Lastekodule toodi 16 kasti makarone. Mitu kilogrammi makarone toodi lastekodule, kui igas kastis oli 6 kg makarone?

8. Lastekodule osteti 15 teeklaasi. Mitu kopikat tuli nende eest maksta, kui üks teeklaas maksis 6 kopikat?

9. Lastekodu aias kasvab 9 rida õunapuid, igas reas 11 õunapuud. Mitu õunapuud kasvab lastekodu aias?

*

10. Pioneeride suvelaagri jaoks taheti õmmelda 14 telki. Mitu meetrit kulub selleks riiet, kui iga telgi õmblemiseks kulub 6 meetrit riiet?

11. Tõnu luges juturaamatust läbi iga päev 12 lehekülge. Mitu lehekülge luges Tõnu läbi 6; 7; 8 päevaga?

12. Ühes kastis on 6 kg küpsiseid. Mitu kilogrammi küpsiseid on 12; 14; 15 samasuguses kastis?

13. Koolile osteti 16 karpi värvipliiatseid, igas karbis 6 pliiatsit. Mitu pliiatsit oli üldse nendes karpides?

14. Suvine koolivaheaeg kestab 14 nädalat. Mitu päeva kestab suvine koolivaheaeg?

15. Ühes kastis on 8 kg kompvekke. Mitu kilogrammi kompvekke on 11 samasuguses kastis?

16. Lastekodul kulus toiduainete ostmiseks keskmiselt 13 rubla päevas. Mitu rubla kulus lastekodul toiduainete ostmiseks 6 päevaga?

17. Jaanil on 16 kirjamarki, Jüril on neid 6 korda rohkem. Mitu kirjamarki on Jüril?

Jüri kinkis 20 kirjamarki Jaanile. Mitu kirjamarki jäi Jürile järele?

Mitu kirjamarki on nüüd Jaanil?

Mitu kirjamarki on Jüril rohkem kui Jaanil?

18. Maja veearve on igas kuus keskmiselt 8 rubla. Mitu rubla tuleb selle maja elanikel maksta vee eest aastas?

19. Koosta ülesanne, kus 14 tuleb korrutada 6-ga; kus 7 tuleb korrutada 13-ga.

20.	21.	22.	23.
$6 \cdot 11 =$	$7 \cdot 14 =$	$14 \cdot 6 =$	$11 \cdot 7 =$
$7 \cdot 12 =$	$9 \cdot 11 =$	$9 \cdot 11 =$	$6 \cdot 12 =$
$8 \cdot 12 =$	$6 \cdot 16 =$	$6 \cdot 16 =$	$12 \cdot 8 =$
$6 \cdot 14 =$	$8 \cdot 11 =$	$14 \cdot 7 =$	$6 \cdot 15 =$

24.
$13 \cdot 6 =$
$12 \cdot 7 =$
$6 \cdot 15 =$
$7 \cdot 11 =$

25.
$7 \cdot 13 =$
$11 \cdot 8 =$
$11 \cdot 6 =$
$8 \cdot 12 =$

26.
$13 \cdot 7 =$
$15 \cdot 6 =$
$9 \cdot 11 =$
$12 \cdot 6 =$

27.
$6 \cdot 16 =$
$7 \cdot 14 =$
$13 \cdot 7 =$
$12 \cdot 6 =$

28.
$6 \cdot 14 =$
$11 \cdot 9 =$
$12 \cdot 8 =$
$7 \cdot 13 =$

29.
$7 \cdot 12 =$
$6 \cdot 15 =$
$12 \cdot 7 =$
$15 \cdot 6 =$

30.
$8 \cdot 12 =$
$14 \cdot 7 =$
$6 \cdot 13 =$
$14 \cdot 6 =$

31.
$7 \cdot 11 =$
$6 \cdot 12 =$
$11 \cdot 8 =$
$16 \cdot 6 =$

32.
$6 \cdot 12 + 18 =$
$12 \cdot 8 - 47 =$
$6 \cdot 11 + 24 =$
$13 \cdot 6 - 35 =$

33.
$7 \cdot 14 - 56 =$
$12 \cdot 7 + 14 =$
$6 \cdot 14 - 65 =$
$11 \cdot 6 + 18 =$

34.
$6 \cdot 13 + 15 =$
$13 \cdot 7 - 58 =$
$11 \cdot 7 + 16 =$
$12 \cdot 8 - 39 =$

35.
$7 \cdot 13 - 26 =$
$6 \cdot 14 + 16 =$
$12 \cdot 7 - 36 =$
$6 \cdot 12 + 28 =$

36.
$8 \cdot 12 - 28 =$
$4 \cdot 17 + 27 =$
$15 \cdot 6 - 42 =$
$3 \cdot 18 + 38 =$

37.
$9 \cdot 11 - 78 =$
$6 \cdot 12 - 35 =$
$7 \cdot 12 + 16 =$
$7 \cdot 13 - 53 =$

38.
$5 \cdot 15 + 16 =$
$14 \cdot 7 - 53 =$
$15 \cdot 3 + 48 =$
$12 \cdot 8 - 59 =$

39.
$4 \cdot 14 + 37 =$
$15 \cdot 6 - 26 =$
$16 \cdot 4 + 19 =$
$6 \cdot 13 - 42 =$

40.
$5 \cdot 13 + 27 =$
$12 \cdot 6 - 43 =$
$3 \cdot 19 + 36 =$
$16 \cdot 6 - 56 =$

41.
15
$\cdot 6$
$: 2$
$: 9$

42.
5
$+7$
$\cdot 6$
$: 2$

43.
36
$: 3$
$\cdot 8$
$: 2$

44.
48
$: 3$
$\cdot 6$
$: 2$

45.
48
$: 6$
$+6$
$\cdot 7$

46.
98
-8
$: 2$
$: 5$

47.
9
$\cdot 11$
$+1$
$: 2$

48.
50
$: 5$
$\cdot 3$
$: 2$

49. Lastekodu söögisaalis sõi 96 last. Nad istusid võrdselt 6 söögilaua ümber. Mitu last istus iga söögilaua ümber?

50. Harjutus 90 : 6 lahenda nii:

60 : 6=10; 30 : 6=5; 10+5=15.

Jaga samal viisil: 72 : 6; 84 : 6; 78 : 6.

51. Kuidas tuleb 84 jagada 7-ga? 96 jagada 8-ga? Jaga samal viisil: 91 : 7; 99 : 9.

52. Lastekodul on 98 voodit. Need on paigutatud võrdselt 7 magamistuppa. Mitu voodit on igas magamistoas?

53. Lastekodus kulus 7 päevaga 84 kg suhkrut. Mitu kilogrammi suhkrut kulub selles lastekodus keskmiselt päevas?

54. Osteti 98 rubla eest mööbliriiet, mille meeter maksis 7 rubla. Mitu meetrit mööbliriiet osteti?

55. Lastekodule osteti 96 kopika eest teeklaase hinnaga 6 kopikat klaas. Mitu teeklaasi osteti?

56. Telkide õmblemiseks osteti 72 m telgiriiet. Mitu telki saab sellest riidest, kui ühe telgi õmblemiseks kulub 6 m riiet?

57. 96 värvipliiatsit jaotati võrdselt 8 õpilase vahel. Mitu pliiatsit sai iga õpilane?

58. 84 küülikut paigutati 6-kaupa puuridesse. Mitmesse puuri nad paigutati?

59. Teetööliste brigaad pidi korrastama 100 m tänavat. Esimesel päeval korrastasid nad 10 m. Arvuta.

Ülejäänud osa tänavast korrastati 6 päevaga. Mitu meetrit tänavat korrastati keskmiselt järgmistel päevadel?

60. 96 kg jõhvikaid mahutati 8 ühesuurusesse kasti. Mitu kilogrammi jõhvikaid mahutati igasse kasti?

61. 84 kg kuivatatud ploome pakiti kastidesse, igasse kasti 6 kg. Mitmesse kasti pakiti ploomid?

62. Mitmeks nädalaks jätkub küülikute toitmiseks 96 kg heintest, kui ühe nädalaga kulub 8 kg heinu?

63. $6 \cdot 11 =$
$66 : 6 =$
$7 \cdot 14 =$
$98 : 7 =$

64. $6 \cdot 15 =$
$90 : 6 =$
$8 \cdot 11 =$
$88 : 8 =$

65. $6 \cdot 14 =$
$84 : 6 =$
$9 \cdot 11 =$
$99 : 9 =$

66. $6 \cdot 16 =$
$96 : 6 =$
$8 \cdot 12 =$
$96 : 8 =$

67. $6 \cdot 13 =$
$78 : 6 =$
$7 \cdot 12 =$
$84 : 7 =$

68. $6 \cdot 12 =$
$72 : 6 =$
$7 \cdot 13 =$
$91 : 7 =$

69. $7 \cdot 11 =$
$77 : 7 =$
$8 \cdot 11 =$
$88 : 8 =$

70. $66 : 6 =$
$84 : 7 =$
$99 : 9 =$
$84 : 6 =$

71. $96 : 6 =$
$98 : 7 =$
$96 : 8 =$
$72 : 6 =$

72. $77 : 7 =$
$90 : 6 =$
$88 : 8 =$
$78 : 6 =$

73. $91 : 7 =$
$72 : 6 =$
$96 : 6 =$
$84 : 7 =$

74. $78 : 6 =$
$98 : 7 =$
$84 : 6 =$
$91 : 7 =$

75. $75 - 96 : 6 =$
$38 + 98 : 7 =$
$53 - 84 : 6 =$
$17 + 78 : 6 =$

76. $81 - 72 : 6 =$
$25 + 91 : 7 =$
$73 - 90 : 6 =$
$18 + 84 : 7 =$

77. $92 - 91 : 7 =$
$16 + 90 : 5 =$
$64 - 98 : 2 =$
$19 + 99 : 9 =$

78. $6 \cdot 13 + 15 =$
$7 \cdot 12 - 38 =$
$11 \cdot 7 + 25 =$
$8 \cdot 12 - 59 =$

79. $42 - 96 : 6 =$
$38 + 91 : 7 =$
$51 - 78 : 6 =$
$17 + 84 : 6 =$

80. $93 - 6 \cdot 13 =$
$25 + 6 \cdot 11 =$
$82 - 78 : 6 =$
$38 + 90 : 6 =$

81. $75 : 5 + 85 =$
$82 : 2 - 18 =$
$72 : 6 + 59 =$
$92 : 4 - 15 =$

82. $96 : 8 + 88 =$
$84 : 3 - 19 =$
$91 : 7 + 37 =$
$92 : 2 - 28 =$

83. $99 : 9 + 49 =$
$4 \cdot 25 - 75 =$
$96 : 8 + 56 =$
$5 \cdot 19 - 37 =$

84.
98
:7
·5
+2

85.
72
:6
·7
+7

86.
91
:7
·6
+6

87.
84
:6
·5
+26

88.
96
:8
·6
+12

89.
84
:7
−4
·12

90.
96
:8
+4
·5

91.
80
:2
+9
·2

LILLEKAUPLUSES

1. Ema ja Urve läksid lillekauplusse, et tädile sünnipäevaks lilli osta. Ema valis kimbu nelgiõisi ja maksis selle eest 75 kopikat. Üks õis maksis 25 kopikat. Mitu õit oli kimbus?

Mitu kopikat sai ema rublast tagasi?

2. «Inimesed armastavad lilli,» ütles müüja emale. «Punaseid roose olen sel nädalal müünud juba 72 rubla eest, keskmiselt 36 rubla eest päevas.» Mitu päeva oli sellest nädalast juba möödas?

Mitu rubla maksab üks kimp roosiõisi, kui 36 rubla eest saab 12 niisugust kimpu?

Mitu rubla maksab üks roosiõis, kui kimbus on 3 õit?

3. Harjutus 36:12 lahenda nii, et proovi, mitu korda 12 on 36. Kui palju see on? Jaga samal viisil: 45:15; 60:15; 100:25.

4. Pott alpi kannikestega maksab 2 rubla,» jätkas müüja. «Neid olen müünud keskmiselt 9 potti nädalas. Üldse olen müünud alpi kannikesi 90 rubla eest.» Mitme rubla eest müüdi alpi kannikesi nädalas?

Mitu nädalt oli kestnud alpi kannikeste müük?

5. Üks pott õitsva priimulaga maksab 35 kopikat. Mitu niisugust potti saab 70 kopika eest?

6. Väike kimp õitsvaid siniliiliaid maksab 12 kopikat. Kooli saali kaunistamiseks aastapäeva aktuse puhul osteti neid 96 kopika eest. Mitu kimpu osteti?

7. Kimp õitsvaid märtsikellukesi maksab 15 kopikat. Mitu niisugust kimpu saab 75 kopika eest?

*

8. Mitme tunniga sõidab jalgrattur 45 km,
kui ta sõidab tunnis 15 km?

9. Jalgratturil on vaja sõita 69 km. Esimesed 3 tundi sõitis ta keskmiselt 15 km tunnis. Mitu kilomeetrit jääb jalgratturil veel sõita?

Mitu tundi kulub jalgratturil ülejäänud maa sõitmiseks, kui väsimuse tõttu sõidab ta nüüd 12 km tunnis?

10. Mootorrattur pidi sõitma 100 km. Esimese tunniga sõitis ta 30 km. Mitu kilomeetrit jäi mootorratturil sõita?

Mitu tundi kuluks mootorratturil ülejäänud maa sõitmiseks, kui ta hakkaks sõitma kiirusega 35 km tunnis?

11. Ühte nõusse mahub 15 l piima. Mitu niisugust nõud on vaja 75 l piima mahutamiseks?

12. Ühte kasti mahub 12 kg kuivatatud õunu. Mitu niisugust kasti on vaja 84 kg kuivatatud õunte mahutamiseks?

13. 24 : 12=	**14.** 60 : 20=	**15.** 100 : 20=	**16.** 26 : 13=
33 : 11=	34 : 17=	39 : 13=	36 : 12=
30 : 15=	48 : 12=	44 : 11=	55 : 11=
48 : 16=	45 : 15=	60 : 12=	28 : 14=
17. 36 : 18=	**18.** 38 : 19=	**19.** 48 : 24=	**20.** 76 : 38=
66 : 11=	42 : 14=	72 : 18=	72 : 24=
60 : 15=	77 : 11=	84 : 42=	100 : 25=
82 : 41=	52 : 13=	88 : 11=	90 : 45=
21. 80 : 20=	**22.** 40 : 20=	**23.** 42 : 21=	**24.** 57 : 19=
72 : 12=	54 : 18=	56 : 14=	78 : 39=
94 : 47=	60 : 30=	86 : 43=	88 : 22=
51 : 17=	65 : 13=	90 : 18=	99 : 11=
25. 70 : 14=	**26.** 84 : 14=	**27.** 84 : 21=	**28.** 92 : 46=
80 : 40=	85 : 17=	68 : 17=	90 : 15=
75 : 15=	88 : 44=	66 : 22=	66 : 33=
46 : 23=	100 : 50=	96 : 48=	81 : 27=
29. 63 : 21=	**30.** 44 : 22=	**31.** 78 : 26=	**32.** 69 : 23=
56 : 28=	92 : 23=	84 : 12=	50 : 25=
76 : 19=	95 : 19=	70 : 35=	96 : 12=
72 : 36=	74 : 37=	96 : 24=	68 : 34=

33. 98 : 49 =
75 : 25 =
52 : 26 =
91 : 13 =

34. 54 : 27 =
84 : 28 =
96 : 16 =
58 : 29 =

35. 32 : 16 =
99 : 33 =
80 : 16 =
62 : 31 =

36. 87 : 29 =
46 : 23 =
78 : 13 =
98 : 14 =

37. 96 : 32 =
64 : 16 =
90 : 30 =
96 : 16 =

38. 91 : 13 =
85 : 17 =
76 : 19 =
84 : 14 =

39. 95 : 19 =
54 : 18 =
68 : 17 =
80 : 16 =

40. 64 : 16 =
51 : 17 =
96 : 12 =
78 : 13 =

41. 64
: 16
+1
· 15

42. 75
: 25
+4
· 12

43. 84
: 21
+2
· 16

44. 96
: 24
+3
· 14

45. 98
: 49
+3
· 20

46. 100
: 25
+2
· 15

47. 90
: 45
+5
· 6

48. 42
: 14
+5
· 8

VABRIKUS

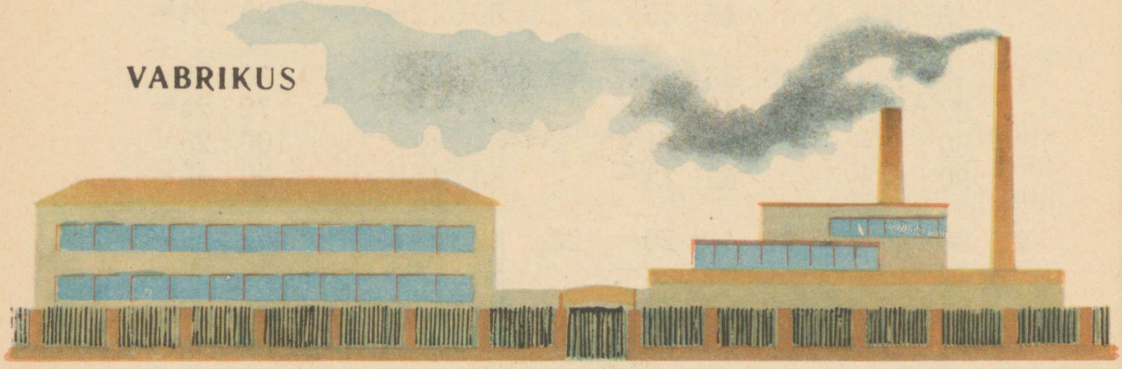

1. Vabriku töölised valmistavad masinarattaid. Normi järgi peab iga tööline valmistama 5 ratast tunnis. Mitu ratast peavad valmistama 3; 7; 5; 8; 4 töölist tunnis?

2. Mitu ratast valmistab 1 tööline 4 tunniga; 1 päevaga (tööaeg 7 tundi), kui tunnis valmistab ta 5 ratast?

3. Eesrindlane Madis Kask valmistab tunnis 7 ratast. Mitu ratast valmistab ta 3; 7; 5; 4 tunniga?

4. Mitu ratast valmistaksid 6; 8; 9 töölist tunnis, kui nad töötaksid niisama hästi nagu Madis Kask?

5. Võlli valmistamiseks kulub ühel töölisel 2 tundi. Mitu tundi kulub 3; 4; 5; 8 sellise võlli valmistamiseks?

6. Vabrik töötab nelja vahetusega. Iga vahetus kestab 6 tundi. Mitu tundi töötab vabrik ööpäevas?

7. Mitu tundi töötab iga tööline nädalas, kui päevas töötab ta 6 tundi?

8. Vabrikus on suuri masinaid, mille juures töötab korraga 4 töölist. Mitu töölist on vaja niisuguse masina juurde kolmeks vahetuseks?

9. Vabrikus on 4 suurt masinat. Iga masina juures töötab korraga 4 töölist. Mitu töölist on vaja nende masinate juurde igaks vahetuseks?

10. Vabriku sööklas mahub iga laua juurde istuma 8 inimest. Mitu inimest mahub 6; 7; 9; 10 sellise laua juurde?

11. Vabriku kolmes osakonnas töötab igaühes 28 töölist. Mitu töölist töötab nendes kolmes osakonnas kokku?
Töölistest on 39 naised, teised kõik mehed. Mitu meest töötab selles vabrikus?

12. Vabriku ühes osakonnas töötab 32 töölist, teises osakonnas aga 2 korda rohkem. Mitu töölist töötab teises osakonnas? Mitu töölist töötab mõlemas osakonnas kokku?

13. Vabriku ühes osakonnas töötab 54 töölist, teises osakonnas 3 korda vähem. Mitu töölist töötab teises osakonnas? Mitu töölist töötab mõlemas osakonnas kokku?

*

14. Jüri ostis kooperatiivist 12 sulge, Rein aga 2 korda rohkem. Mitu sulge ostis Rein? Mitu sulge ostsid mõlemad poisid kokku?

15. Aias kasvab 4 ploomipuud. Kirsipuid on 3 korda rohkem. Mitu kirsipuud on selles aias? Mitu ploomi- ja kirsipuud kasvab selles aias kokku?

16. Aias kasvab 16 kirsi- ja ploomipuud. Õunapuid on 4 korda rohkem kui kirsi- ja ploomipuid. Mitu õunapuud kasvab selles aias? Mitu kirsi-, ploomi- ja õunapuud kasvab üldse selles aias?

17. Aias kasvab 60 õunapuud. Kirsi- ja ploomipuid on 5 korda vähem kui õunapuid. Mitu kirsi- ja ploomipuud kasvab selles aias? Kui palju kasvab selles aias kõiki nimetatud viljapuid kokku?

18. Poeg on 13-aastane. Isa on pojast 3 korda vanem. Kui vana on isa?

19. Isa on 42-aastane. Poeg on isast 3 korda noorem. Kui vana on poeg?

20. Meeter pesuriiet maksab 84 kopikat. Meeter sitsi aga 2 korda vähem. Mitu kopikat maksab meeter sitsi?

21. $2 \cdot 39 =$	**22.** $13 \cdot 7 =$	**23.** $2 \cdot 48 =$	**24.** $8 \cdot 12 =$
$54 : 9 =$	$84 : 6 =$	$84 : 7 =$	$69 : 3 =$
$6 \cdot 14 =$	$3 \cdot 18 =$	$12 \cdot 8 =$	$2 \cdot 26 =$
$81 : 9 =$	$72 : 8 =$	$96 : 4 =$	$96 : 8 =$
25. $7 \cdot 14 =$	**26.** $42 \cdot 2 =$	**27.** $3 \cdot 16 =$	**28.** $19 \cdot 4 =$
$90 : 6 =$	$56 : 14 =$	$78 : 6 =$	$96 : 6 =$
$25 \cdot 2 =$	$4 \cdot 13 =$	$6 \cdot 16 =$	$13 \cdot 6 =$
$91 : 7 =$	$98 : 7 =$	$70 : 35 =$	$68 : 17 =$
29. $4 \cdot 14 =$	**30.** $3 \cdot 14 =$	**31.** $6 \cdot 13 =$	**32.** $7 \cdot 13 =$
$72 : 6 =$	$96 : 24 =$	$52 : 4 =$	$60 : 4 =$
$14 \cdot 7 =$	$6 \cdot 15 =$	$2 \cdot 34 =$	$6 \cdot 12 =$
$80 : 16 =$	$88 : 8 =$	$91 : 13 =$	$95 : 19 =$
33. $3 \cdot 27 =$	**34.** $4 \cdot 23 =$	**35.** $14 \cdot 6 =$	**36.** $12 \cdot 7 =$
$81 : 3 =$	$90 : 18 =$	$72 : 24 =$	$58 : 2 =$
$8 \cdot 7 =$	$2 \cdot 47 =$	$54 : 3 =$	$19 \cdot 4 =$
$99 : 9 =$	$92 : 23 =$	$4 \cdot 18 =$	$72 : 3 =$

37. $7 \cdot 12 =$
$72 : 18 =$
$5 \cdot 17 =$
$87 : 3 =$

38. $16 \cdot 6 =$
$36 : 2 =$
$49 \cdot 2 =$
$76 : 19 =$

39. $12 \cdot 6 =$
$56 : 8 =$
$2 \cdot 35 =$
$65 : 13 =$

40. $100 : 2 =$
$3 \cdot 29 =$
$76 : 19 =$
$12 \cdot 7 =$

41. $15 \cdot 6 =$
$70 : 14 =$
$7 \cdot 8 =$
$91 : 13 =$

42. $5 \cdot 15 =$
$34 : 2 =$
$9 \cdot 7 =$
$68 : 4 =$

43. $2 \cdot 48 =$
$96 : 16 =$
$7 \cdot 6 =$
$78 : 3 =$

44. $3 \cdot 27 =$
$72 : 4 =$
$7 \cdot 9 =$
$95 : 5 =$

45. $2 \cdot 16 - 15 =$
$98 : 2 + 36 =$
$17 \cdot 3 - 18 =$
$96 : 3 + 58 =$

46. $3 \cdot 25 - 27 =$
$90 : 6 + 45 =$
$7 \cdot 13 - 56 =$
$96 : 4 + 38 =$

47. $11 \cdot 8 - 52 =$
$96 : 8 + 18 =$
$6 \cdot 7 - 25 =$
$98 : 2 + 36 =$

48. $7 \cdot 14 - 29 =$
$84 : 12 + 63 =$
$18 \cdot 5 - 46 =$
$96 : 24 + 28 =$

49. $15 \cdot 5 - 50 =$
$91 : 13 + 93 =$
$8 \cdot 12 - 48 =$
$84 : 3 + 27 =$

50. $11 \cdot 9 - 45 =$
$51 : 3 + 18 =$
$13 \cdot 7 - 28 =$
$57 : 19 + 97 =$

51.
15
$\cdot 6$
-15
$: 25$

52.
3
$\cdot 14$
$+22$
$: 16$

53.
4
$\cdot 25$
$: 20$
$+7$

54.
12
$\cdot 4$
$: 16$
$\cdot 27$

55.
81
$+15$
$: 32$
$+2$

56.
5
$\cdot 17$
-15
$: 14$

57.
5
$\cdot 18$
$: 30$
$+7$

58.
10
$\cdot 8$
$: 16$
$\cdot 3$

UUS MAJA

1. Neljakorruselise maja kolmel ülemisel korrusel on igal korrusel tänava poole 10 akent. Mitu akent on kolmel ülemisel korrusel tänava poole?

2. Neljakorruselise maja kolmel ülemisel korrusel on igal korrusel 8 korterit. Mitu korterit on nendel korrustel?

3. Majas on 24 korterit. Iga korteri välisukse jaoks valmistati 2 võtit. Mitu võtit valmistati?

4. Majas on 16 korterit. Igas korteris on 6 ust. Mitu ust on kõigis korterites kokku?

5. Neljakorruselise maja ühelt korruselt teisele viival trepil on 2 järku. Mitu trepijärku on kokku?

6. Neljakorruselise maja trepil on 8 järku, igal järgul 9 astet. Mitu astet on üldse selle maja trepil?

7. Maja alumisel korrusel asub 2 kauplust. Kummalgi kauplusel on 3 vaateakent. Arvuta.

8. Majas on igal korteril 5 akent, igal aknal 3 ruutu. Mitu aknaruutu on igal korteril?

9. Majas on 24 korterit. Iga korteri jaoks on uksekell, mille nupp asub maja välisukse kõrval. Iga kella jaoks veeti alla 2 traati. Mitu traati on vaja kõikide kellade jaoks?

10. Majas on 14 korterit. Igas korteris on 7 elektrilülitit ja 3 kontaktipesa. Mitu elektrilülitit ja mitu kontaktipesa on kõigis korterites kokku?

11. Majas on 18 korterit. Igas korteris on 2 külmavee- ja 2 soojaveekraani. Mitu kraani on kõikides korterites kokku?

*

12. 15 tahvlit katuseplekki kaalub 60 kg. Mitu kilogrammi kaalub 1 tahvel niisugust plekki? Mitu kilogrammi kaalub 23 tahvlit sama plekki?

13. 24 tellist kaalub kokku 96 kg. Mitu kilogrammi kaalub 1 tellis? Mitu kilogrammi kaalub 15 niisugust tellist?

14. Mitu meetrit riiet saab 42 rubla eest, kui meeter maksab 7 rubla?

15. Mitu rubla tuleb maksta 6 m ülikonnariide eest, kui meeter maksab 12 rubla?

16. Vabriku 4 osakonnas töötab kokku 45 meest ja 47 naist. Arvuta.

Igas osakonnas töötab ühepalju töölisi. Mitu töölist töötab igas osakonnas?

17. Pioneerid sõitsid ekskursioonile. Neid oli 54 poissi ja 42 tüdrukut. Arvuta.

Kõik nad mahutati võrdselt 3 omnibussi. Mitu pioneeri mahutati igasse omnibussi?

18. Kooli sööklale osteti 48 supitaldrikut ja 52 praetaldrikut. Arvuta.

Kõik need taldrikud pandi võrdselt neljale lauale. Mitu taldrikut pandi igale lauale?

19. Kaupluses on ühel riiulil 28 taldrikut, teisel riiulil on neid aga 2 korda rohkem. Mitu taldrikut on teisel riiulil?

20. Kaupluses müüdi ühel päeval 42 paari sukki, teisel päeval müüdi neid aga 2 korda vähem. Mitu paari sukki müüdi teisel päeval? Mitu paari sukki müüdi mõlemal päeval kokku?

21.	**22.**	**23.**	**24.**
$2 \cdot 24 =$	$3 \cdot 15 =$	$12 \cdot 5 =$	$7 \cdot 5 =$
$32 : 8 =$	$42 : 6 =$	$24 : 8 =$	$42 : 7 =$
$4 \cdot 23 =$	$6 \cdot 8 =$	$8 \cdot 3 =$	$6 \cdot 15 =$
$70 : 2 =$	$54 : 3 =$	$51 : 3 =$	$60 : 5 =$

25. $2 \cdot 25 =$
$54 : 3 =$
$9 \cdot 4 =$
$84 : 3 =$

26. $38 \cdot 2 =$
$42 : 3 =$
$8 \cdot 7 =$
$27 : 9 =$

27. $3 \cdot 18 =$
$92 : 4 =$
$7 \cdot 8 =$
$54 : 6 =$

28. $9 \cdot 8 =$
$45 : 9 =$
$13 \cdot 7 =$
$58 : 2 =$

29. $2 \cdot 37 =$
$92 : 2 =$
$8 \cdot 5 =$
$56 : 8 =$

30. $14 \cdot 3 =$
$57 : 3 =$
$7 \cdot 9 =$
$49 : 7 =$

31. $4 \cdot 16 =$
$78 : 3 =$
$6 \cdot 7 =$
$56 : 7 =$

32. $8 \cdot 4 =$
$36 : 3 =$
$17 \cdot 5 =$
$64 : 4 =$

33. $2 \cdot 26 =$
$75 : 3 =$
$8 \cdot 8 =$
$48 : 6 =$

34. $17 \cdot 3 =$
$87 : 3 =$
$7 \cdot 7 =$
$72 : 8 =$

35. $3 \cdot 24 =$
$96 : 2 =$
$2 \cdot 35 =$
$52 : 4 =$

36. $8 \cdot 9 =$
$63 : 7 =$
$19 \cdot 4 =$
$76 : 2 =$

37. $3 \cdot 19 =$
$70 : 5 =$
$7 \cdot 12 =$
$76 : 4 =$

38. $39 \cdot 2 =$
$36 : 9 =$
$6 \cdot 9 =$
$40 : 8 =$

39. $4 \cdot 13 =$
$96 : 4 =$
$2 \cdot 36 =$
$100 : 4 =$

40. $27 \cdot 2 =$
$72 : 2 =$
$9 \cdot 6 =$
$81 : 9 =$

41. $5 \cdot 19 =$
$60 : 12 =$
$4 \cdot 24 =$
$42 : 14 =$

42. $6 \cdot 16 =$
$98 : 14 =$
$2 \cdot 39 =$
$90 : 15 =$

43. $3 \cdot 27 =$
$95 : 19 =$
$7 \cdot 12 =$
$54 : 18 =$

44. $2 \cdot 47 =$
$75 : 5 =$
$12 \cdot 8 =$
$76 : 19 =$

45. $6 \cdot 15 - 37 =$
$90 : 9 + 28 =$
$5 \cdot 17 - 46 =$
$96 : 6 + 57 =$

46. $7 \cdot 13 - 18 =$
$78 : 3 + 54 =$
$6 \cdot 13 - 39 =$
$96 : 2 + 24 =$

47. $4 \cdot 25 - 82 =$
$63 : 7 + 91 =$
$5 \cdot 14 - 23 =$
$57 : 3 + 35 =$

48. $3 \cdot 27 - 24 =$
$78 : 2 + 16 =$
$6 \cdot 12 - 36 =$
$87 : 3 + 45 =$

49. $4 \cdot 23 - 38 =$
$72 : 4 + 17 =$
$15 \cdot 6 - 42 =$
$96 : 8 + 19 =$

50. $2 \cdot 37 - 28 =$
$85 : 5 + 16 =$
$5 \cdot 14 - 32 =$
$99 : 3 + 67 =$

51. 17
$\cdot 5$
-1
$: 14$

52. 6
$\cdot 13$
$+12$
$: 18$

53. 5
$\cdot 19$
-11
$: 12$

54. 7
$\cdot 9$
$+12$
$: 15$

55.	56.	57.	58.
5	7	3	5
· 17	· 12	· 26	· 9
+6	−12	+2	+6
: 13	: 24	: 16	: 3

59. Piimakauplusse toodi hommikul 4 nõuga piima. Igas nõus oli 24 liitrit piima. Arvuta.

Lõunaks oli sellest piimast müüdud 68 liitrit. Mitu liitrit piima jäi veel müüa?

60. Kaupluses oli 6 karpi pliiatseid, igas karbis 12 pliiatsit. Arvuta.

Neist müüdi esimesel päeval 40 pliiatsit ja teisel päeval kõik ülejäänud pliiatsid. Mitu pliiatsit müüdi teisel päeval?

61. Kauplusse toodi 2 kotti jahu. Ühes kotis oli 50 kg jahu, teises kotis 4 kg vähem. Mitu kilogrammi jahu oli teises kotis? Mitu kilogrammi jahu oli kahes kotis kokku?

Kõik see jahu müüdi ära 4 päevaga. Mitu kilogrammi jahu müüdi keskmiselt päevas?

62. Ühes kastis oli 40 muna, teises kastis aga 4 muna rohkem. Mitu muna oli teises kastis? Mitu muna oli kahes kastis kokku?

Kõik need munad tarvitati ära 28 päevaga. Mitu muna tarvitati keskmiselt päevas?

63.	64.	65.	66.
2 · 46 =	25 · 3 =	2 · 32 =	29 · 3 =
56 : 4 =	96 : 6 =	80 : 5 =	91 : 7 =
84 : 6 =	68 : 4 =	72 : 9 =	8 · 6 =
3 · 28 =	45 · 2 =	9 · 3 =	63 : 9 =

67.	68.	69.	70.
2 · 48 =	50 · 2 =	4 · 15 =	7 · 6 =
72 : 6 =	96 : 8 =	90 : 6 =	48 : 8 =
9 · 7 =	18 · 3 =	5 · 13 =	25 · 4 =
64 : 8 =	84 : 7 =	95 : 5 =	75 : 5 =

71.	72.	73.	74.
4 · 17 =	44 : 2 =	64 : 4 =	55 : 5 =
50 : 5 =	29 · 2 =	2 · 28 =	7 · 14 =
6 · 13 =	66 : 6 =	26 : 2 =	90 : 2 =
48 : 6 =	31 · 3 =	5 · 18 =	12 · 8 =

75.
$4 \cdot 17 =$
$50 : 25 =$
$6 \cdot 13 =$
$48 : 12 =$

76.
$15 \cdot 5 =$
$56 : 28 =$
$12 \cdot 6 =$
$81 : 27 =$

77.
$6 \cdot 16 =$
$54 : 18 =$
$9 \cdot 5 =$
$90 : 45 =$

78.
$14 \cdot 4 =$
$90 : 18 =$
$18 \cdot 5 =$
$45 : 15 =$

79.
$5 \cdot 19 =$
$72 : 24 =$
$6 \cdot 14 =$
$78 : 13 =$

80.
$14 \cdot 7 =$
$74 : 37 =$
$12 \cdot 8 =$
$48 : 16 =$

81.
$9 \cdot 9 =$
$98 : 14 =$
$4 \cdot 18 =$
$60 : 15 =$

82.
$27 \cdot 3 =$
$72 : 18 =$
$16 \cdot 3 =$
$85 : 17 =$

83.
13
$\cdot 6$
-3
$: 15$

84.
5
$\cdot 16$
$+4$
$: 12$

85.
7
$\cdot 13$
$+5$
$: 24$

86.
4
$\cdot 25$
-20
$: 16$

87.
5
$\cdot 17$
-25
$: 12$

88.
5
$\cdot 13$
$+5$
$: 14$

89.
5
$\cdot 20$
-52
$: 16$

90.
3
$\cdot 10$
$+9$
$: 3$

ESIMENE TUHAT

1. Kirjuta numbritega, mitu punkti on igal joonisel kujutatud kaardil. Esiteks kirjuta kaartide arvu näitav number ja siis selle järele kaks nulli, sest igal kaardil on 100 punkti.

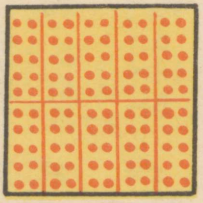

1 sajaline ehk **sada**.

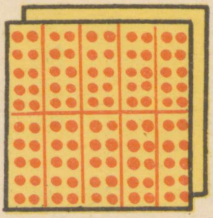

2 sajalist ehk **kakssada.**

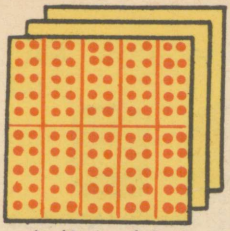

3 sajalist ehk **kolmsada.**

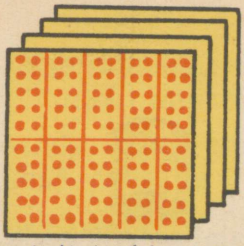

4 sajalist ehk **nelisada.**

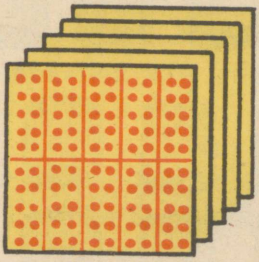

5 sajalist ehk **viissada.**

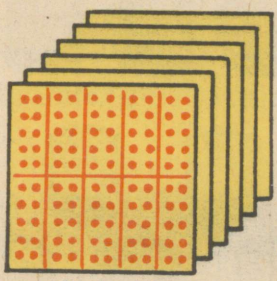

6 sajalist ehk **kuussada.**

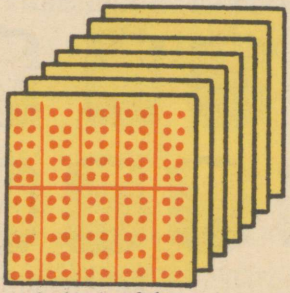

7 sajalist ehk **seitsesada.**

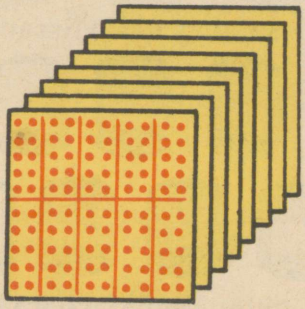

8 sajalist ehk **kaheksasada**

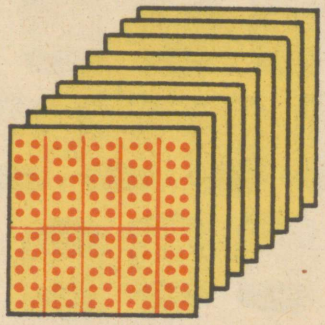

9 sajalist ehk **üheksasada.**

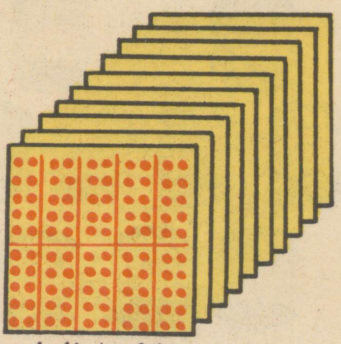

10 sajalist ehk **tuhat.**

2. Kirjuta numbritega, mitu tikku on igal joonisel, kui ühes kimbus on sada tikku.

1 sajaline ehk **sada.**

2 sajalist ehk **kakssada.**

3 sajalist ehk **kolmsada.**

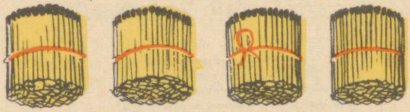

4 sajalist ehk **nelisada.**

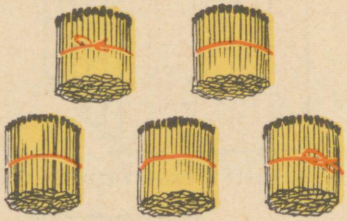

5 sajalist ehk **viissada.**

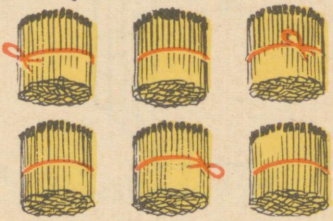

6 sajalist ehk **kuussada.**

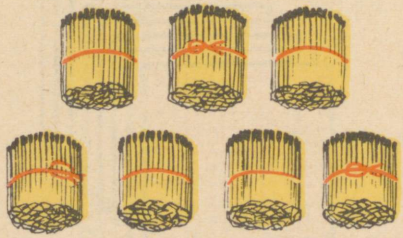

7 sajalist ehk **seitsesada.**

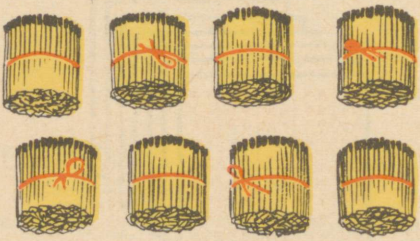

8 sajalist ehk **kaheksasada.**

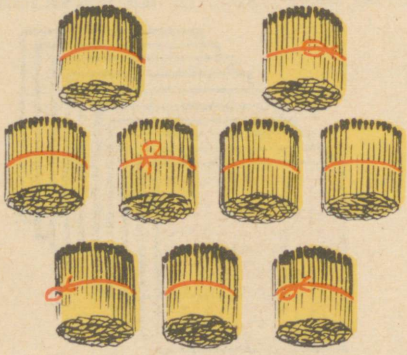

9 sajalist ehk **üheksasada.**

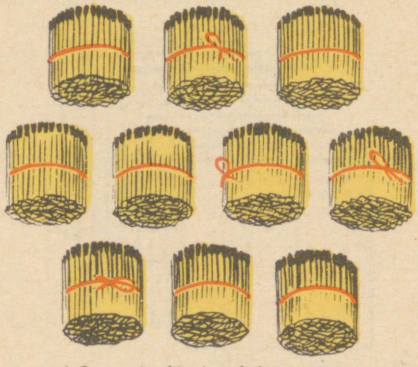

10 sajalist ehk **tuhat.**

3. Loe järgmised arvud: 100, 400; 200; 700; 500; 900; 300; 600; 800; 1000.

4. Kirjuta numbritega: ükssada, kuussada, kaheksasada, kolmsada, seitsesada, kakssada, viissada, tuhat, nelisada.

5. Loenda ja kirjuta vihikusse kõik sajalised 100-st kuni 1000-ni.

K i r j u t a n i i: 100; 200; 300; . . .

6. Loenda ja kirjuta vihikusse kõik sajalised 1000-st kuni 100-ni.

K i r j u t a n i i: 1000; 900; 800; . . .

7. 1 rubla on 100 kopikat. Kirjuta vihikusse, mitu kopikat on 1 rubla; 3 rubla; 7 rubla; 2 rubla; 9 rubla; 4 rubla; 8 rubla; 5 rubla; 10 rubla; 6 rubla.

K i r j u t a n i i: 1 rbl. = 100 kop.

8. 1 m on 100 cm. Kirjuta vihikusse, mitu sentimeetrit on 2 m; 5 m; 3 m; 7 m; 10 m; 6 m; 9 m; 4 m; 1 m; 8 m.

K i r j u t a n i i: 2 m = 200 cm.

9. Maimul oli 3 rubla ehk 300 kopikat. Ema andis talle veel 2 rubla ehk 200 kopikat. Mitu rubla on Maimul nüüd? Mitu kopikat see on?

10. 5 m ehk 500 cm pikkuse nööri otsast lõigati ära 3 m ehk 300 cm pikkune tükk. Mitme meetri pikkune tükk jäi järele? Mitu sentimeetrit see on?

11. Mikul oli 7 rubla ehk 700 kopikat. Ta ostis kelgu, mis maksis 3 rubla ehk 300 kopikat. Mitu rubla jäi Mikul järele? Mitu kopikat see on?

12.
100+100=
200+100=
300+100=
400+100=

13.
500+100=
600+100=
700+100=
800+100=

14.
900+100=
300+100=
100+100=
400+100=

15.
900+100=
600+100=
500+100=
800+100=

16.
1000—100=
900—100=
800—100=
700—100=

17.
600—100=
500—100=
400—100=
300—100=

18.
200—100=
100—100=
600—100=
200—100=

19.
500—100=
1000—100=
700—100=
400—100=

20.
4+ 3=
40+ 30=
400+300=

21.
3+ 5=
30+ 50=
300+500=

22.
5— 3=
50— 30=
500—300=

23.
8— 5=
80— 50=
800—500=

24.
100+100=
100+200=
. . . .
100+900=

25.
200+100=
200+200=
. . . .
200+800=

26.
300+100=
300+200=
. . . .
300+700=

27.
400+100=
400+200=
. . . .
400+600=

28.
500+100=
500+200=
. . . .
500+500=

29.
600+100=
600+200=
. . . .
600+400=

30.
700+100=
700+200=
700+300=
800+100=

31.
800+200=
900+100=
500+200=
100+300=

32.
400+600=
600+200=
500+100=
300+700=

33.
600+300=
100+600=
100+700=
800+100=

34.
600+400=
500+200=
200+800=
800+100=

35.
500+300=
700+200=
300+600=
500+500=

36.
1000—100=
1000—200=
. . . .
1000—900=

37.
900—100=
900—200=
. . . .
900—800=

38.
800—100=
800—200=
. . . .
800—700=

39. 700—100=
700—200=
. . . .
700—600=

40. 600—100=
600—200=
. . . .
600—500=

41. 500—100=
500—200=
. . . .
500—400=

42. 400—100=
400—200=
400—300=
300—100=

43. 300—200=
200—100=
700—500=
900—200=

44. 1000—800=
300—200=
400—300=
800—700=

45. 200 —200=
600—400=
900—600=
500—500=

46. 400—200=
600—500=
500—300=
400—400=

47. 500—400=
300—300=
800—600=
500—200=

48. 300+100=
400—200=
300+200=
500—100=

49. 600+200=
300—200=
200—200=
800—100=

50. 100+300=
500—200=
300+400=
600—200=

51. 400+200=
800—300=
900+100=
700—200=

52. 800+200=
900—200=
100+700=
500—300=

53. 400+400=
1000—200=
400—100=
200+300=

54. 200+500=
600—300=
300+500=
1000—100=

55. 200+300=
400—300=
600+300=
800—200=

56. Majavalitsus tõi aiapostide ehitamiseks ühel päeval 300 silikaatkivi, teisel päeval veel 200 kivi. Mitu silikaatkivi toodi aiapostide ehitamiseks?

57. Koolimaja korstnate parandamiseks toodi 1000 tellist. Tegelikult kulus 900 tellist. Mitu tellist jäi järele?

58. Kahes virnas oli kummaski 300 tellist. Ühte virna laoti 100 tellist juurde. Mitu tellist on nüüd mõlemas virnas kokku?

59.
400+300=
500−400=
200+800=
900−300=

60.
600+100=
1000−300=
700+300=
600−400=

61.
100+200=
600−500=
500+300=
900−400=

62.
500+400=
800−400=
500+500=
1000−400=

63.
200+700=
900−500=
100+500=
700−400=

64.
100+900=
800−500=
300+600=
900−800=

65.
600+400=
1000−800=
500+200=
700−300=

66.
400+500=
900−700=
300+700=
800−600=

67.
900−600=
300+400=
1000−900=
200+300=

68.
800−800=
100+600=
300+700=
700−300=

69.
100+500=
600−600=
700+100=
900−400=

70.
600−400=
400−200=
500+400=
800−500=

71.
500+300=
100+700=
800−700=
200+500=

72.
500+200=
700−500=
400+600=
1000−600=

73.
400+400=
800−400=
500−200=
500+200=

74.
900−300=
600+300=
1000−300=
400+400=

75.
100+?=300
400+?=700
300+?=600
100+?=500

76.
200+?=400
500+?=700
400+?=800
200+?=900

77.
800−?=400
900−?=800
600−?=300
900−?=700

78.
100+100+100=
100+100+200=
100+200+100=
100+200+200=

79. 200+300+300=
300+200+100=
200+100+300=
300+300+300=

80. 800—100—100=
800—200—100=
800—100—200=
800—200—300=

81. Kahes virnas oli kummaski 300 lauda. Teisest riidast veeti 100 lauda ära. Mitu lauda on nüüd mõlemas riidas kokku?

82. Ehituse juurde toodi ühel päeval 200 lauda, teisel päeval 300 lauda. Arvuta.

83. Sovhoosi puukoolis kasvab 1000 noort viljapuud. Nende hulgas on 200 kirsipuud ja 300 ploomipuud, teised kõik on õunapuud. Mitu õunapuud on puukoolis?

84. Kauplus sai 800 purki keedist. Nädala lõpuks oli keedist järel 300 purki. Mitu purki keedist müüdi selle nädalaga?

85. Käitise klubi sai 500 rubla. Ta ostis televiisori, mis maksis 300 rubla. Mitu rubla jäi järele?

86. 700+200=
600+300=
300+500=
400+300=

87. 800—?=600
900—?=800
600—?=300
1000—?=600

88. 600+?=800
700+?=900
500+?=800
200+?=600

89. 600—?=400
100+?=500
800—?=200
300+?=500

90. 800—?=500
300+?=900
500+?=800
700—?=500

91. 400+?=600
1000—?=500
800—?=300
200+?=700

92. 200=100+?
500=200+?
700=300+?
900=500+?

93. 600=300+?
400=200+?
800=100+?
900=300+?

94. 700—400—200=
900—300—300=
600—100—400=
800—500—300=

95. 300+400+200=
100+600—400=
900—400—400=
600—300+500=

96. 300+300—400=
900—400+500=
800—300+400=
200+700—700=

IGÀL ASJAL OMA KUJU

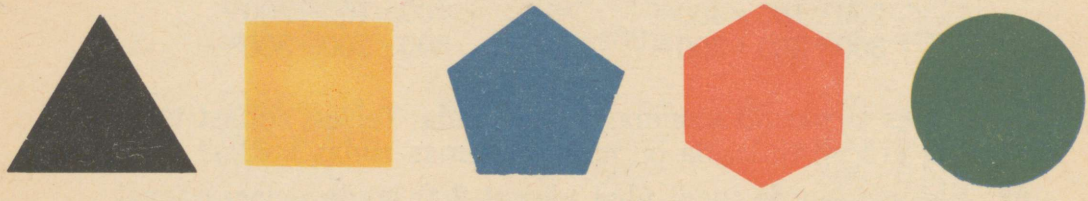

1. Mitu nurka on kolmnurgal? Mitu külge on kolmnurgal?

2. Mitu külge ja mitu nurka on nelinurgal?

3. Mitu külge ja mitu nurka on 3-ndal joonisel? Mis kuju on seega 3-ndal joonisel? Kuidas me võiksime seda kujundit nimetada?

4. Mitu külge ja mitu nurka on 4-ndal joonisel? Mis kuju on seega 4-ndal joonisel? Kuidas me võiksime seda kujundit nimetada?

5. Kuidas on lugu ringi nurkade ja külgedega?

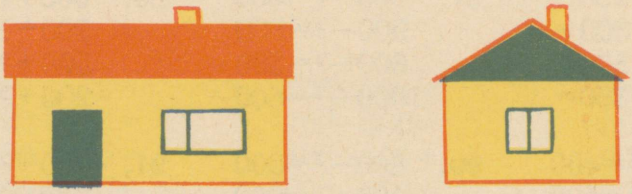

6. Mitu nurka on maja aknal? uksel?

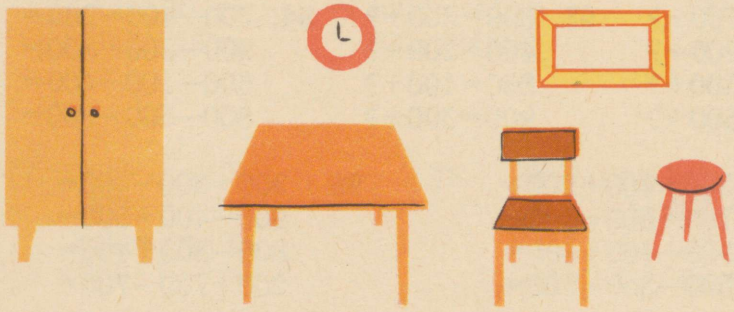

7. Mitu nurka on kapiuksel? tabureti põhjal? laua plaadil? tooli põhjal? Mis kuju on kõigil neil esemeil?

8. Joonista oma vihikusse pilt ja selle ümber raam. Mitu nurka on pildil? Mitu külge on pildil? Mis kuju on pildil?

9. Otsi oma ümbrusest nelinurki ja nimeta neid. Kus sa näed kolmnurki? Nimeta ka neid.

10. Joonesta oma vihikusse üks kolmnurk ja üks nelinurk.

11. Otsi juuresolevalt jooniselt kolmnurki, nelinurki, viisnurki, kuusnurki ja ringe ning nimeta neid.

12. Mis kuju on peenral? mänguväljakul? liivakastil? Mis kuju on keedunõu põhjal? pange põhjal? Nimeta veel ringikujulisi esemeid.

13. 50 : 25=	**14.** 16 · 5=	**15.** 56 : 14=	**16.** 2 · 42=
23 · 2=	54 : 18=	60 : 3=	75 : 5=
42 : 2=	84 : 3=	4 · 17=	54 : 9=
5 · 18=	56 : 4=	84 : 21=	17 · 4=
17. 76 : 4=	**18.** 34 : 17=	**19.** 33 : 3=	**20.** 4 · 18=
3 · 28=	40 · 2=	4 · 14=	94 : 2=
95 : 19=	56 : 8=	48 : 16=	72 : 9=
60 : 15=	28 : 14=	19 · 5=	14 · 5=
21. 48 : 2=	**22.** 14 · 4=	**23.** 36 : 3=	**24.** 74 : 37=
9 · 9=	54 : 27=	56 : 4=	4 · 25=
60 : 15=	45 : 9=	8 · 9=	64 : 8=
76 : 4=	2 · 36=	36 : 12=	96 : 4=
25. 98 : 2—36=	**26.** 5 · 20—40=	**27.** 4 · 24—75=	
4 · 14+27=	77 : 11+56=	45 : 9+68=	
75 : 15+48=	6 · 8—26=	3 · 23—37=	
25 · 3—16=	58 : 2+68=	80 : 16+45=	
28. 52 : 13+86=	**29.** 60 : 12+69=	**30.** 63 : 9+58=	
5 · 19—34=	100 : 5— 7=	4 · 14—37=	
64 : 4+28=	5 · 20—53=	80 : 2+26=	
4 · 16—47=	3 · 16+36=	90 : 3—18=	

KILOGRAMM
GRAMM

1. Õpilased kogusid vanapaberit. Jüri tõi 8 kg, Tiina 4 kg ja Reet 12 kg vanapaberit. Mitu kilogrammi vanapaberit tõid Jüri, Tiina ja Reet kokku?

2. Millised vihid tuleb asetada kaalukausile, et kaaluda 7 kg? 8 kg? 9 kg? 12 kg?

3. 1. klass on senini kogunud 25 kg, 2. klass 28 kg, 3. klass 23 kg ja 4. klass 18 kg vanapaberit. Mitu kilogrammi vanapaberit on senini kogunud kõik 4 klassi kokku?

4. 5. klass on senini kogunud 37 kg vanapaberit, 6. klass aga 15 kg rohkem. Mitu kilogrammi vanapaberit on kogunud 6. klass? Mitu kilogrammi vanapaberit on kogunud 5. ja 6. klass kokku?

5. 7. klass on senini kogunud vanapaberit 52 kg, 8. klass aga 17 kg vähem. Mitu kilogrammi vanapaberit on kogunud 8. klass? Mitu kilogrammi vanapaberit on kogunud 7. ja 8. klass kokku?

6. Proovi algul, kui raske on 1 kg raskune viht, ja võta seejärel 1 kg raamatuid või vihikuid ja kontrolli kaalumise teel, kas sa võtsid rohkem või vähem.

7. Võta kätte tühi pang ja otsusta, kui palju kaalub see pang. Kontrolli kaalumise teel.

8. Vala pange mõned liitrid vett ja arva tõstmise teel, kui palju kaalub see pang koos veega. Kontrolli kaalumise teel.

9. Kilogrammist kergemaid raskusi kaalutakse g r a m m i d e g a. 1 kopikane raha kaalub 1 gramm. 1 kilogrammis on 1000 grammi. Kui palju kaalub 1000 ühekopikast raha?

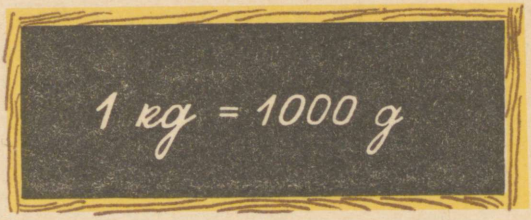

10. Gramm kirjutatakse lühendatult «g». Kaalu grammikaaludega, kui palju kaalub kahekopikane raha, kolmekopikane raha, viiekopikane raha. Kui palju kaalub 3 kopikalist? 2 kahekopikalist? 2 kolmekopikalist? 1 viiekopikaline? Kontrolli kaalumise teel.

11. Otsusta, mitu grammi kaalub pliiats, pliiatsikumm, sulepea, vihik, kriiditükk. Kontrolli kaalumise teel.

12. Grammivihtide karbis on järgmised vihid: 1 g, 2 g, 5 g, 10 g, 20 g, 50 g, 100 g, 200 g, 200 g, 500 g. Kuidas saab nende vihtide abil kaaluda 3 g? 30 g? 300 g?

13. Kuidas saab grammivihtide abil (vt. ül. 12) kaaluda 4 g? 6 g? 7 g? 8 g? 9 g?

14. Vali grammivihtide hulgast (vt. ül. 12) vihid 22 g, 13 g, 35 g, 47 g, 61 g, 66 g, 67 g, 79 g, 83 g kaalumiseks.
Kirjuta see vihikusse nii: 22 g = 20 g + 2 g.

15. Vali grammivihtide hulgast (vt. ül. 12) vihid 400 g, 600 g, 700 g, 800 g, 900 g kaalumiseks.

16. Apteegis oli 1 kg kummeliteed. Sellest müüdi ühel päeval 25 g ja teisel päeval 75 g. Mitu grammi kummeliteed jäi järele?

17. Kauplusse toodi hommikul 3 kg pärmi. Sellest müüdi enne lõunat 600 g ja pärast lõunat 400 g. Kui palju pärmi jäi järele?

18. Kaupluses oli 500 g pärmi. Sellest müüdi neljale ostjale igaühele 25 g ja viiele ostjale igaühele 20 g pärmi. Mitu grammi pärmi müüdi neljale ostjale? Mitu grammi pärmi müüdi 5 ostjale? Mitu grammi pärmi müüdi üldse? Mitu grammi pärmi jäi järele?

19. Kooperatiivis oli 1 kg porgandiseemet. Sellest müüdi ühel päeval 200 g ja teisel päeval 300 g. Mitu grammi porgandiseemet jäi järele?

20. Kaupluses oli 800 g peediseemet. Sellest müüdi esimesel päeval 200 g, teisel päeval veel 200 g ja kolmandal päeval 300 g. Mitu grammi peediseemet jäi järele?

21.	**22.**	**23.**	**24.**
4 · 20 =	2 · 35 =	56 : 28 =	75 : 3 =
54 : 9 =	88 : 4 =	18 · 3 =	7 · 8 =
70 : 14 =	42 : 3 =	54 : 9 =	42 : 14 =
30 · 3 =	100 : 20 =	60 : 12 =	48 : 4 =

25. 45 : 15=
2 · 34=
52 : 4=
81 : 9=

26. 40 : 8=
8 · 9=
48 : 12=
50 : 5=

27. 52 : 13=
21 · 4=
72 : 9=
64 : 16=

28. 36 : 9=
68 : 17=
3 · 19=
68 : 2=

29. 60 : 30=
6 · 9=
92 : 4=
100 : 25=

30. 3 · 20=
45 : 15=
75 : 25=
3 · 32=

31. 13 · 4=
56 : 8=
63 : 7=
72 : 18=

32. 90 : 30=
38 : 2=
4 · 24=
72 : 3=

33. 12 · 8=
90 : 45=
50 : 5=
64 : 16=

34. 72 : 18=
45 : 3=
2 · 45=
84 : 28=

35. 24 : 8=
93 : 31=
13 · 7=
56 : 4=

36. 7 · 8=
51 : 3=
72 : 24=
9 · 6=

37. 100 : 50=
25 · 3=
52 : 2=
2 · 50=

38. 92 : 23=
3 · 15=
70 : 5=
51 : 17=

39. 68 : 34=
54 : 18=
2 · 46=
78 : 6=

40. 7 · 12=
80 : 2=
60 : 6=
5 · 9=

41. 33 · 3—51=
68 : 2+29=
99 : 11+46=
2 · 27—34=

42. 64 : 16+78=
7 · 14—35=
84 : 4+39=
40 : 2+30=

43. 12 · 7—26=
5 · 11+35=
99 : 33+77=
95 : 5+29=

44. 12
· 8
—6
: 5

45. 18
· 3
: 9
· 10

46. 60
: 12
· 17
—1

47. 84
: 7
+3
· 6

48. 90
: 10
· 3
—2

49. 25
· 4
—30
: 14

50. 5
· 16
—8
: 24

51. 3
· 25
—15
: 5

KILOMEETER
MEETER

1. Maantee ääres on kilomeetripostid. Kahe sellise posti vahelist kaugust nimetatakse k i l o m e e t r i k s. Kilomeeter on 1000 m. Kiiresti kõndides võib käia 1 kilomeetri 10 minutiga. Mitu kilomeetrit võib kiiresti kõndides käia 1 tunniga? 2 tunniga? 4 tunniga?

2. Keskmise kiirusega kõndides kulub kilomeetri käimiseks 12 minutit. Mitu kilomeetrit jõuab nii kõndides käia 1 tunniga? 3 tunniga? Mitu kilomeetrit jõuab nii kõndides käia 36 minutiga? 48 minutiga?

Kilomeeter kirjutatakse lühendatult «km».

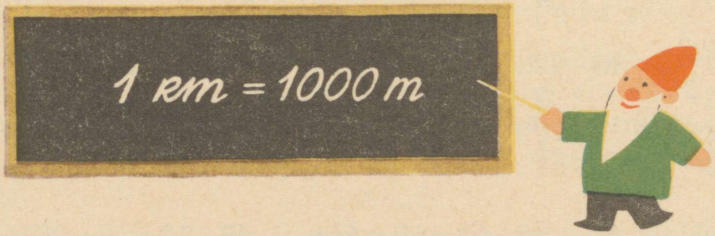

3. Jalgrattur, sõites keskmise kiirusega, võib sõita 1 km 4 minutiga. Mitu kilomeetrit võib see jalgrattur sõita 28 minutiga? 36 minutiga? 1 tunniga? 4 tunniga?

4. Hobune läbib koormat vedades ühe tunniga keskmiselt 4 km. Mitu minutit kulub hobusel 1 km läbimiseks? Mitu kilomeetrit läbib hobune 30 minutiga? 45 minutiga?

5. Omnibuss sõidab keskmise kiirusega 30 km tunnis. Mitu minutit kulub omnibussil 1 km sõitmiseks?

6. Omnibuss sõidab keskmise kiirusega 30 km tunnis. Mitu kilomeetrit läbib omnibuss keskmiselt 10 minutiga? 20 minutiga? 30 minutiga?

7. Mitu tundi ja mitu minutit kulub omnibussil 48 kilomeetri sõitmiseks, kui tal kulub iga kilomeetri sõitmiseks 2 minutit?

8. Tõnul kulus kilomeetri käimiseks 12 minutit. Kui kaugel elas Tõnu koolimajast, kui kooli minekuks kulus tal 24 minutit?

9. Rein kõndis keskmiselt 5 km tunnis. Kui kaugel elas Rein koolimajast, kui kooli minekuks kulus tal 36 minutit?

10. Sportlane jooksis tunnis 20 kilomeetrit. Mitu minutit kulus tal keskmiselt 1 km jooksmiseks? Mitu kilomeetrit läbis ta keskmiselt 15 minutiga?

11. 100 : 25=	**12.** 42 : 7=	**13.** 19 · 3=	**14.** 90 : 30=
42 : 14=	56 : 4=	66 : 6=	96 : 8=
7 · 10=	6 · 9=	44 : 22=	11 · 9=
65 : 5=	78 : 26=	4 · 13=	65 : 13=
15. 60 : 15=	**16.** 8 · 11=	**17.** 68 : 4=	**18.** 70 : 14=
24 : 4=	42 : 6=	60 : 20=	19 · 4=
6 · 15=	56 : 14=	7 · 12=	54 : 18=
50 : 2=	78 : 13=	48 : 24=	57 : 19=
19. 7 · 13=	**20.** 80 : 20=	**21.** 80 : 40=	**22.** 7 · 14=
34 : 2=	75 : 3=	5 · 17=	52 : 4=
96 : 8=	18 · 4=	80 : 16=	65 : 5=
9 · 11=	64 : 2=	36 : 6=	42 : 21=
23. 90 : 5=	**24.** 6 · 13=	**25.** 99 : 33=	**26.** 70 : 5=
78 : 6=	91 : 13=	70 : 35=	52 : 13=
7 · 13=	72 : 12=	54 : 6=	3 · 26=
75 : 25=	87 : 3=	8 · 12=	78 : 39=
27. 6 · 12=	**28.** 16 · 4=	**29.** 33 : 11=	**30.** 22 · 4=
4 · 15=	48 : 2=	8 · 12=	36 : 18=
62 : 31=	84 : 42=	40 : 20=	68 : 17=
90 : 45=	32 : 8=	60 : 20=	80 : 16=

31. 78 : 26+69=	**32.** 3 · 21—36=	**33.** 85 : 17+38=
3 · 22—47=	44 : 11+58=	4 . 25—30=
81 : 9+73=	48 : 8+47=	48 : 16+67=
14 · 4—25=	16 · 6—75=	96 : 2—29=
34. 34 · 2—39=	**35.** 68 : 34+78=	**36.** 82 : 2—17=
82 : 41+88=	3 · 30—42=	4 · 11—23=
90 : 45+38=	98 : 2+23=	28 : 7+58=
3 · 22—49=	66 : 22+28=	2 · 22—15=

37.	8	**38.**	18	**39.**	70	**40.**	88
	· 12		: 3		: 14		+12
	—6		· 15		+3		: 4
	: 5		—20		· 11		—2
41.	23	**42.**	12	**43.**	56	**44.**	60
	· 4		: 3		: 8		—15
	—8		· 15		· 12		: 9
	: 7		—4		—24		+3

ÜLESANDEID KORDAMISEKS

1. Aino ostis 55-kopikase pearäti ja 28-kopikase taskuräti. Arvuta.

2. Müüja oli päeva jooksul müünud 22 purki keedist. Järel oli 26 purki keedist. Arvuta.

3. Kolhoosi piimakari suurenes viimase aastaga 27 lehma võrra. Sellest müüdi ära 5 lehma. Praegu on karjas 98 lehma. Arvuta.

4. Raudteevagunist on juba autodele laaditud 34 kasti kaupa. Vagunis on veel 52 kasti. Arvuta.

5. Isa ütles: «Meie võtsime endale kohustuse teha kolme nädalaga 65 masinat. Eelmisel nädalal tegime 21 masinat, sel nädalal 23 masinat.» Mitu masinat jääb veel teha?

6. Mihkel kulutas koolitarvete ostmiseks 30 kopikat. Tal on järel veel 55 kopikat. Mitu kopikat oli Mihklil?

7. Ema ostis 23-rublase köögikapi ja 6-rublase riiuli. Kui palju sai ta 30 rublast tagasi?

8. Jaanil on mänguauto, mis maksab 9 kopikat. Tema väikesel vennal on mängukaru, mis on autost 5 kopikat kallim. Jaani õel on nukk, mis maksab 8 kopikat rohkem kui karu.

1) Kui kallis on karu?
2) Kui palju maksab nukk?
3) Mitu kopikat maksavad auto, karu ja nukk kokku?

9. Koosta ülesanne, kus on vaja leida kolme mänguasja hind.

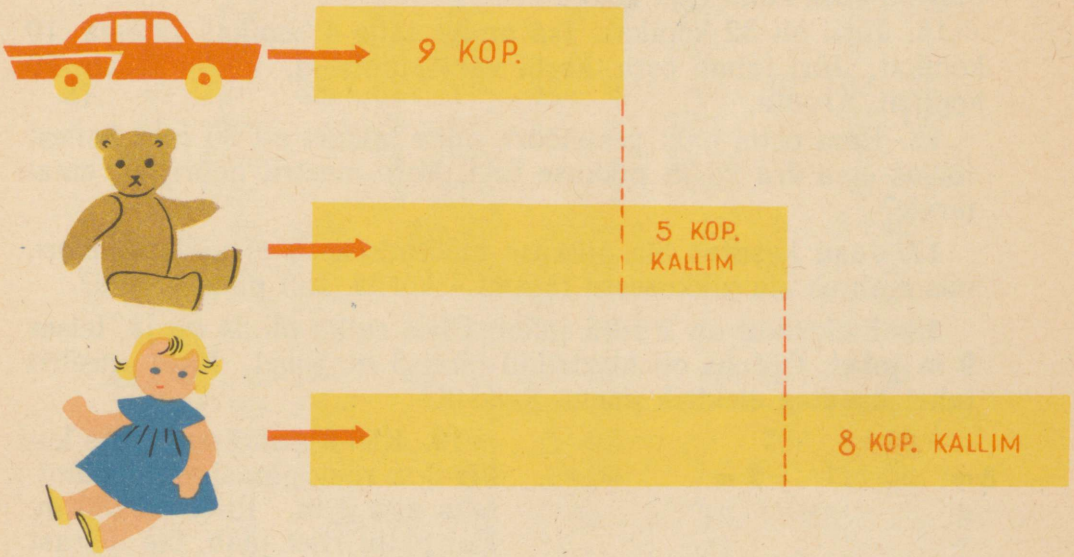

10. Tädi andis mulle 5 kompvekki, ja siis veel niisama palju minu vennale ning 10 kompvekki minu väikesele õele.

1) Mitu kompvekki sai minu vend?
2) Mitu kompvekki saime kolmekesi kokku?

11. Mallel on 40 pähklit. Ta andis 5 pähklit oma vennale ja niisama palju õele. Mitu pähklit jäi Mallel järele?

12. Mina leidsin 30 seent. Vend leidis 5 seent rohkem kui mina. Õde leidis 10 seent vähem kui vend.

Mitu seent leidis minu vend? Mitu seent leidis minu õde? Mitu seent on meil nüüd kokku?

13. Minu vihikus on 12 lehte. Igal lehel on kaks külge. Mitu lehekülge on minu vihikus?

Mul on täis kirjutatud 9 lehekülge. Mitu lehekülge on veel tühjad?

14. Ema ostis 20-rublase sügismantli, kleidi ja laudlina. Kleit oli sügismantlist 8 rubla ja laudlina kleidist 4 rubla odavam.

Kui palju maksis kleit? Kui palju maksis laudlina? Kui palju maksid kõik kolm eset kokku?

15. Jüril oli 32 kopikat. Isa andis talle 4 kopikat ja ema 10 kopikat. Jüri tahab osta karbi värvipliiatseid, mis maksab 50 kopikat. Arvuta.

16. Ema ostis paki pesunööri, mille pikkus oli 35 m. Sellest lõikas ema ära 28 m pikkuse tüki. Mitu meetrit nööri jäi emal järele?

17. Jaan kasutas aia pikkuse mõõtmiseks 3 m pikkust nööri, mis mahtus aia pikkusesse täpselt 4 korda. Kui pikk on aed?

18. Elektrikul oli 2 rulli juhet. Ühes rullis oli 34 m ja teises 9 m juhet. Õhtuks oli elektrikul järel 5 m juhet. Mitu meetrit juhet kasutas elektrik päeva jooksul?

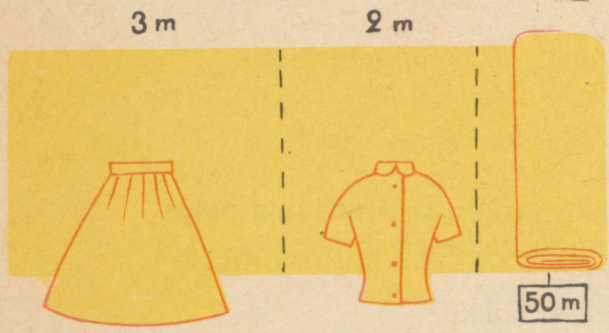

19. Kleidi valmistamiseks kulub 3 m riiet, pluusi valmistamiseks aga 2 m. Riiet on 50 m. Kui palju riiet jääb üle pärast ühe kleidi ja ühe pluusi valmistamist?

20. Pakis oli 30 m pesuriiet. Sellest riidest õmmeldi 4 särki. Mitu meetrit riiet jäi järele, kui igasse särki läks 4 m riiet?

21.
60 : 12 =
20 · 4 =
72 : 24 =
78 : 39 =

22.
14 · 7 =
92 : 23 =
68 : 2 =
45 : 9 =

23.
100 : 20 =
2 · 30 =
91 : 13 =
36 : 6 =

24.
16 · 6 =
84 : 3 =
98 : 49 =
54 : 27 =

25.
30 : 30 =
30 : 3 =
56 : 8 =
42 : 14 =

26.
60 : 4 =
54 : 9 =
5 · 14 =
85 : 17 =

27.
48 : 16 =
64 : 4 =
72 : 4 =
2 · 39 =

28.
3 · 22 =
72 : 8 =
28 : 4 =
76 : 38 =

29.
72 : 12 =
16 · 3 =
100 : 10 =
39 : 13 =

30.
48 : 4 =
54 : 6 =
5 · 19 =
78 : 26 =

31.
60 : 6 =
3 · 14 =
24 : 6 =
90 : 15 =

32.
86 : 43 =
74 : 2 =
4 · 18 =
49 : 7 =

33.
4 · 20 =
12 : 3 =
84 : 7 =
90 : 45 =

34.
8 · 6 =
96 : 32 =
81 : 9 =
100 : 25 =

35.
90 : 15 =
36 : 3 =
48 : 16 =
11 · 6 =

36.
78 : 26 =
2 · 25 =
92 : 46 =
96 : 6 =

37.
10 · 10 =
68 : 4 =
44 : 11 =
2 · 29 =

38.
63 : 9 =
12 · 8 =
76 : 19 =
3 · 22 =

39.
92 : 4 =
84 : 12 =
2 · 44 =
28 : 7 =

40.
100 : 20 =
60 : 12 =
5 · 8 =
96 : 3 =

41.
4 · 20 − 30 =
96 : 4 + 57 =
30 · 2 − 25 =
40 : 4 + 18 =

42.
87 : 3 + 36 =
96 : 24 + 58 =
17 · 4 − 27 =
72 : 2 − 19 =

43.
9 · 5 + 42 =
64 : 16 + 58 =
4 · 22 − 63 =
81 : 9 + 34 =

44.
92 : 2 − 27 =
3 · 29 − 49 =
2 · 50 − 60 =
56 : 7 + 68 =

45.
60 : 12 + 47 =
2 · 30 − 50 =
94 : 2 − 28 =
48 : 4 + 69 =

46.
85 : 17 + 24 =
8 · 12 − 47 =
76 : 4 + 18 =
7 · 11 − 58 =

47.
6
· 15
− 10
: 16

48.
5
· 12
+ 15
: 5

49.
15
· 4
+ 4
: 8

50.
8
· 7
+ 14
: 14

51.
5
· 17
+ 5
: 18

52.
5
· 20
− 25
: 25

53.
3
· 24
: 8
+ 3

54.
12
· 5
− 12
: 8

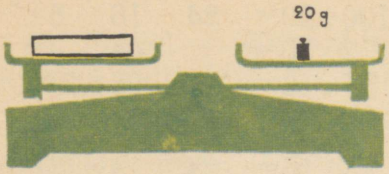

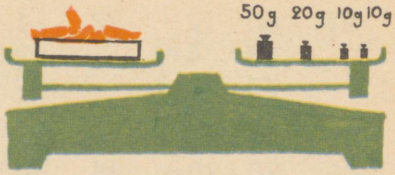

55 Tühi karp kaalub 20 g. Kompvekkidega täidetud karbi kaalumiseks tuli kasutada järgmisi vihte: 50 g, 20 g, 10 g ja 10 g. Kui palju kaaluvad karbis olevad kompvekid?

56. Tee pikkus on 90 m. Teol on sellest läbitud 81 m. Mitu meetrit jääb teol veel läbida?

57. Mart tõi vanni 3 pange vett, iga kord 10 l. Tema õde tõi 7 l. Mitu liitrit vett on nüüd vannis?

58. Isa ostis 25-rublased kingad, 10-rublase mapi ja 5-rublase rahatasku. Mitu rubla tuli isal maksta?

Ese \ Hind	rbl.	kop.
Kingad	25	—
Mapp	10	—
Rahatasku	5	—
Kokku		

Mitu rubla tuli isal maksta?

59. Täida tšekk, kui osteti kübar, mis maksab 6 rubla, kampsun, mis maksab 12 rubla, ja mantel, mis maksab 15 rubla.

60. Isa ostis raadio, lambi ja kohvri. Kui palju maksis ta ostu eest?

61. Isa ostis 52-rublase laua ja pehme tugitooli, mis maksab 14 rubla vähem kui laud.

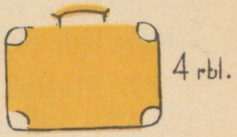

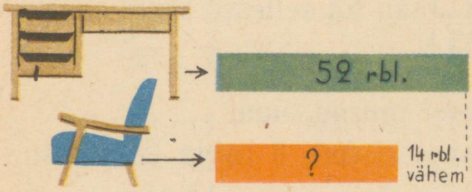

1) Kui palju maksis tool?
2) Kui palju maksid laud ja tool kokku?

62. Diivan maksis 45 rubla. Laud oli diivanist 16 rubla ja tool lauast 22 rubla odavam?

1) Kui palju maksis laud?
2) Kui palju maksis tool?
3) Kui palju maksid diivan, laud ja tool kokku?

63. Mängukäru ja mänguämber maksid kokku 91 kopikat. Ämber maksis 13 kopikat. Mitu kopikat maksis käru?

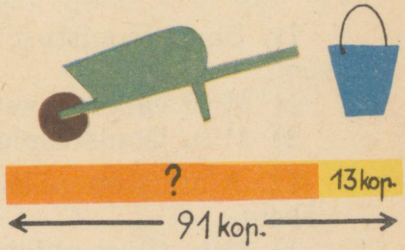

64. Ma maksin diivani ja pehme tugitooli eest kokku 92 rubla. Tugitool maksis 24 rubla. Mitu rubla maksis diivan?

65. Mängujänes, mängupart ja mängukana maksid kokku 64 kopikat. Jänes maksis 17 kopikat, part 20 kopikat. Kui palju maksis kana?

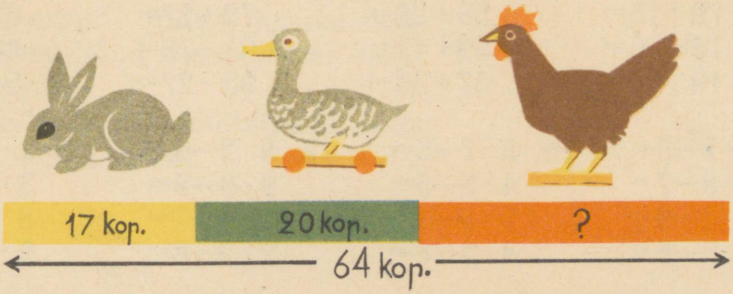

66. Kauplusse toodi 90 m kalevit. Sellest müüdi eile 24 m ja täna 38 m.

1) Mitu meetrit kalevit müüdi nende 2 päevaga kokku?
2) Kui palju kalevit on veel järel?

67. Mallel oli 50 kopikat. Ema andis talle veel 19 kopikat ja isa 15 kopikat. Kui palju on Mallel nüüd raha?

68. Veetünn mahutab 100 l vett. Jaan tõi sellesse tünni esiteks 27 l vett, siis 29 l ja lõpuks veel 36 l.

1) Kui palju vett on nüüd tünnis?
2) Kui palju vett võiks sinna veel juurde tuua?

69. Ema ostis 6 rubla eest aknaeesriided, 5 rubla eest pesuriiet ja 7 rubla eest kleidiriiet.

1) Kui palju maksis ema kogu ostu eest?
2) Mitu rubla sai ema 50-rublalisest tagasi?

70. Ühes karbis on 8 sulge, teises aga 3 korda rohkem.

1) Mitu sulge on teises karbis?
2) Mitu sulge on kahes karbis kokku?

71. Suuri joonistusplokke on kioskis 24, väikseid 2 korda rohkem.

1) Mitu väikest joonistusplokki on kioskis?
2) Mitu joonistusplokki on üldse kioskis?

72. Kioskis on väikseid pliiatsikumme 45, suuri aga 5 korda vähem.

1) Mitu suurt pliiatsikummi on kioskis?
2) Mitu pliiatsikummi on üldse kioskis?

73.	**74.**	**75.**	**76.**
56+25=	19+35=	83—59=	82—28=
79+15=	58+26=	72—27=	63—58=
16+66=	39+47=	91—78=	34—19=
19+59=	57+35=	93—27=	54—28=

77.	**78.**	**79.**	**80.**
6 · 7—5=	3 · 7—3=	8 · 2—9=	4 · 6—7=
9 · 8—7=	4 · 6—5=	9 · 3—8=	3 · 7—3=
6 · 6—9=	9 · 9—4=	6 · 4—7=	8 · 9—4=
7 · 5—8=	5 · 4—6=	2 · 9—8=	9 · 7—5=

81. $5 \cdot 7+6=$
$8 \cdot 7+2=$
$6 \cdot 7+4=$
$7 \cdot 9+7=$

82. $7 \cdot 8+9=$
$8 \cdot 6+4=$
$4 \cdot 8+7=$
$9 \cdot 8+8=$

83. $7 \cdot 9+4=$
$3 \cdot 9+5=$
$9 \cdot 7+9=$
$4 \cdot 9+8=$

84. $7 \cdot 6+9=$
$6 \cdot 9+6=$
$8 \cdot 8+8=$
$3 \cdot 7+5=$

85. $24 : 4=$
$27 : 9=$
$30 : 3=$
$35 : 7=$

86. $72 : 9=$
$32 : 8=$
$72 : 8=$
$81 : 9=$

87. $24 : 3=$
$56 : 7=$
$18 : 2=$
$49 : 7=$

88. $28 : 7=$
$63 : 9=$
$36 : 9=$
$42 : 7=$

89. $3 \cdot 17=$
$8 \cdot 12=$
$7 \cdot 14=$
$3 \cdot 19=$

90. $5 \cdot 14=$
$5 \cdot 17=$
$3 \cdot 13=$
$7 \cdot 12=$

91. $4 \cdot 15=$
$4 \cdot 19=$
$6 \cdot 15=$
$2 \cdot 14=$

92. $6 \cdot 12=$
$2 \cdot 19=$
$5 \cdot 12=$
$7 \cdot 11=$

93. $84 : 6=$
$38 : 2=$
$84 : 3=$
$88 : 2=$

94. $57 : 3=$
$90 : 5=$
$58 : 2=$
$91 : 7=$

95. $82 : 2=$
$87 : 3=$
$40 : 2=$
$99 : 9=$

96. $86 : 2=$
$84 : 4=$
$60 : 2=$
$51 : 3=$

97. VÕLURUUT. Liida igas reas asuvad arvud. Liida igas tulbas olevad arvud. Liida musta noolega ühendatud ruudukestes olevad arvud. Liida punase noolega ühendatud ruudukestes asuvad arvud.

Selgita, miks nimetatakse seda ruutu võluruuduks.

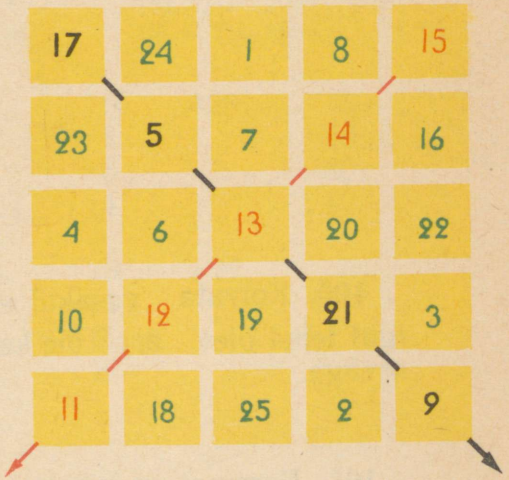

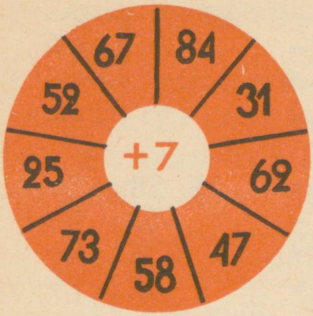

Jaani arvutamisratas

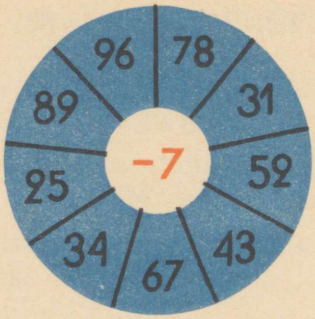

Reinu arvutamisratas

98. Jaan ja Rein valmistasid arvutamisrattad.

Jaani ratta sees olev arv tuleb liita rattal olevate arvudega.

Reinu ratta sees asuv arv tuleb lahutada rattal asuvatest arvudest.

Kutsu oma pinginaaber võistlema: kumma ratas hakkab kiiremini liikuma.

99. Aseta ratta sisse mõni teine arv (9, 8, 6, 5, 4, 3 või 2). Arvuta nüüd uuesti.

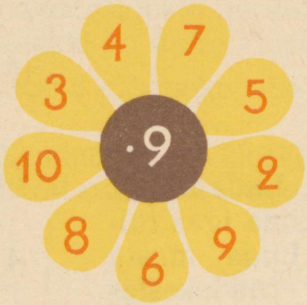

100. Korruta vasakul asuva õie igal lehel olev arv õie keskel asuva arvuga.

101. Paremal on jagamisratas. Jaga õie igal lehel asuv arv õie keskel asuva arvuga.

102. 80 : 40=
3 · 30=
90 : 5=
12 · 7=

103. 50 : 10=
22 : 11=
16 · 6=
42 : 14=

104. 9 · 7=
42 : 6=
52 : 13=
91 : 7=

105. 65 : 13=
13 · 3=
84 : 7=
70 : 5=

106. 3 · 27=
80 : 5=
21 : 7=
55 : 11=

107. 91 : 13=
2 · 26=
30 : 6=
7 · 6=

108. 96 : 12=
24 · 4=
78 : 13=
95 : 19=

109. 15 · 4=
84 : 12=
2 · 14=
36 : 4=

110. 24 · 4=
99 : 11=
60 : 15=
92 : 4=

111. 78 : 13=
5 · 20=
48 : 16=
72 : 2=

112. 93 : 31=
75 : 15=
100 : 4=
2 · 49=

113. 60 : 4=
7 · 7=
40 : 8=
96 : 12=

114. 84 : 7+14=
96 : 3—16=
2 · 24—23=
64 : 16+59=

115. 28 · 3—45=
80 : 40+98=
3 · 30—20=
70 : 14+45=

116. 84 : 6+25=
99 : 3—18=
5 · 17—46=
68 : 4+37=

117. 48 : 12+56=
2 · 49—63=
75 : 3+35=
60 : 10+50=

118. 96 : 8+34=
7 · 9—26=
60 : 20+87=
86 : 2—24=

119. 72 : 9+32=
75 : 15+46=
6 · 13—23=
25 · 3—38=

120.
25
· 4
—10
: 30

121.
3
· 24
+8
: 5

122.
16
· 4
+6
: 14

123.
5
· 18
—30
: 12

124.
5
· 20
—20
: 5

125.
16
· 3
+8
: 7

126.
8
· 12
—16
: 16

127.
5
· 17
+15
: 4

LÕBUSAID ÜLESANDEID

1. Tiit ütles: «Mul on ühes peos 25 kopikat. Mitu kopikat on mul teises peos, seda ma ei ütle. Kokku on mul 65 kopikat.» Arvuta.

2. Endla mõtles ühe arvu. Kui ta sellega liidab 20, saab ta 58. Arvuta.

3. Ka Jüri mõtles ühe arvu. Kui ta seda korrutas 8-ga, sai ta 56. Arvuta.

4. Ema ütles: «Mul on veel mõned kompvekid. Kui ma jaotan need 3 lapse vahel ära, saab igaüks 4 kompvekki.» Mitu kompvekki oli emal?

5. Rein ütles: «Mul on 11 küülikut. Jaanil on 2 küülikut vähem kui minul, Reedal aga 3 küülikut rohkem kui minul.» Mitu küülikut on Reedal rohkem kui Jaanil?

6. Tõnul ja Jaanil on mõlemal kokku niisama palju õunu kui Jüril. Jüril on 2 õuna. Mitu õuna on Tõnul ja Jaanil? Mitu õuna on kolmel poisil kokku?

7. Kaiel ja Antsul on võrdselt pähkleid. Kui Ants annab 2 pähklit Kaiele, mitu pähklit on siis Kaiel rohkem kui Antsul?

8. Perekonnas on kolm poega. Igal pojal on üks õde. Mitu last on selles perekonnas?

9. Ühte muna tuleb keeta 6 minutit, kui tahetakse, et muna oleks kõvaks keedetud. Kui kaua tuleb keeta kahte muna, et ka need oleksid kõvad?

10. Andres plaksutab üks kord käsi ja aialt lendab minema 5 varblast. Mitu varblast lendab minema, kui Andres 3 korda käsi plaksutab?

11. Jaak ütles Riinale: «Mõtle mingi arv, mis oleks väiksem kui 9. Korruta seda arvu 2-ga. Liida tulemusega 6. Jaga saadud vastus 2-ga ning lahuta siis mõeldud arv. Jäi järele 3.» Arvuta, kas see on õige.

12. Krokodill on peast sabani 7 m pikk ja sabast peani samuti 7 m. Kui pikk on see krokodill?

13. Järvel ujus 3 metshane. Kütt laskis 1 hane maha. Mitu hane jäi ujuma?

14. Kase otsas istus 4 tetre. Kütt laskis 1 tedre maha. Mitu tetre jäi kase otsa?

15. Üks naine läks marjule oma poja ja tütrega, üks tüdruk oma ema ja vennaga ning peale selle veel üks poiss oma ema ja õega. Mitu inimest läks marjule?

16. Kui palju maksab 1 kahekopikane pliiats?

17. Isal on 6 poega, igal pojal õde. Mitu last on isal?

18. Mõned hobused norutavad kaevuküna ääres. Äärmisest paremat kätt on kaks hobust, äärmisest vasakut kätt ka kaks hobust ning kahe hobuse vahel veel üks hobune. Mitu hobust on kaevuküna juures?

19. Mitu otsa on ühel kepil? Mitu otsa on kahel kepil? Kepp lõigati pooleks. Mitu otsa on poolel kepil?

20. Mitu arvu on 1 ja 10 vahel?

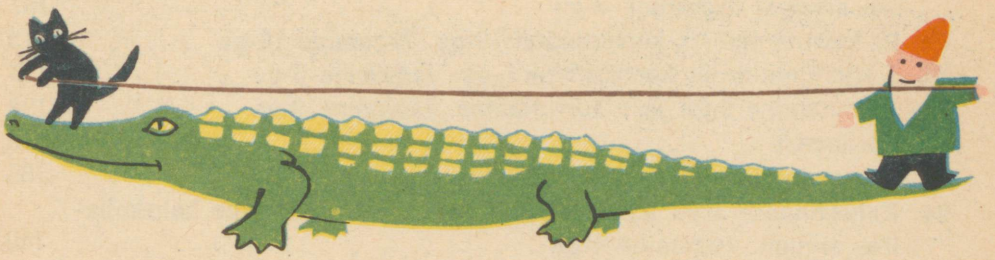

SISUKORD

I. Liitmine ja lahutamine saja piires

1. Kordamine 4
2. Kümneliste liitmine ja lahutamine 18
3. Kümneliste ja üheliste liitmine ja lahutamine üleminekuta ühest kümnest teise 30
4. Üheliste liitmine täiskümneteks ja lahutamine täiskümnetest . . 39
5. Üheliste liitmine kümnelisteks ja lahutamine kümnelistest koos kümneliste liitmise ja lahutamisega 42
6. Üheliste liitmine ja lahutamine üleminekuga ühest kümnest teise 47
7. Üheliste ja kümneliste liitmine ja lahutamine üleminekuga ühest kümnest teise 49
8. Arvutamist lihtsustavad võtted 58
9. Lahutamine täiendamise teel 62
10. Kordamine 64
11. Detsimeeter, sentimeeter, meeter 69
12. Liiter 72
13. Tund, minut. Kellaajad 74

II. Korrutamine ja jagamine saja piires

14. Korrutamine 2-ga ja 2 korrutamine. Jagamine 2-ga 82
15. Korrutamine 1-ga ja 1 korrutamine 90
16. Kahekohalise arvu korrutamine 2-ga ja 2 korrutamine kahekohalise arvuga. Jagamine 2-ga 92
17. Ühekohalise arvu korrutamine 3-ga ja 3 korrutamine ühekohalise arvuga. Jagamine 3-ga 98

18. Kahekohalise arvu korrutamine 3-ga ja 3 korrutamine kahekohalise arvuga. Jagamine 3-ga 107
19. 10 korrutamine ja korrutamine 10-ga. Jagamine 10-ga 115
20. 5 korrutamine ja korrutamine 5-ga. Jagamine 5-ga 119
21. Korrutamine 9-ga ja 9 korrutamine. Jagamine 9-ga 128
22. Kordamist 133
23. 4 korrutamine ja korrutamine 4-ga. Jagamine 4-ga 135
24. Kahekohalise arvu korrutamine 4-ga ja 4 korrutamine kahekohalise arvuga. Jagamine 4-ga 140

25. 6 korrutamine ja korrutamine 6-ga. Jagamine 6-ga 145
26. Kordamist 150
27. 8 korrutamine ja korrutamine 8-ga. Jagamine 8-ga 153
28. 7 korrutamine ja korrutamine 7-ga. Jagamine 7-ga 158
29. Kahekohalise arvu korrutamine 6-ga, 7-ga, 8-ga ja 9-ga. Jagamine 6-ga, 7-ga, 8-ga ja 9-ga 163
30. Jagamine kahekohalise arvuga 168
31. Korrutamise ja jagamise kordamine 170

III. Esimene tuhat

32. Sajaliste lugemine ja kirjutamine 178
33. Sajaliste liitmine ja lahutamine 181

IV. Kordamine ja süvendamine

34. Igal asjal oma kuju 186
35. Kilogramm ja gramm 188
36. Kilomeeter ja meeter 192
37. Kordamisülesandeid 194

Иоханнес Каллак
Альфред Линтс
ЖИВЫЕ ЦИФРЫ II
На эстонском языке
Издательство «Валгус»
Таллин, Пярнуское шоссе, 10
*
Toimetaja I. Pikas
Kunstiline toimetaja H. Keigo
Tehniline toimetaja O. Mullari
Trükkida antud 6. III 1967. Paber 70×84/16. Kaama Tselluloosi- ja Paberikombinaat – Vene NFSV. Trükipoognaid 13. Tingtrükipoognaid 14,2. Arvestuspoognaid 11,22. Trükiarv 12 000. Tellimise nr. 1590. Trükikoda „Oktoober", Tallinn, Tartu mnt. 41.
Köitnud trükikoda „Punane Täht", Tallinn, Gagarini puiestee 18.
Hind 28 kop.

28 коп.

A-28636

TÜ RAAMATUKOGU
1 0300 00446906 2